ZECE MILIARDE

George BRANA

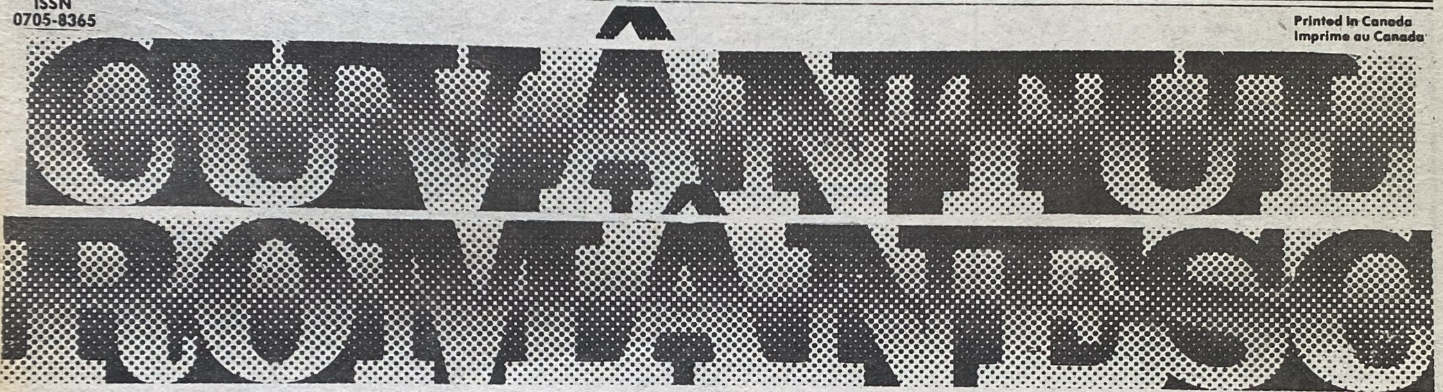
Guvernul R.S.R., ca să-și arate probabil independența pe partea cealaltă, s'a declarat insolvabil și cere creditorilor străini, adică occidentali capitalisti, o lungă păsuire pentru datoriile în valoare de zece miliarde, nu "lei", ci "dolari". Se va zice că Polonia are datorii de două ori mai mari, ca optimistul care vede doar jumătatea plină a sticlei, doar că Polonia are 35 de milioane de locuitori, față de cei 22 ai R.S.R.-ului, și un standard superior de trai, mult superior, pentrucă venitul social bruto pe cap în Polonia este de 3500 dolari, pe când în R.S.R. de 1500 dolari. Chiar Bulgaria, și de Ungaria nu mai vorbim, au dublu și peste dublu ca venit social bruto pe cap de locuitor, iar Cehoslovacia este superioară și Poloniei. Niciunul dintre aceste regimuri comuniste nu e bun, ca probă ce se petrece în Polonia, dar în R.S.R. este cel mai obscen, cel mai putred și mai lipsit de ultima urmă de umanitate dintre toate regimurile comuniste europene. Recordul putreziciunii între putreziciuni, este ducerea la ultima extremă a răului din această țară, perfect armonioasă geografic, dar plină de o prăpastie umană; disprețul criminal față de om practicat cu un cinism care îi dă culoarea "revoluționară", corupția s'a extins ca o metastază până la ultimele elemente indivizibile ale societății, imitația servilă până la negarea de sine a luat "modelul" sovietic, iar angajarea cu riscurile dispariției unui popor pentru o cauză străină, revoluția sovietică mondială, poate duce la dispariția sigură a poporului român.

Cei care umblă prin România de azi, oameni dela fața locului sau călători din afară, o descriu ca pe o țară de "proaspete ruine", cu mult praf și multe noroaie, după anotimp. Proaspetele ruini sunt colosale începuturi de construire a unor instalații industriale mai ales, care nu se termină niciodată, adevărate "șantiere permanente de construcție fără sfârșit", pe năduf cu praf de nu vezi, iar când vin ploile cu noroaie fără nădejde. Aceste proaspete ruini sunt instalații începute după planuri "balsoi", care nu se termină niciodată, dar dau mult praf, iar noroaiele vin pentrucă nu există o rețea de comunicații ca lumea. Desființarea agriculturii nu a dus la înființarea unei industrii care să dea ceva, ci la niște noi sate ale lui Potemkin, de astă dată "industriale". Rostul acestei industrii care nu e niciuna, pentrucă nu produce nimic util, a fost dela început să dea de lucru proletarilor rămași după desființarea vieții agricole, așa că dela început era indiferent "ce" și "cum" produc fabricile, făcute ca să fie fabrici în care să se afle în treabă foștii agricultori. Din aceste "fabrici" oamenii nu au nimic, nici pentru consum nici pentru export, pentrucă și ultimii antropofagi refuză produsele din R.S.R. De aceea datoriile nu au cum să fie plătite, iar din bănetul mâncat cu butoaiele, nu au profitat decât funcționărimea "aparatului", cum se vede și în Polonia acum, și diversele elemente ale subversivității internaționale, întreținute cu dolari grei de așa zisele "ambasade", instalate chiar în locuri în care n'ar avea rost niciun fel de ambasadă, în amărâte țări marginale, dar folosite de centrala comunismului internațional pentru acțiunea lui.

Continuare in pag. 3

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
ANUL 6 Nr. 67 - NOEMBRIE - 1981 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU
CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

MOARTEA UNEI LEGENDE

Eugen BÂRSAN

E vorba de apusul povestei cu "românismul și independența" lui Ceaușescu care mai mult sau mai puțin a ajuns a deveni un fel de legendă. Deci de apusul povestei-legendă care a fost în stare să ajungă atât în țară cât și în lumea vestică la punctul unei înșelătoare margini de credibilitate, asupra faptului că Seful comunist român ar fi ieșit, chipurile, din frontul "roșu", și ar fi ajuns astfel a fi rebel și independent față de Rusia Sovietică. Strajnică imagine. Adică rebel și independent tocmai față de țara muscalilor care a făcut din Ceausescu ceea ce a ajuns să fie, pentru a avea în spațiul românesc omul sau logofătul ei. Logofăt de marxism și de dependență față de Cremlin.

De excrocheria politico-propagandistică cu falsa imagine de "Român", de "rebel" și de "independent" a "Cârmuitorului" (cum mai nou îi place să fie numit), și de semnele de răsuflare și de apunere a acestei imagini-legende ne-am ocupat în această gazetă destul de mult. Iar dacă acum ne apucăm să abordăm din nou această temă, nu o facem deloc cu gândul de a repeta odată mai mult argumente și păreri expuse, ci pur și simplu numai pentru a confirma veracitatea lor, adică moartea legendei. De unde și cum ajungem la o asemenea confirmare? Dela factorul timp care, încă din bătrâni și pe toate meridianele pământului, e cel mai bun și sigur lămuritor al lucrurilor.

Ce ne-a adus nou factorul timp cu privire la legenda de "românism și independență" cu care s'a auto-proectat Ceaușescu? Ne-a adus rezoluția extrem de lămuritoare din Sedința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ținută la 18 August a.c. Iată ce zice Comunicatul oficial despre această Ședință, cu privire la tema specială care face subiectul acestui articol:

"Tovarășul Nicolae Ceaușescu (. . .) a prezentat o informare cu privire la întâlnirea prietenească pe care a avut-o, în ziua de 31 Iulie, în Crimeea cu tovarășul Leonid Ilici Brejnev (. . .) Comitetul Politic Executiv a aprobat pe deplin și a dat o înaltă apreciere

Continuare in pag. 3

MESAGERIE, AUTOHTONISM ȘI RECUPERĂRI CULTURALE

Adrian B. COSMA

Intre literatura românească din exil și prolet-polit - cultura din România de azi, unde predomină etuva leninistă pentru "desinfectarea" moștenirilor", și negoțul cu "recuperările", nu există nicio tangență substanțială. Există câte un autor român din exil, așa zis "recuperat", după cum există și "nerecuperabili". Dar recuperabili sau nerecuperabili, de cine? De întregul culturii românești din origini, sau de sistemul polit - prolet - culturii sistemului comunist?

Cultura română din origini, adică ceea ce o face să fie ea însăși nu urmașe a lui Lenin, nu numai că nu a pierdut scriitori în spiritul și în limba ei prin exil, ci s'a îmbogățit, în măsura în care scriitorii au rămas necontaminați sau nedeformați în niciun fel de prolet-polit-cultură comunistă.

Cum este cu "moștenirea" trecută prin etuva leninistă, știm, o boală fără capăt dacă nu uităm că în 35 de ani nu s'a putut face o istorie a literaturii române ca lumea și nici o ediție integrală Eminescu, sau ne facem că nu am ști cum au fost ciuntiți toți autorii din trecut, sau mai recenți. Cât despre "recuperări", acestea se fac, cum se zice "cu japca". Astfel când un autor român din lumea liberă, dintr'un interes momentan politic, ajunge să fie considerat cum se spune în limbaj partinic "mesager al spiritualității autohtone", se operează o "autohtonizare" în cel mai strâns sens de necesitate "socialistă - patriotică", pentrucă în doctrina oficială "socialist" este o componentă din origini a "spiritualității autohtone", dela Boerebista, plus Traian și Decebal încoace, acestia fiind cum se știe în lumina "protocronismului" marxist - leniniști înainte de termen, poate primii din lume, și în orice caz ctitori ai centrului umanist "Scornicești les deux Eglises".

Această "confiscare umanistă" de oameni, se face postum sau chiar antum. Postum, de pildă, a fost confiscat Brâncuși, ajuns până la urmă, pe cât ne îndepărtăm de data morții lui, un fel de fabricat specific al "construcției socialiste", deși Brâncuși nici n'a vrut să audă de comuniști. Cu deplina conștiință a geniului românesc pe care îl purta în el, dar fără ostentație șovină, și fără să fie niciun fel de "mesager", adică "purtător de marfă", și-a lăsat întreaga operă Franței, pentrucă România era, cum și este, o țară ocupată de străin.

Agitpropul prolet-polit-culturii are în urma lui peste 60 de ani de experiență, la început doar sovietică, în arta de a semăna confuzie prin toate mijloacele de difuzare a informației, și al căror monopol absolut îl deține un uriaș aparat al desinformului. Care lucrează de mult la provocarea zâzaniei între Românii din exil și la definitivarea minciunii că nu ar exista o literatură românească liberă în lumea liberă.

Adevărul este că purtători ai spiritului românesc, nu "mesageri" ai mărfurilor comuniste, scriitorii Români din exil și-au creat un mediu cultural al lor, au dat astfel la iveală publicații, edituri, au scris admirabile opere în limba română. Există un "corp", fără "statute" al scriitorilor Români din Occident, după cum există și un corp din ce în ce mai mare al cititorilor Români din Occident, și animatorii acestui circuit "autori-cititori", prin frumoase întâlniri literare periodice, prin publicații și edituri, dau dovada unei exemplare capacități de sacrificiu, pentrucă toate acestea se fac pe cheltuiala unor particulari. Banii necesari sunt adunați prin muncă zilnică, muncă reală nu "muncă de partid" ca la organizatorii "autohtonilor" din R.S.R. In disperare de cauză se accentează activitatea unui nou tip de editură, specific comuniștilor, "editura-pirat". Astfel se iau titluri de cărți românești apărute în edituri românești din lumea liberă, se retranscriu textele cu ortografia impusă de Sadoveanu în cel mai duhnitor duh de slugărnicie față de "răsăritul" dela care "îi venea lumina", cum se știe că a spus, și fără să se indice izvoarele, se oferă, cititorilor din R.S.R., de altfel în tiraje neglijabile, opere din literatura românească liberă. Acestea le apar cititorilor ca și cum ar fi fost trimise de autori în manuscris original și astfel publicate pentru prima oară de-a dreptul în editurile comuniste.

Este o incorectitudine crasă, dar "corectitudine comunistă" ar fi oarecum egală cu "omenia câinească". La drept vorbind, cum

Continuare în pag. 3

editorial

UNIUNEA ȘI LIGA

Uniunea și Liga a intrat într'o nouă criză, care are aspecte multiple, pornind dela numărul din ce în ce mai redus al înscrierilor de noi membri , până la acțiunile din culise care vizează să impună președintelui direcții, care sunt în afară de obiectivele Uniunii și până la manifestările politice care sunt împotriva intereselor acestei Asociații românești.

In "Tribuna României" au fost publicate informații privind vizita unor membri din Comitetul Central al Uniunii, din cursul verii, informații care au stârnit reacțiuni serioase în rândurile societăților ce alcătuiesc Uniunea.

Pe noi, ca martori ai epocii noastre, nu ne interesează o vizită în România, când aceasta are un caracter privat, o vizită cu implicații politice, însă, ne obligă să ne spunem cuvântul nostru.

Credeam că conducerea Uniunii și Ligii a înțeles că, politica externă americană, nu mai este fundată pe ideea unui co-existențialism, cu orice preț, cu țările comuniste. Atmosfera și orientarea politicii americane este alta decât aceea de pe vremea lui Carter.

Deci, atunci când un număr de membri din Comitetul Uniunii acceptă o invitație de a vizita România, dela Asociația "România", dela București, își asumă răspunderi care depășesc poziția lor și obiectivele Uniunii și Ligii.

Asociația "România" este o organizație de propagandă comunistă, făcută cu scopul de a destrăma unitatea comunităților din lumea liberă. O dovadă simplă, fără dificultăți de a o pricepe, este că membrii Uniunii invitați în România, au fost dirijați la o întâlnire cu Nicolae Ceaușescu, căruia i s'a făcut o largă publicitate în România.

Se spune că discursul citit de un membru al Uniunii și Ligii a fost scris de președintele Asociației "România", și a fost înmânat spre citire vizitatorului venit din America.

Cum este posibil acest lucru? Pe ce fel de lume trăim? Oare, am ajuns deja în starea de iobăgie, pe care o dovedește Ceaușescu s'o creeze românilor și asociațiilor libere, din afara țării?

Uniunea și Liga nu avea nevoie să trimită mandatari în România comunistă, pentru a se întâlni cu Ceaușescu.

Dacă există probleme de rezolvat, în privința membrilor Uniunii și Ligii, acestea pot fi prezentate autorităților americane, care nu pot refuza să ofere sprijinul lor în aceste probleme. Care este justificarea apelării la sprijinul guvernului comunist român?

Ce autoritate are Uniunea si Liga față de președintele Ceaușescu să facă intervenții, în audiențe cărora li se dă publicitate spectaculară ca și când există o frățietate profundă și reală între românii americani și comuniștii dela București?

Noi nu putem găsi răspunsuri acceptabile la aceste întrebări. Este evident că Uniunea și Liga și-a pierdut propria ei busolă și ea nu mai are puterea de a reprezenta pe proprii ei membri . Nu a fost, oare, o insultă directă și gravă, adusă membrilor Uniunii și Ligii, care au suferit enorm de pe urma teroarei comuniste din România, când "reprezentanți" ai Uniunii ajung să laude pe șeful teroriștilor și să accepte poziții de umilință și iobăgie?

Există membri ai Uniunii și Ligii, care au fugit de teroarea din România și s'au încadrat în această organizație, tocmai pentrucă era considerată ca având o orientare românească. Ce dezmăgire, pentru aceștia!

Nu ne îngăduim să oferim soluții, pentru refacerea Uniunii și Ligii. Ne exprimăm însă îngrijorarea, și sperăm că se vor găsi oameni capabili să o readucă pe linia ei normală de plutire.

Românii americani și românii canadieni nu au nimic de-aface cu comuniștii din România. Pozițiile lor sunt ireductibile. Cei din lumea liberă au răspunderea morală, de a apăra și elibera din sclavia comunistă pe cei din țară. Pentru a atinge acest obiectiv, nu este posibil nici un fel de compromis și târguială.

George BĂLAȘU

OASELE SOCIALISMULUI ȘTIINȚIFIC

Ion ION

"Antropomorfizarea" animalelor pentru hrana zilnică, tot mai rare, este azi o floare de stil foarte frecventă în R.S.R. După ce s'a vorbit adeseori de "noile generații de găini" scoase prin clocirea artificială, cu dragoste și înțelegere părintească dar și cu o poftă suspectă, acum s'a ajuns, tot la SCINTEIA, la apologia "tineretului bovin". Intr'adevăr, "tineretul" acestei specii în curs de dispariție, cu delicata lui carne, este foarte gustos, însă din motive de planificare cincinal-muscălească este pe cale de împuținare galopantă. Dispariția "tineretului bovin" duce inevitabil la împuținarea adulților bovini, care mor pe capete sclerozați și inutili din cauză că nu mai au timp pentru "jogging", cu alte cuvinte chiar dacă mai trag la vreun car pe ici pe colo, nu mai pot să practice sportul lor principal care era trasul la plug, pentrucă mecanizarea insuficientă și foarte proastă a agriculturii a dus la criza de cereale și nutreț și de aceea generațiile bovine sunt tot mai pe sponci, cu un tineret din ce în ce mai redus și cu adulți tot mai dărâmați și practic pe ducă.

Este, cum s'ar spune în limbaj cu pretenții, un fel de cerc vițios. Boii adulți nu mai trag fiind în principiu, pe hârtie și oarecum în practică, înlocuiți cu mașini agricole, iar acestea deși se fabrică în patria socialistă, pe cât sunt de puține pe atâta sunt de sensibile, și se strică foarte repede și ruginesc pe maidanele colhozurilor, deoarece nu există nici piese de schimb, nici mecanici, în vreme ce puținul care se mai recoltează cu ajutorul voluntar al școlarilor minori și al intelectualilor majori, putrezește în cea mai mare parte pe loc, întrucât lipsesc mijloacele de transport, adică mașini automobile, camioane, care și ele se strică, sunt puține, nu există piese de schimb nici mecanici, iar drumurile insuficiente dar și proaste se desfundă ca în fundul Siberiei, bașca faptul că pentru depozitarea produselor nu se dispune decât de spații restrânse și insalubre, ceea ce duce la pierderi considerabile, și astfel rezervele de sămânță se împuținează și ele catastrofal.

Toate acestea ne explică de ce din cauza tinerei generații bovine tot mai debilă și mai puțin numeroasă, carnea de vițel este din ce în ce mai rară și nu se găsește decât pentru un foarte restrâns cerc intim din jurul casei domnitare peste toate generațiile de galinacee, bovine, și rest, iar carnea populară de boi rămași cu pielea și osul, sau de vacă uscată de lapte, nu se mai găsește decât pe sub mână, poate chiar cu primejdii ideologice, doar pentru un mic număr de funcționari dotați de natură și circumstanțe cu niste coate puternice, de oțel "Gheorghiu-Dej", în vreme ce oasele cu adevărat populare, mai pot fi apucate cu mari sforțări și multă îndrăzneală chiar de către unii "umaniști" mai mititei, pentrucă de multă vreme câinii au dispărut cu desăvârșire din stricte motive de economie națională a construcției societății pe baza socialismului științific. Amin.

CĂTRE REDACȚIE

* VERA CRUZ, SPANIA - Din numărul de pe Septembrie al "Cuvântului Românesc aflu de inițiativa Dv. de a da Exilului românesc o culegere de poezii ieșite din ocnele guberniei sovietice dela Bucuresti. Splendidă și dreaptă întreprinderea pentru care vă felicit din toată inima pe toți câți puneți umărul și sufletul la înfăptuirea ei. Era într'adevăr timpul ca exilul nostru să prindă în antenele lui risipite în toate zările lumii geamătul înfundat al nației de după zăbrele; să mediteze asupra suferințelor fraților aruncați pradă fiarei comuniste, să se cuminece cu ele și să tragă concluziile de rigoare.

Nu știu dacă pribegii mai cu vechime își mai aduc aminte că în 1952 regretatul Victor Buescu a publicat la Lisabona o plachetă de poezii dospite în rezistența din munții și din pușcăriile comuniste. Buescu, lector de limbă română la universitatea din capitala Portugaliei încă dinainte de înrobirea României, a ajuns în posesia acestor poeme-mărturii prin bunăvoința unui necunoscut, care prin 1950 le-a trecut clandestin în Apus. Autorii poemelor -zece în total- sunt doi poeți anonimi. Doi mari poeți. Unul semnează "Ion Stegaru"; celălalt "Onofrei Pușcăriașul".

In prefața cărțuliei Victor Buzescu subliniază că a dat la lumină aceste poezii "nu numai ca pe niste pure nestemate ale liricei noastre, ci și ca pe niste documente ale timpului ce ne-a fost dat să trăim". Documente, fâșii de carne și de suflet de martiri!

Buescu s'a prăpădit între timp la Lisabona. Locul lui la Universitatea portugheză a fost luat, firește, de un agent al sovromculturii ceaușești. A rămas, însă, după el mica plachetă cu scoarțe negre, din care am fotocopiat cele zece poeme țâșnite din vaerul calvarului românesc. Vi le trimit (dacă nu cumva le aveți deja) să le folosiți în colecția pe care o pregătiți.

Al. Gregorian

* NEW YORK, STATELE UNITE - ...Trecuse un an decând comuniștii din România începuseră cea mai cruntă prigoană a tot ce era rezistența și elita neamului românesc. Eram pe atunci tânăr, când am avut prilejul să-mi cadă în mână trei numere din ziarul "Buna Vestire", mi-am zis: iată cel mai bun ziar pe care l-am citit vreodată. Cum s'or fi adunat atâtea talente și buni români să colaboreze la acel ziar ? Si am rămas de atunci cu o nostalgică amintire, cu permanentă dorință de a citi un ziar bun în limba strămoșilor mei, ziar despre care în România comunistă nu poate fi vorba. Printre alte ziare citesc în prezent Cuvântul Românesc și cred că nu greșesc, dacă afirm că se situează pe aceeași treaptă cu Buna Vestire. Cu aceste gânduri felicit redacția Cuvântului Românesc, care a reusit să dea exilului românesc cel mai bun ziar din ultimile cinci decenii. Ați reusit să adunați în jurul redacției pene distinse ale exilului nostru, care ne fac cinste și dau o notă de prestigiu scumpului nostru ziar.

Grigore CARAZA

* MONTREAL, CANADA- In Stindardul din luna Iulie 1981, un român din exil atacă fără noimă pe mai mulți români și aceștia tot în exil. Mă întreb cui folosește și ce rost are ? De ce nu învățăm să ne respectăm compatrioții care, și ei simt românește în felul lor și după puterea și talentul lor ? Dece oare nu am învățat nici până acum că se poate gândi și acționa în mai multe feluri pentru atingerea aceluiași scop, că în lupta pentru un ideal, pentru o cauză, mijloacele, tehnica și armele sunt felurite? Oare nu este elementar adevărul că, pentru atingerea aceluiasi obiectiv, se poate merge, ba chiar este necesar să se meargă pe drumuri multiple ? Dece oare, pentru domnul Lozovan dela Stindardul, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, Ion Halmaghi, Monica Lovinescu, Horia Stamatu, și câți alții, nu sunt buni, iar domnia sa își asumă temerarul risc de a-i face una cu pământul, promițând cu tărie că, va avea el grijă de fiecare ?

Si, dacă nici aceștia nu mai sunt buni, atunci cine oare mai este bun pentru domnia sa ? Noi stim însă că, nu numai cei din exil dar și cei din țară îi cinstesc pe unii din acești distinși compatrioți, dintre care o parte sunt deja consacrați de către două din cele mai vestite academii de științe ale lumii iar cultura universală îi recunoaște ca atare.

Ce se petrece -Dumnezeule Mare- cu noi românii și dece trebue să ne pierdem mințile și puterea de judecată ? Ce demon răvășește sufletele acelora care -more judaico- se complac în a servi ca elemente de disoluție și dezagregare a unității noastre naționale, transformându-ne în ciocli ai propriilor noastre năzuinți ? Ce foc de forțe a pus stăpânire pe noi și unelte a cărei puteri ascunse, talmudice vrem să fim ?

O, câtă ironie ! Tristul exemplu de care ne ocupăm este asemeni mâlului de otravă al apelor stătute care, în aparenta-i liniște pestilențială, erodează până și piatra.

O, Patrie nefericită, ce fac fiii tăi !

Si, pentrucă autorul îl citează pe Simon Cirenianul că, l-ar fi învățat și pe el, să poarte crucea altora, eu îi aduc aminte că Simon nu de bună voie a dus Crucea Mântuitorului, o bucată de drum, pe urcușul Golgotei, ci de frica sutașilor romani și a mulțimilor oarbe, care-l huleau și-l batjocoreau pe Fiul Omului, grăbindu-se să-l răstignească și să-l bage în groapă, ceeace la o altă scară și în alte vremi pare să facă și autorul citat, pentru România și pentru frații săi.

Avem totuși o consolare: că nu se va întâmpla. Că, până la urmă, dragostea va învinge, așa după cum și Isus Christos a înviat a treia zi.

Ion STOIAN

* MELBOURNE, AUSTRALIA- ... Cu regrete în suflete și cu sentimente bune de adevărați români, am fost nevoiți să părăsim România, pentrucă nu mai puteam suporta la infinit minciuna și dictatura comunistă. Am părăsit țară, unde libertatea nu există, și am ales calea liberă și dreaptă. Intr'o excursie în Turcia, am cerut azil politic și am ales calea mult dorită a libertății și dreptului de a-ți hotărî singur soarta. După o perioadă destul de lungă, ni s'a oferit prilejul de a pleca în Australia. Am acceptat ! Tara este bună, ne-am realizat material, dar ducem dorul legăturilor cu alți Români. Ziarul Cuvântul Românesc ne umple inimile și ne ține uniți în această comunitate mare a exilului.

Aurel MITRACHE

Second Class Mail Registration Number 4133

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

2,000,000 PROTESTEAZĂ ÎN R.S.R.

Victor BRÂNCOVEANU

De câte ori se examinează în senatul U.S. cererea României de-a i se acorda statutul de națiune favorizată și i se reproșa politica sa de închisoare în ceea ce privește emigrările, cei din slujba guvernului dela București care stăteau pe la ușile senatului afișau niște figuri nevinovate susținând sus și tare cum că în RSR n'ar fi nimeni care vrea să emigreze,

Recent sunt în RSR înregistrate aproape 2,000,000 de cereri de emigrare ale cetățenilor români. Se pleacă masiv pentrucă este singura formă în care un om poate protesta împotriva teroarei comuniste. Scârbiți de viața din RSR 2,000,000 de români își lasă vetrele străbune și pleacă în lumea largă. Ei nu pot pune mâna pe arme să-i gonească pe cei dela conducere. Nici măcar nu își pot spune năduful în presă, căci nu există în RSR presă liberă și atunci pleacă unde-or vedea cu ochii.

Cifra celor care doresc să plece este mult mai mare. Se știe că în RSR este foarte greu să ajungi să depui o cerere de plecare definitivă. Dacă n'ar fi aceste formalități șicanatoare făcute numai ca să se împiedice emigrarea, ar pleca din RSR mult mai multe milioane.

De ce se emigrează masiv din RSR ? Răspunsul este scurt. Din cauza mizeriei și lipsei de libertate ce domnesc în regimul comunist din RSR.

Poporul român nu este un popor de emigranți. Istoria lui îl arată ca legat de glia străbună. Istoria românilor este plină de acte de vitejie ale poporului care a murit luptând împotriva dușmanilor pentru a-și apăra pământul. Azi nu mai au ce apăra căci nu mai au pământ. Formele de naționalism de bâlci afișate propagandist de către cei dela București pentru a reînvia sentimentele naționale dezgustă poporul român. Comuniștii nu pot ține încătușat un popor umplându-i capul cu lozinci naționaliste scornite de ei prin falsificarea adevărului istoric.

Le-a ajuns românilor cuțitul la os. Ei nu pleacă nici că sunt lași, nici că sunt trădători și nici că și-au vândut sufletul pentru un mun de arginți cum perorează Ceaușescu în interminabilele-i cuvântări. Chiar cei din protipendada comunistă care sunt bine informați despre viitorul comunismului în RSR fug pe capete pentrucă presimt că se apropie furtuna și se vor la adăpost.

Ceaușescu a vrut să creeze un om de tip nou și n'a reușit. El s'a crezut deasupra lui Dumnezeu. Omul nu-i metal să-l forjezi, torni sau bați cu ciocanul și să-i dai ce formă vrei. Omul este spirit. Peste lutul din care L-a făcut, Dumnezeu a suflat spiritul său și i-a dat viața. Comuniștii negând existența lui Dumnezeu au distrus omul. De aceea pleacă din RSR oamenii cu milioanele. Comuniștii au sugrumat ce este mai sfânt în om: conștiința, libertatea de a crede și cugeta.

Nu se vede nicăieri omul nou ceaușestian în RSR. Se văd numai omeni apatici care nu mai cred în nimic și vor să plece cât mai departe.

Făcând o propagandă zgomotoasă , comuniștii se laudă că au înfăptuit realizări economice importante, că ei au industrializat țara, că au mecanizat agricultura, că au construit locuințe, că au relații economice cu zeci de țări, etc.

În realitate comuniștii nu au nici un merit. Ce pretind ei că au făcut este realizat datorită evoluției firești a societății, a tehnicii. Dacă nu erau comuniștii la conducere țara românească ar fi avut mult mai multe realizări economice și nu s'ar fi ajuns în situația de a fi în rândul țărilor slab dezvoltate cerșind ajutor economic la porțile marilor puteri. Când era în fruntea țării un guvern dorit și ales de popor prin vot secret și universal nu se pleca masiv din țară. Cei săraci care se duceau în străinătate după ce făceau bani se întorceau și-și făceau gospodării tot în România.

Istoria îi va judeca crunt pe comuniști pentrucă au făcut o batjocoră din bogata noastră țară și au făcut cerșetori din românii care pleacă unde or găsi mai multă libertate. ■

MOARTEA UNEI LEGENDE

Urmare din pag. 1

rezultatelor noii întâniri dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Ilici Brejnev, subliniind că întrevederile dintre cei doi conducători de partid și de stat se înscriu ca un nou și însemnat moment în evoluția rodnică, mereu ascendentă, a raporturilor româno-sovietice, ca un aport remarcabil la amplificarea conlucrării multilaterale dintre cele două partide, țări și popoare.

Această rezoluție e o puternică dezvălurire oficială a realității asupra raporturilor dintre Ceaușescu și Partidul Comunist Român pe de o parte și Rusia Sovietică pe de altă parte. Raporturi de crescândă „ascensiune" între tovărășia (ceausistă) româno-sovietică. Un lucru care este tocmai la antipodul independenței. Si când ne uităm la acest spectacol, ne înfiorăm. De lipsa de elementar bun simț național, contrazisă de dependența, tovărășia, servilismul și pupătura în bot cu Rusia, vrăjmașul secular al Țării, care poartă în fălcile ei Basarabia și Bucovina de Nord. Chestiuni neimportante pentru ceaușiștii care nu văd și știu decât atâta: Seful, Partidul și Comunismul să trăiască ! Cu orice preț !

Poza de românism și de independență a lui Ceaușescu n'a fost nimc altceva, decât o abilă șmecherie politică de a câștiga popularitate în Țară pe o temă națională plăcută poporului, și valoroase credite în străinătate pentru construirea socialismului. Minciuna și pozele cerute de situații, sunt mijloacele perfide comuniste de amăgire a lumii pentru împlinirea scopurilor lor.

Ceaușescu și-a jucat cartea, bine. Căci numai așa s'a putut ajunge la crearea unui fel de legende în jurul "românismului și independenței lui. Iar în chip greu de înțeles această legendă a vietuit cam lung. De bună seamă spre marea satisfacție a eroului ei. Un oltean tipic de margine de sat care dela singura avere șmecherie și ismene, a făcut un salt la "Conducător" de țară, și apoi a luat-o cu cobilița prin lume să vândă, cu succes, gogoașa "independenței" pentru devize grele plus onoruri și doctorate. Si s'o fi amuzat foarte și Brejnev de ce este în stare "logofătul" lui din România.

Cu gogoașa "independenței" Ceaușescu a luat din Vest cât a putut, până când a ajuns la punctul la care lumea a început să'și dea seama cu cine are de-a face. De acolo înainte a început să'și mănânce creditul după cum și-a mâncat și țiganul biserica, iar cu asta a început moartea legendei. Ce-a rămas în urmă e ceea ce el a fost întotdeauna și e foarte vizibil. Un comunist mai catolic decât Papa și de speța cea mai crudă: stalinist.

Cât o mai dura tragedia cu comunismul și regimul stalinist din Țară, nu știm. Consemnăm însă o mică crăpătură petrecută de curând la vârful lui. Poate că aceasta o fi de bun augur. E vorba de ieșirea lui Leonte Răutu din conducerea în care a fost dela început un cui. Adică de retragerea acestuia din Comitetul Executiv al Partidului și totodată din funcția de Rector al Academiei "Stefan Gheorghiu". Se știe că șobolanii părăsesc corabia când începe să se scufunde. O fi însemnând retragerea lui Răutu un asemenea lucru? De-a Domnul, să fie așa !

Eugen BÂRSAN

PRAVOSLAVNICII COMUNIȘTI

Liderilor roșii li s'au udat batistele. Ei plâng de grija muncitorilor, oftează după africani și sughiță de durerea popoarelor însclăvite de capitaliști.

Dar cum magnetul fericirii comuniste a suferit pe traseu un scurt circuit (Polonia, Cambodgia, Afghanistan, etc.), Kremlinul a apelat la cucutele sacerdotale cultivate în seriile KGB-ului și transplantate în lumea liberă între scoarțele Talmudului, Noului Testament și Coranului.

Schimbarea macazului a fost musai.

Partidele comuniste nu mai atrag "proletariatul" așa că KGB-ul și-a modificat lungimea de undă și-și difuzează balalaica prin microfoanele pitulate în lăcașurile de rugăciune.

Un exemplu clasic ne oferă Egiptul.

Fostul Preș. A. Sadat cu o lună de zile înainte de asasinat prezentase documente care dovedeau cum ambasadorul URSS a promovat conflicte religioase (lupte de stradă, devastări, omoruri, etc.) prin finanțarea elementelor extremiste din sânul musulmanilor și creștinilor, și, în același timp, a încurajat antisemitismul și a minat încercările de pace dintre Izrael și Egipt.

Mai reamintim Iranul unde moscoviții, după ce l-au primit pe extremistul Khomeini cu flori, acum aruncă bombe, și pe călugării budiști din Vietnam care făceau baie în benzină și Moscova le oferea chibrituri.

Dar planurile Sovietelor nu se opresc aci.

In țările unde se găsesc grupuri naționale Kremlinul caută să provoace aceleași tulburări cu ajutorul conducătorilor țărilor satelite, iar printre ei, ca fruntaș, îl întâlnim pe Nea Niculae, absolvent "Cum laude" al KGB-ului.

A fost Ceaușescu care a tâlcuit locul și data vizitei Patriarhului Iustin în Statele Unite ca să coincidă cu Aniversarea de 50 de ani a Episcopiei dela Vatră și tot Niculae i-a dat ordin Prea Fericitului Supus ca să vorbească de unire și iubire după ce mai întâi Sovrompatriarhia a avut grijă să-l caterisească pe păr. Calciu pentru c'a vorbit de Iubirea lui Dumnezeu și nu despre Fiul Iubit Niculae.

Si tot Nea Niculae trimite Mitropoliți peste hotare ca să sfințească biserici când, de trei decenii, în RSR nu s'a sfințit sau clădit o singură biserică sau mănăstire.

Se face teatrul cu Mitra 'n cap și Cârja 'n mână.

Nu suntem scutiți nici de sfatul emisarilor care ne șoptesc la ureche că trebue să mulțumim regimului din țară c'a desființat Biserica Unită, deoarece acum suntem un Neam și o Biserică.

Un neam ce se risipește 'n lume și o Biserică surdă și oarbă la gemetele credincioșilor.

Azi, pe Dealul Patriarhiei de unde țâșnea izvor de viață românească, avem doar o statuie ". . .Cu ochi stinși, făr' de scânteie. . ."

Ce păcat că ești Biserică !

Stroe MOLDOVANU

ZECE MILIARDE

Urmare din pag. 1

In acest fel România a fost ridicată la rangul unei paragini sociale care întrece cu mult chiar modelul Sovietic, unde cel puțin se fabrică sateliți politici și cosmici, pe când în R.S.R. nu s'a ajuns nici măcar la fabricarea unei brânze telemea exportabilă. Toată Europa liberă este plină de "brânză de Brăila", care vine însă din Bulgaria, mai ales, așa că această specie de brânză este numită "brânză bulgărească", iar "cașcavalul" numit chiar așa, este un produs considerat "special unguresc", și fostul "salam de Sibiu", ajuns cu revoluția foarte prost, nu a putut goni de pe piața occidentală salamul unguresc, bun asa cum era înainte salamul de Sibiu.

Odată și odată cele 10 miliarde vor trebui plătite. Este, sau ar fi, un motiv în plus ca actualii creditori occidentali să nu mai alimenteze putregaiul comunist, pentruca palatele, vilele de lux, "Boingurile" și iachturile dinastiei să se înmulțească la nesfârsit. Așa că cea mai bună brânză de Brăila pentru populație și pentru export va veni, doar dacă se pune capăt unei lungi complicități grav delictuoase, ca să nu zicem mai rău. ■

George BRANA

MESAGERIE, AUTOHTONISM ȘI RECUPERĂRI CULTURALE

Urmare din pag. 1

să se bazeze agit-propul desinformului pe adevăr? O indicare corectă a surselor înretipăririle reseriste ar însemna să se descopere "indigenilor" că există edituri românești în lumea liberă, și dacă deformarea culturii românești este un țel al sovromculturii, față de această operă destructivă există și o contra-parte a apărării culturii românești, în lumea Românilor liberi.

De obicei tirajele cărților furate prin pirateria editorială sunt mai mici decât cele pe care le-au avut la editurile din exil, și astfel se înneacă ușor în cantitatea produselor "autohtone" . Dar scopul retipăririi acestor cărți nu are nimic de-a face cu grija pentru sufletul indigenilor ocupați de comuniști, ci are de-a face numai cu interesele politice ale regimului, care rămâne cu un bun sigur câștigat: se arată "capitaliștilor" care trebue să dea împrumuturi, că există "libertatea culturii" în RSR, că se respectă "Helsinki 1975" prin "libera circulație a ideilor și a informației", prin retipăriri cum ziceam cu japca, și prin procedee de desinform. Cum în general titlurile șterpelite dela editurile românești libere, din exil, sunt semnate de autori la antipozii comunismului, farsa și față de "autohtoni" și față de "străinii capitaliști" este destul de practic cusută cu ață albă. Iar până la urmă, în ciuda exodului dela Răsărit spre Occident, se crează și iluzia unui exod dela Apus la Răsărit. Dar așa cum sub toate aspectele este liber orice Român să intre în exilul românesc, cu avantagiul suprem al libertății, tot liber este și să renunțe la acest avantagiu. In orice caz se fac niște recuperări numai "cu numele", pentru propaganda regimului, deoarece în măsura în care este vorba de autori care au scris lucruri valoroase în spiritul culturii românești, de care este total străin regimul cum am spus dela început, nu poate fi vorba de nicio recuperare. Rămâne o trecătoare combinare a excrocheriei politicastre cu naivitatea culturală, și atât avantagiile cât și pagubele sunt doar momentane. ■

Adrian B. COSMA

ALT KANIA, DAR... MAI MIC

Aurel POP

Strâns cu ușa de mizeria adusă de comunism în țară, Președintele și-a dat, însfârșit, "idepedența" pe față. In revista de politică internațională "LUMEA" se publică în Iulie și August anul acesta, două articole succesive, "Dimensiunea românească a prestigiului" și imediat după aceea altul, "Un nou și profitabil dialog de culme româno-sovietic". In cel de-al doilea articol se constată identitate absolută de vederi între R.S.R. și U.R.S.S. în ce privește "boala lungă" dela Madrid, adică leucemia internațională care mănâncă Occidentul dela Helsinki încoace. Iar "dimensiunea" prestigiului reserist ar sta în neîncetatele declarații "de pace" ale Președintelui. Deci: pe de-o parte R.S.R.-ul este pe de-a întregul cu Sovietele, dar în același timp, deci în timpul în care Sovietele sunt în războî declarat sau nedeclarat cu toată lumea, România Socialistă face tot ce poate pentru . . . pace. Adică nimic, pentrucă nici nu poate face nimic, dar așa stau lucrurile cu . . . "dimensiunea".

Președintele-dimensiune a încurcat-o rău de tot, dar ca să nu ajungă și Românii la o mișcare a solidarității Românilor, s'a dus la Nenea să-i spună cât îl iubește. Nu pentrucă s'ar fi temut de vreo invazie a Sovietelor, care au destul cu alte invazii, după 120 de războae din 1945 încoace, dar a început să-i fie teamă rău, în calitate de "cel mai iubit fiu al poporului", sau de "primul minier al țării" deși el ar fi fost să fie altceva dacă nu ura munca cinstită. Teamă a început să-i fie, și nici nu se mai ascunde, de "poporul" care nu l-a ales nimic niciodată, de poporul care îl detestă din zi în zi mai mult și care, oricum, știe și el că era mai ușor să fi viteaz cu pistolul în preajma alegerilor, ultimele de altfel, decât să cucerezi prin calități reale adversarul politic. Dacă vitejia pistolului a dus până la urmă la ceva ca un fel de "mareșal în civil", în orice caz ea nu a dus la "iubirea poporului".

Președintele are nevoie de fratele dela Răsărit să-l țină ca să nu-l dea afară poporul român. Cel puțin lucrurile s'au dat brutal, dar clar, pe față. Aceasta se datorează lui Kania care a fost până acum mai mult om decât comunist și nu a intrat cu tunul în propriul popor. Dacă [illegible] nu știm, dar în orice caz Președintele nu credem că ar ezita o clipă să le pună în bătaie ca să-și apere "dimensiunea". Intervențiile lui din războiul intern al "colectivizării", când viitorul Președinte le spunea la țărani că el este "general", sunt bine știute. Omul e mai mic de stat decât Kania, barosanul din Polonia, dar în schimb este. . . viteaz. Cine l-a văzut la faimoasa adunare când a înlemnit la ieșirea unui tovarăș arțăgos și rebel, nu poate să-i nege eroismul salvat însă cu "dimensiunea" consoartei prezidențiale.

Era Președintelui s'a terminat în România, pentrucă toate minciunile convenționale s'au dat pe față. "Colectivizarea" a dus la o lipsă din ce în ce mai mare, "industrializarea" n'a adus decât miliarde peste miliarde de dolari datorie fără ca necesitățile interne de utilaj să fie măcar cât de cât satisfăcute, "primejdia invaziei" s'a dovedit că era o ieftină sperietoare pentru cei ce se făceau că o cred, iar "idepedența" a devenit un disperat S.O.S. strigat cu năduf în spatele înscenării unui "dialog la culme". Intrebarea este dacă i-se va da ajutorul cerut, după cum ne putem întreba și dacă mai poate fi ajutat. Cum vede lumea liberă situația se poate citi în editorialul pe care îl reproducem după "LE MONDE" din 25 August 1981:

ROMÂNIA, AL DOILEA BOLNAV AL COMECONULUI

România este pe calea unei reapropieri de U.R.S.S.? Numeroase indicii fac pertinentă această întrebare, și numeroși observatori răspund afirmativ. Pentru prima oară după mulți ani, comitetul politic executiv (birou politic) dela București a adus o judecată cu deosebire pozitivă asupra recentelor discuții dintre Domnia Sa D-l Brejnev și Ceaușescu în Crimeea. Aceasta întâlnire a fost urmată de o călătorie a Domnului Verdeț, primul ministru român, care a pledat pentru o întărire a relațiilor economice și comerciale între țara sa și U.R.S.S. Acum câțiva ani așa ceva nu era previzibil; decât să "destalinizeze" țara peste care domnește ca un stăpân, D-l Ceaușescu ar fi vrut "desatelizarea". Fără să conceadă nici cea mai mică libertate supușilor săi, numărul unui român făcea o tot mai mare deschidere diplomatică în direcția Occidentului, și condamna regulat spiritul "doctrinei Brejnev" asupra suveranității limitate. Se vede că a trecut ceasul unor asemenea obrăznicii. Experiența poloneză este urmărită cu neliniște la București, și dregătorii români se întorc din nou tot mai mult către Moscova, pentru a găsi acolo ajutorul pe care nu mai pot să spere că l-ar obține din Occident în această perioadă de criză economică mondială.

Situația României este într'adevăr foarte gravă. In timp ce rezultatele agriculturii lasă tot mai mult de dorit, cursa industrializării nu a dat nici ea rezultatele pe care s'a contat. Mai puțin cunoscută decât aceea din Polonia, penuria bunurilor de consum curent bântue de asemenea și în România. Dar mai este încă ceva foarte grav: ca și Polonia, România este azi îndatorată din greu: ea datorează aproape 10 miliarde dolari în Occident. In comparație cu cele 27 de miliarde pe care le datorează Polonia suma poate să pară modestă, dar nu trebue uitat că Polonia numără peste treizeci și cinci de milioane de locuitori, pe când România nu are decât 22 de milioane. Această situație critică, fără îndoială, nu a trecut nebăgată în seamă la Moscova, unde de vreun an țările surori sunt mereu avertizate să nu se îndatoreze prea mult la Vest. Ocazia este foarte bună pentru Kremlin de a cere în schimbul ajutorului de care Dl. Ceaușescu are atâta nevoie, o aliniere a politicei externe românești. De altfel este ceea ce spune rezoluția pe care a publicat-o comitetul central sovietic pentru a face bilanțul întreținerilor D-lui Brejnev cu șefii partidelor înfrățite. Acest text după ce denunță "fenomenul de criză acută" prin care trece Polonia, recomandă tuturor partidelor comuniste "să urmeze normele leniniste în viața partidului, să aplice o politică economică realistă, să evite o [illegible] excesivă față de țările capitaliste, să dea probă de vigilență revoluționară și să riposteze la timp și energic forțelor anti-socialiste". Pentru ca mesagiul să fie bine primit la București, D-l Brejnev a trimis D-lui Ceaușescu, cu ocazia sărbătorii naționale românești, o telegramă în care face elogiul "cohesiunei statelor comunității socialiste și a interacțiunii lor strânse în arena internațională".

Articol edificator, dar care este "sărbătoarea națională"? Șaizeci de ani dela nașterea micropartidului comunist, sau ziua de 23 August în care s'a parafat invazia României? In orice caz, găsim ceva comun la Brejnev și la unele grupuri "absolute" de Români din Occident: "riposta energică și la timp față de forțele anti-socialiste", pentrucă chiar în lipsa leninismului numai așa se explică teribilul val anti-fascist din exil, deși nimeni nu se revendică dela fascism, nimeni nu propagă vreo doctrină anti-democratică. Probabil că peste 23 August nu se poate trece, și el rămâne baza unei înțelegeri oricând posibile. Este unul dintre secretele istoriei românești.

Ceaușescu, și așa zisa lui politică externă, sunt niște creații ale Occidentului, și în special a doctrinei "transformare prin apropiere" care a coincis cu valul așa numitei "destinderi". Occidentul l-a plimbat de Președinți în caleștile regale prin Londra, Occidentul l-a doctorhonoriscauzat pe toate latitudinile și longitudinile, Occidentul a tot bătut câmpii cu "independentismul" dela București, Occidentul a aruncat pe gârlă bani din care nenorocitul de popor nu a văzut nimic, Occidentul știa ce minciună fundamentală este comunismul și mai știa că nu poate fi în niciun fel dislocat, dar prin asemenea bacșișuri spera să-l țină cât mai la el acasă. Niciun moment, nici vreunul dintre politicienii occidentali nu s'a gândit la poporul român, la spiritul și cultura lui, la demnitatea lui, și l-a tratat ca pe o turmă de vite ca să țină cât mai mult Sovietele pe loc. Bine înțeles că Sovietele nu au prea stat pe loc. In orice caz un mare șef din Occident a spus în 1968 când "tovarășii-frați" ocupau Cehoslovacia, că nu era decât "un accident pe parcursul destinderii". In sfârșit, un "strateg".

"Micul Kania" din Țările Românești nu cade din postul lui, dar este total căzut în credibilitatea poporului, și nici Occidentul nu mai poate minți lumea în ceea ce privește "independența" lui. Dar pentru poporul român este un bun câștigat această totală dare pe față a adevărului. Un bun câștigat cu atâtea suferințe trecute și fără nicio perspectivă îmbucurătoare în viitor. România este într'un nou Ev-Mediu, doar că Slavii năvălitori sub care au stat un timp, ca să le rămână "boer", nu mai sunt prezenți corporal, ci stăpânesc doar în spirit, prin interpuși de care dispun și care au făcut servicii atâta de bune, încât nu vor fi clătinați din locurile lor nici cu un milimetru. Chiar dacă Sovietele nu ajută material România, ceea ce nici nu prea pot, tiranii rămân. Lipsa va continua, nu va veni niciun fel de "liberalizare" prin care tot s'ar mai ușura puțin situația. In U.R.S.S., unde lipsa alimentară este tot catastrofală, s'au mărit libertățile țăranilor, de-a cultiva și de a vinde. Nici acest exemplu nu va fi urmat în România, pentrucă regimul lipsit de orice credit nu poate să-și permită nici cea mai mică liberalizare, ca să nu se primejduiască pe sine.

România este țara în care s'a aplicat cel mai bine comunismul cu toate întortochiările lui. In Polonia a fost o corupție la fel de mare, dar comunismul nu a fost atâta de absolut ca în România. In Polonia orice venit din afară simțea că se află în țara unui popor civilizat, ceea ce niciodată nu au spus despre România de azi străinii care și-au publicat impresiile. De altfel turismul în România a ajuns la un punct mort, occidentalii nu se mai aventurează acolo. Oameni cu intuiție psihologică au scris bine despre "Românul de toate zilele", dar cu mare scârbă, de pildă, despre "miliție", care și prin aspectul "milițienilor", și prin grosolănia lor, și prin refuzul oricărui ajutor polițienesc în frecventele cazuri de avariere și devastare a mașinilor, și toți au arătat toată mizeria și umilințele pe care trebue să le îndure oamenii, sau imposibilitatea de a sta de vorbă cu ei din cauza hipertrofiei supravegherii polițienești. România este țara cea mai comunistă dintre toate țările comuniste, în afară de Rusia, așa că din acest punct de vedere regimul reprezintă un succes, la care nu prea se vede cum ar renunța marele patron dela Est. Numai că "ajutor" economic nu va putea să dea, așa că regimul intră din ce în ce mai mult într'un războî mocnit cu poporul român. Intr'un fel sau altul "regimurile trec, popoarele rămân". Să sperăm că încă odată poporul român va rezista. ■

LECȚIA ISTORIEI

Dr. Alexandru MICLE

Una din condițiile fundamentale a oamenilor politici, adică a acelora cari sunt conducători de țări și popoare și se identifică cu interesele și aspirațiunile lor spre mai bine și un viitor mai fericit, este ca să cunoască profund Istoria în general și în mod special pe cea a țării și poporului lor. Cunoscând temeinic istoria, să tragă învățămintele evoluției din trecut, pentru a putea construi viitorul, evitând erorile și greșelile trecutului.

Privind la actualitatea zilelor noastre, vedem că lumea de azi, e împărțită în blocuri de state antagoniste, cu ideologii diametral opuse. Această situație este consecința greșelilor săvârșite de foștii aliați din războiul 1939-1945, care în toamna 1944, încă înaintea terminării definitive a războiului, lăsându-se fascinați de perfidul aliat U.R.S.S. reprezentat prin Balaurul Roșu, Stalin, au căzut de acord la conferința dela YALTA, ca în zona de influiență sovietică să intre întreg Sud-Estul Europei și până la Berlin.

Situația gravă, tensiunea și încordarea existentă azi în lume este consecința acestei zone de influiență și nerespectarea angajamentelor din partea sovieticilor. De aici s'a născut neîncrederea între cele două grupuri de state, din Est și Vest și în consecință înarmarea ascendentă, dar întrebarea este, că până unde și până când?

După 1945, când Uniunea Sovietică a transformat prin forță țările din răsăritul Europei în republici sovietice comuniste sub lozinca "Proletari din toate țările uniți-vă", această lozincă era adresată Europei Occidentale, fiind un început de pregătire de agresiune în contra lumii libere, căci este firesc să se întrebe lumea, în contra cui să se unească ? !. Era firesc că lumea liberă a apusului, să se organizeze în vederea stăvilirii expansiunei comuniste-sovietice și astfel a luat naștere Organizația militară: Blocul Atlanticului de Nord, o organizație militară de apărare, deci defensivă, în 1949. Drept răspuns, Uniunea sovietică a inițiat înființarea unui Bloc militar al statelor comuniste din zona sa de influiență, zis al Tratatului dela Warșovia, "defensiv" spre a se apăra statele comuniste din răsăritul Europei, de o agresiune a Blocului NATO și astfel au luat ființă cele două Blocuri militare antagoniste care se supraînarmează.

Analizând obiectiv situația și chiar rațiunea celor două blocuri militare, zise "agresiv" și "defensiv" se constată următoarea situație de fapt:

A) zisul "agresivul" Bloc NATO, până acum de 32 ani n'a provocat nici o agresiune în contra niciunui stat comunist sovietic și nici nu are de gând s'o facă;

B) "Pașnicul și defensivul" Bloc militar al Tratatului dela Warșovia prin activitatea sa a desmințit însăși rațiunea și titulatura sa de "defensiv", de apărare a statelor comuniste amenințate de blocul capitalist occidental NATO, deoarece acesta din urmă n'a dat dovezi de agresiune față de statele comuniste. Acest bloc "defensiv" neavând în contra cui să se apere, în defensivă, a trecut la agresiune și chiar în contra membrilor săi. A intervenit cu forța militară în Ungaria în anul 1956 și în Cehoslovacia în 1968, cu scopul "frățesc" de a preveni ca aceste popoare încrezătoare în suveranitatea și independența lor să devieze dela linia ideologică impusă de patronul, moscovit. Mai nou, în 1979, "pașnica" Uniune sovietică a comis o nouă agresiune, în Afganistan, un stat vecin, independent și suveran, care nu face parte din nici un bloc militar, și cu toate protestele opiniei publice mondiale și a O.N.U-ului se menține acolo și măcelărește populația care se opune agresiunei.

Toată lumea conștientă, dorește pacea și fericirea. Dar, pentru a realiza aceste obiective este nevoie de lichidarea imperialismului rusesc și comunist. Toate popoarele lumii să fie libere să se conducă după dorința lor exprimată în mod liber prin mijloace democratice, să-și aleagă sistemul politic și social sub care vor să trăiască. In aceste condiții, coexistența pașnică între state cu sisteme politice și sociale diferite, este posibilă.

Cei ce propăvăduiesc, coexistența pașnică, dezarmarea și pacea, să plece dela aceste principii morale și umanitare în esența a Drepturilor Omului, și atunci vor realiza încă în decursul acestui secol și mileniu o nouă etapă de evoluție a omenirii pentru mileniul al 3-lea ce se apropie. Marii conducători de popoare ai lumii de azi vor fi binecuvântați de istoria și omenirea secolului XXI și a mileniului al 3-lea, că au pus bazele unei păci adevărate în lume. In cazul contrar, supraviețuitorii zilelor noastre vor blama și blăstăma pe conducătorii politici de azi pentru incapacitatea lor de a crea condițiile de viață fericită pentru generațiile următoare. ■

DACĂ-I BAL, BAL SĂ FIE !

Nicolae STOIA

Dacă România Socialistă doritoare de schimburi comerciale dispune de ceva îndeaujuns pentru tot omul pe plan intern, plus disponibilități de export, apoi, mă rog, asta e. . . frica. Frica păzește pepenii. . .regimului, a ajuns o a doua natură de care cei care părăsesc țara, degrabă se dezbracă. Dar nu toți. Unii o poartă în continuare, fie pentrucă securistul i-a înmânat pașaportul cu remarca: "vezi că la o adică, mâna noastră e lungă", fie asa din. . . inconștiență civică. Conștienți sau ba, aceștia sunt materialul preferat, masa amorfă prin care agenții comunismului își pot croi drum.

La antipod, cei care își varsă năduful ori care acționează dintr'o datorie față de cei lăsați în urmă. Știm că ei intră în colimatorul aparatului de represiune dela București. Când "Șeful cel Mare" ori delegatul său aduce pe tapet vreun nume, plângându-se că respectivul "clănțăie" și a devenit incomod, maiorii și coloneii din aparat degrabă elaborează planuri de acțiune, supunându-le în speranța unei deplasări în străinătate. Un plan va fi ales deși autorul poate rămâne pe loc, treaba fiind trasată unuia care "tot se află în afară și papă devizele". Și uite așa ! se ajunge la atentate. Invariabil calea spre victimă a trecut prin rândul "neutrilor" care nu fac "politică", se socot tare deștepți și sunt slobozi la vorbă. Ei furnizează astfel informațiile trebuincioase agentului. Chiar dacă simt "că ceva nu e în regulă", bineînțeles că uită să-l prevină pe cel vizat. Frumos, nu?

Potențiala victimă se bucură ca fiestecare de protecția poliției locale, poate e pregatită să se apere și singură și va lua-o înaintea ucigașului. Ceea ce nu înseamnă deloc că presiunea securității bucureștene asupra emigrației cuvântătoare va înceta.

Rețeta, singura, e la mintea cocoșului: contralovitura. Labele agresorului trebue tăiate rapid și fără milă. In jurul fiecărui emigrant în pericol bărbați adevarați trebue să vegheze. Mișcările vor apare printre uscăturile noastre, cei care cochetează cu regimul dela București. Din respect față de legile țării gazde, desigur că autoritățile competente trebue să fie înștiințate, protecția lor căutată. Dar nu ne putem culca pe o ureche. 'Paza bună trece primejdia rea" - asta o știm de mult. Acuma dacă se'ntâmplă că atentatorul s'a strecurat aproape de ținta sa și a ridicat mâna să lovească, nu văd dece n'ar fi lovit la mir, pe loc. Pe urmă se explică autorităților.

In cele din urmă satrapii dela București vor pricepe că nu e chip să acționeze în afara țării, în lumea liberă, "ca Vodă prin lobodă" și că emigrația română nu e un cârd de găini speriate în care poate da iama precum vulpea la coteț. Iar dacă sunt grei de cap, trebue făcut ca să fie clar că circul poate fi adus și la București, orice cale având două sensuri. Si de aici se pot pregăti acțiuni de represalii, care, spre deosebire de ale lor, vor avea aprobarea întregei românimi subjugate, ridicându-i moralul.

Ori poate că greșesc? Poate ar fi mai bine să-l rugăm frumos pe 'Tov.Președinte să nu mai sugereze și să patroneze acțiuni de "reprimare a dușmanilor poporului" (citește ai comunismului !). Si că noi înșine ar trebui să cerem acestora să tacă, ba chiar să începem să-l preamărim pe Ceaușescu, care astfel, generos, ne va lăsa să trăim în pace și liniște iar oamenii dumnealui vor circula printre noi ca niște supraveghetori, ori că să folosesc un arhaism de pe vremea fanarioților: priveghetori. ■

HRONIC

DE DOMNIA LUI CULIȚĂ VODĂ

Fost-au Dumnealui Culiță Vodă om mic la boiu, cepeleag da cilibiu nici de cum. Ii plăceau a grăire vrute și nevrute din polimar și a scoatere norodul pe uliți, de era soare, de era vifornița, să'i țină ison la snoave ce nici copiii nu mai credea. Si norodul, că era purtat de beșlii și arnăuți, a cârtire nu putea. Bătea din palme ca la comedie, da se gândea la ce oase va mai fi a găsire prin iarmaroc. Culiță tot de ale lui ziceau până făcea clăbuci la gură, cum își aminteau bătrânii că făcea laptele proaspăt muls, că feciorii din buche de mai aflau de lapte, cărnuri și alte câte minunății ce le încărcau noaptea, pe ascuns, gealații lui Culiță și le trimeteau în chervane și cu catărgile la Lipsca și Viana de veneau înapoi cu potcoave de cai morți, de până ajungeau la nimeni nu mai făceau trebuință și nu se mai știa că cine le-a fost cerut, da de plătit le plătea Culiță din sudoarea norodului.

Os domnesc nu a prea fost el Culiță, de ziceau vorbe proaste că mai mult din partea cobiliței și a ciubotăriei se trăgeau. Dar când au fost de au dat muscalii, l-au pus Domn pe Gheorghieș și fost-au acesta așa de bicisnic de felul lui, că au vrut să'l blăstăme lumea și după ce avea să se săvârșească din viață și așa s'au tâmplat că l-au uns Domn cu limbă de moarte pe Culiță, de au agiunsu Dumnealui Vodă și Dumneaei Lina, Doamnă. Că dânsa avea pohtă la giuvaerica, la scule scumpe și caftan de cumaș și când s'au fost dus la Craiul și Crăiasa Svezilor s'a fost îmbrăcat în chiele de pardos de s'a cutremurat toată Svezia că șvezii țin pardosul de fiară sfântă.

Si crezându-se Dumnealor pogorâți cu hârzobul din ceriuri, l-au pus pe beizadea Culițel staroste peste copilandri ca să deprindă meșteșugul domniei, da Culițel s'au arătat mai ciabcân ca tătâne-su de fărâma coastele creștinilor ce umblau pre ulițile cetății, când gonea cu rădvanul precum fulgerul și pre cine îl lăsa beteag îl mai puneau a-și cere și iertăciune că de ce nu s'au tras din calea bidiviilor domnesti.

Fost-au mare năpastă în vremea Culițăi Vodă. S'au cutremurat pământurile, s'au umflat apele și bucatele nu impleau nici coșarcele, dar mi-te banițele. Dar, cum scrie și la Apocalipsa Sfântului Ioan, au prins a se arătare semne. Nici lui Gheorghieș nu i-au plăcut la vremea lui semnele din Tara Ungurească. Lui Culiță, semnele din Tara Cehului i-au fost plăcute la început până le-au priceput și l-au pus muscalii a'și turnare leșie în creștet. Iar în văleatul 7488 dela facerea lumii s'au arătat un semn mare din Tara Leșilor și nici ca cum nu l-au bucurat pre Dumnealui Culiță Vodă. Ziceau norodul că s'au bolnăvit atuncea de lingoare și iaste din bătrâni lăsată vorbă că de lingoare doar zeamă de lopată te mântuie.

Costin MIRON

S.FUMAGALI

punct și virgulă ;

ALT "DOMN TRANDAFIR"

A venit la București - acum o decadă în urmă - fostul meu învățător Dom' Năstase (N. Ionescu) din Turnu Măgurele, pentru niște supărări de familie. Acelea or fi trecut, cum e normal, avusese altele cu casa lui în care puternicii zilei îi vârâseră pe gât, (asta e expresia potrivită), un ofițer ce nu-și plătea chiria; în loc de bani, îl "băga în măsa" (textual). I-a făcut dreptate un fost elev, ofițer și el acum, care păstrase din vechile învățături omenia, (de și el lucra într'un sector neomenos).

O vecină, furându-i din suprafața grădinii, îl acuzase că ar fi brutalizat-o . . . Cine? . . . Dom' Năstase, învățătorul care ne învățase să fim oameni de caracter, să respectăm femeile, bătrânii, să iubim oamenii, cu toate defectele lor și era indignat bătrânul învățător pensionar.

- "Știi ce pensie mică mi-au dat? - surâdea. Nici n'ai să crezi. Nu-mi ajungea să trăiesc. Și atunci, am pus în grădină salată, o duceam la piață și o vindeam, între ceilalți țărani, (țăran fusese și el, ca oricare din noi, dacă luăm în considerare rădăcinile din care am purces). Râdeau de mine intelectualii, (râioasa inteligenție), că mă dau în spectacol ! Dar așa îmi câștigam pâinea cea de toate zilele. . . Mai târziu s'au aranjat și pensiile corpului didactic". . .

Ii tremura vocea când vorbea de voievozi, vibra când recita din Eminescu, povestea molcom din Sadoveanu, teatraliza șugubăț fabule, pleca amețit de frumos prin munții patriei, pe apele ei, venea cu noi la Biserică și ne urmărea fiecare altoi al creșterii. Din leafa lui a cumpărat untură de peste s'o ia și sărăntocii, cu murături aduse pe rând,- și a fost acuzat, meschin, de "aranjamente", din banii lui, lucrându-și stupii dădea amărâților miere, si din inima lui ne da covrigi, câte-un biet leu, chemându-ne să-l colindăm de sărbători. Pierdeam, (câștigând dublu), o lună de școală, sădind pomi fructiferi prin curțile oamenilor, ("să aibă copiii un fruct de acasă), și arbori pe străzile arse de arșiță. Orașul, infectat de tuberculoză, respira prin invazia lui de copaci. Ne-a învățat lucruri de gospodărie - în timp ce, mental, făceam operații aritmetice-, ne-a învățat stupărit, agricultură, grădinărit, în timpul [illegible]. Când l'am vizitat, după 30 de ani dela terminarea școlii, s'a mirat cu emoție: "Cum de-mi amintisem de el?".

Avea însă și un defect: vorbea extrem de repede, abea puteai să-l urmărești, dar într'o românească impecabilă. Nu ierta dezacordul predicatului la oricine l'ar fi găsit, nu ierta răutatea și perfidia nimănui.

Tare greu trebuia să-i fi fost în vremurile care au schimbat optica și concepțiile unui popor, atunci când mulți nevinovați au plătit scump felul lor de a fi.

Nu știu dacă mai trăiește . . .

Când a venit la București mi-a spus cu ochii fericiți de o lumină străveche: "Se cântă iarăși liber ('Deșteaptă-te Române" și "Pe-al nostru steag". . .

Era fericit, ca pe vremea când purtam pantaloni scurți și ne făceam cu pasiune lecțiile simple de școlari.

DESPRE DANS

N'am văzut animale dansând, decât dresate și era fără voia lor. Poate zbenguindu-se, puii lor, dansează intuitiv dar mai târziu devin serioși, ocupându-se de infrastructură. Oamenii însă au dansat de când se știu, au realizat o artă a dansului: baletul, au dat opere și artiști renumiți și au făcut din dans o performanță.

Dansul însă este pentru toată lumea; profesioniștii îl fac pentru calificarea lor, poporul pentru bucuria lui, omul depe stradă, ca să se simtă bine, având ocazia să facă cunoștințe noi și așa mai departe. . .

Spunea un general, pensionar, cu mustața în furculiță: 'Dans înseamnă să iei partenera într'un vals și s'o duci printr'o sală plină de dansatori, fără s'o atingă un fir de păr".

Da, e o problemă, dacă ne gândim că, în adolescență, am pornit primii pași călcându-ne partenera pe "bombeu" și ea, grațioasă, șoptindu-ne la ureche că: "nu face nimic !". . .

Au apărut de o vreme încoace, tot felul de dansuri, școli, curente, încât unii râd de alții numindu-i: "depășiți", "antici", sau cine știe cum.

Timpul e crud, se schimbă neobosit și fiecare generație e convinsă că dansul perioadei sale e cel mai bun.

Adevărul e pe undeva pe la mijloc, unde îi place lui să stea.

Muzica 'Rock", a revoluționat la vremea ei lumea, ca să nu mai spun că și "Jazzul" a marcat o revoluție sonoră după război, însă 'Disco" în prezent, pare să fie o gimnastică dansantă: îți trebue mușchi, picioare bune și antrenament pentru a putea face față smuciturilor inerente.

Noi, cei mai bătrâni, privim, admirăm și ne vedem de pahar, (cine n'are dezvoltat simțul ridicolului, se amestecă între dansatori).

Toate bune și mereu în schimbare, dar ceea ce nu reușim să înțelegem, (tot noi, depășiții), sunt țipetele (isterice, am îndrăzni să spunem) ale spectatoarelor entuziaste.

Asta amintește de entuziasmul găinii când a făcut un ou !

Și ea cotcodăcește strident-, vezi însă că ea e motivată.

IPOCRIZIE, COMPLICITATE ȘI URĂ

Ioan COMAN

Sunt destul de frecvente anumite manifestări publicistice din acest exil, care provoacă întrebarea cea mai gravă cu privire la un popor: - în ce măsură Românii dintre cele două războaie mondiale au avut efectiv conștiința marelui dar istoric care a fost Întregirea României, și implicit în ce măsură sau chiar dacă, și-au dat seama de răspunderea pe care o aveau cu privire la viitorul acelei țări, dată de Dumnezeu dar și plătită cu patru sute de mii de ostași care și-au jertfit viața în războiul Întregirii?

Dacă luăm strict în considerare cum s'a desfășurat istoria României în epoca interbelică și cum se manifestă azi o bună parte dintre Românii din exil, reușind să ajungă la o consonanță mai mult decât stranie cu regimul de ocupație comunistă, suntem constrânși să răspundem că Românii României întregite nu au fost conștienți de realitatea lor istorică decât într'o foarte mică măsură. Și anume: doar o mică minoritate de oameni tineri și-au dat seama la scurt timp după Întregire și de nestematul preț al darului istoric, dar și de faptul că bazele morale ale noii țări erau așa de șubrede, încât viitorul apărea nu numai nesigur, dar chiar falimentar în ceea ce privea cultivarea, fructificare și apărarea acestui mare dar istoric. În acelaș timp acea mică minoritate de oameni tineri și-au dat seama că din primul moment România Întregită era amenințată de-a lungul unei granițe de 600 kilometri din partea Răsăritului, unde se petrecea o cumplită revoluție de răsturnare a tuturor valorilor care garantau României existența liberă și independentă, ca țară și neam.

Această amenințare s'a obiectivat violent dela început, prin masiva infiltrație comunistă care în 1920, deci abia la doi ani dela Întregire, era să-l ucidă pe Regele Ferdinand, Regele Întregirii. Atunci a fost pusă la Senat o bombă, de către un agent comunist al cărui nume era german, Max Goldstein, și poate chiar era un German-Austriac.

Bomba lui Max Goldstein a omorît la întâmplare, după formula arafatică de azi, pe Episcopul unit din Oradea Demetriu Radu și pe ministrul de justiție Demetriu Greceanu. Era o adunare festivă a Senatului, la care trebuia să vorbească și Regele Ferdinand, la doi ani dela alipirea Transilvaniei. "Internaționala" alegea tocmai bine marea sărbătoare națională, a împlinirii celui mai mare ideal românesc de-a lungul secolelor, al unirii întregii românități.

Această bombă a provocat o fundamentală luare de atitudine la tineretul conștient de atunci. Oroarea față de ce se petrecea în Rusia și nevoia de pregătire pentru evitarea pericolelor care veneau de acolo, cum s'a dovedit peste 22 de ani, a precipitat o unitate de simțire și gândire în lumea tineretului studios, care s'a afirmat prin ceea ce s'a numit "generația dela 1922", la mai puțin după un secol dela generația numită de Eminescu "generația dela 1840". De atunci, din 1922, până în 1944, când a început ocupația comunistă, nu au trecut deci decât 22 de ani. Dar în acei ani, datorită generației dela 1922, România n'a avut comunism, acesta fiind redus la un minuscul partid, total străin.

Exponenții generației dela 1922 și o foarte mare parte din cei care s'au strâns în jurul ei, au fost uciși de Statul Român, întâi asasinați pe alese în 1938 și 1939, și după aceea în masă de regimurile care-au urmat dictaturii lui Carol II. Dar importanța istorică a acestei generații care n'a ajuns la "vârsta statului", se vede azi în ura pe care o manifestă față de ea, cu orice prilej, regimul comunist. Prin ridicarea eroică a unor tineri împotriva inconștienței care domnea în România Întregită, nu s'a implantat în acea Românie un partid comunist dezvoltat, puternic și influent, ca în alte țări din Europa Occidentală, Centrală sau de Sud-Est. Așa că "acțiunile istorice" ale partidului comunist din România nu au trecut dincolo de bomba dela Senat, aceasta fiind esențiala lor manifestare de "umanism revoluționar". Cum s'a văzut dintr'un recent articol publicat în paginile acestei reviste, minusculul partid comunist din România era planificat, organizat și condus de străini, după cum și puținii lui membri erau minoritari din România sau chiar străini din alte părți.

Svâcnirea de instinct al vieții manifestată de generația dela 1922, a barat așa fel drumul acestui partid străin, încât în 1944 chiar Ana Pauker cu echipa ei adusă dela Moscova, a trebuit să recunoască atunci că toți comuniștii pe care i-a găsit, nu treceau de 1000. De aceea primele "mase" ale "partidului de masă" au fost organizări de figuranți și abia pe urmă s'a strâns un partid care azi, la presupuse 22 milioane de locuitori are siguri peste două milioane de membri, deci cam peste 10 la sută din populație, ceea ce arată un record al "Românului imparțial", pentrucă această proporție nu există nici în U.R.S.S. Așa dar între 1922 și 1944, din cauza generației dela 1922, nu s'au adunat decât câteva sute de comuniști în toată România, iar dela 1944 până în 1964, se strânseseră două milioane de profesioniști ai partidului comunist. Ura comuniștilor de azi împotriva generației dela 1922 și cu ce adunase în jurul ei, se explică prin faptul că actualii comuniști își dau seama că nu au niciun trecut, că e vorba de o inflație comunistă artificială, că "partidul" nu a jucat niciun rol în istoria României, spre deosebire de generația dela 1922 care a făcut tot ceea ce putea face un tineret: a tăiat drumul comunismului care astfel nu are niciun trecut în România. De aceea ura comuniștilor de azi nu este deloc împotriva lui Carol II, sau Antonescu, ci tocmai împotriva tinerilor asasinați de dictaturile acestora.

Generația înoitoare dela 1922 nu a fost lăsată să ajungă la maturitate, și toți oamenii ei de frunte au fost asasinați înainte de-a ajunge la 40 de ani, dar mesagiul ei nu a putut fi asasinat, și pentrucă mesagiul nu a fost luat în seamă, cei care au condus România au dus-o la ne-România din care fug azi oamenii cum n'au fugit niciodată din România. Mesagiul acestei generații nu a fost "revoluționar" în sensul distrugerii unei societăți pentru a se face alta, ci numai în sensul unei înoiri morale, așa cum spun următoarele cuvinte ale mesagiului însuși: "Când omul partidelor, politicianul, țăran sau orășan, a intrat în partid, prima întrebare care și-a pus-o a fost: CE VOI CÂȘTIGA DE AICI? CE BENEFICIU VOI TRAGE? De aceea câștigă politicienii și țara se dărâmă. O mie de ani au pătimit strămoșii și au murit cu gândul la această țară. O mie de ani am așteptat-o, am visat-o. Astăzi când Dumnezeu ne-a dat-o întreagă, în loc să cădem în genunchi în fața ei, și să ne închinăm ca la o icoană, noi o furăm, o jupuim. Telul politicianului este de a-și construi o avere; al nos-

Continuare în pag. 7

CONSIDERAȚII RETROSPECTIVE

Horia STAMATU

În 1968, apariția unei cărți consacrate poeziei lui Ion Barbu a fost un eveniment literar.Literatura secundară în această materie era săracă, iar studiul mai curând palid al lui Vianu era de puțin ajutor. Cel mai mare înoitor al poeziei românești din acest secol nu își găsise încă un comentator la nivelul cerut, datorită și faptului că timp de peste douăzeci de ani literatura românească era intrată într'o criză echivalentă cu un holocaust cultural. Ca un prim comentator de marcă al poetului matematician, apare astfel în timpuri de restriste foarte usor “destinse”,un tânăr fizician îndrăgostit de poezie, Basarab Nicolescu, autorul cărții “ION BARBU, COSMOLOGIA JOCULUI SECUND”, scrisă în anii 1964-67 singurii ani care corespund unui mic desgheț cultural, ce în 1968 deja dădea semne de epuizare.

Acest studiu era șieluna din expresiile voinței subterane a unei noi generații literare de a impune un suflu de emancipare a culturii față de comunism. Dar această svâcnire de liberare din cleștele politicului afost abia în câțiva ani înăbușită, prin mijloace pe cât de primitive, pe atâta de perfide și de eficiente. Cât de real contrazicea realismul socialist și tot spiritul anti - culturii marxist - leniniste studiul consacrat lui Ion Barbu, avea să se vadă din faptul că autorul ei, ca mulți alți tineri foarte dotați din generația lui, a trebuit să aleagă exilul.

Prin calitatea lui primă de fizician la origine, Basarab Nicolescu avea avantagiul de a fi ferit de prejudecățile la care duce rutina științelor filologice și literare, și în același timp reușea să-și plaseze lucrarea într'o vreme în care de bine, de rău, Ion Barbu începea să fie tolerat, în primul rând pentrucă era dublat de un alter ego, matematicianul Dan Barbilian. Era un moment în care așa zisele “idealuri comuniste”, cu scientismul și progresismul inclusive, trebuia să intre într'un fel de “sinteză națională” în care să însumeze și diverse rezultate culturale importante din trecutul apropiat, deci din epoca interbelică, negată fundamental într'o vreme în care Sadoveanu își refăcea opera după calapodul “realist-socialist”, lucru pentru care, spre norocul lui, n'a avut destul timp. Dar mai ales “știința” trebuia împăcată cu literatura care la rândul ei trebuia să transforme societatea în spiritul “socialismului științific”.

Basarab Nicolescu a profitat astfel în acel moment de o semi-deschizătură, prin care s'a strecurat punând “știința” înainte, ca să aducă însă în discuție cu totul altceva decât ceea ce voiau comuniștii, stricându-le astfel gustul de sinteză prin reactualizarea esenței calitative a “infinitului”, a “inefabilului” de care ne apropie poezia, de “supra-raționalul” din inspirația geniului. Aceste reveniri la diverse “superstiții burgheze” nu au fost pe placul cărturarilor și fariseilor care “transformau societatea” în România, cu liota lor de “condeeri”, ca probă că studiile asupra lui Ion Barbu nu s'au prea înmulțit. În acel moment cartea lui Basarab Nicolescu făcea funcție de manifest, și s'ar fi putut întitula “Prolegomene la orice viitoare critică literară românească”. Dar cu această “strecurare” către alt orizont prin care se afirmau drepturile supra-rațiunii, se restabileau și drepturile rațiunii, care nici n'ar exista fără supra-rațiune, într'un moment în care dumnezeeasca rațiune era mai chinuită ca niciodată. Într'o carte pe cât de sprintenă pe atâta de profundă se readucea critica literară la adevăratul ei rost, și anume acela de a descifra operele literaturii pentru a atrage cât mai mult oamenii la consultarea lor. În acest sens Basarab Nicolescu scria că vrea să întoarcă poezia la “cei din care se trage”, numai că în anii care au urmat nu s'a mai întors nimic, deoarece literatura și critica,în principiu scrise tot mai mult cum cere “Cântarea României”, au devenit tot mai inautentice, izolate într'un fel de cuib al cucilor din nouri. În acest fel se istovesc neîncetat talente.

Încă înainte de război, poezia lui Ion Barbu era considerată, într'un sens mai curând pejorativ, “hermetică”, ceea ce în traducere de cafenea era cam egal cu “neinteligibilă”. De altfel Tudor Arghezi spunea cu tot disprețul despre Barbu că în discuție chiar “vorbea chinezeste”. La rândul lui Barbu îl lua cu binișorul, adresându-i-se în scris: “Nene Arghezi”. Este curios dar chiar în afară de cercurile comuniste, și alți Români ignoră că poezia când este efectiv poezie nu mimare a ei, implicit este “ermetică”, dar în sensul just al termenului, adică “ascunsă”, pentrucă poezia veritabilă nu dă pe față tot ce spune dela “prima vista”. De aceea Eminescu este la fel de “hermetic” ca și Barbu. Și, la drept vorbind, ce nu este “hermetic” în vastul domeniu al comunicării, prin tot felul de codificări, voite sau nu? Ce fac psichologii de atâta vreme decât să tot de-codifice nenumărate “ascunzișuri” ale expresiei? Ce sunt toate comunicatele agențiilor de presă decât texte hermetice care trebue să informeze și să desinformeze în același timp?

Prin studiul său, apărut după atâția ani de realism socialist, cu pretinsa lui “vorbire pe înțelesul poporului”, foarte tânărul fizician de atunci, venea cu revendicarea normalizării poeziei prin redarea dreptului de a fi “hermetică”, manifestând astfel un fel de curaj prometeic, pentrucă smulgea cărturarior și fariseilor dreptul exclusiv la hermetism. Dar după ce s'a strecurat, cartea a fost de-codificată de specialisti și s'au luat toate măsurile ca asemenea lucruri să nu se mai repete, și care culminau cu “revoluția culturală” din 1971. De aceea “prolegomena” nu a fost urmată de “critica viitoare” ci s'a definitivat instituția “revoluției culturale”, cu toate că între timp a murit și Mao, iar Chinezii au mai lăsat-o baltă.

Din punctul de vedere al cărturarilor și fariseilor regimului, viciul fundamental al acestei cărți consta în faptul că ea trecea cu mult dincolo de buchiala belferească a cercetării literare instaurate așa fel la “utilitatea obiectului literar”, încât literatura este coborâtă la nivelul oricărei producții din oricare sector al economiei. Tot ce amintește de “hermetism” provoacă reacții acide. Astfel un “medicinman” al culturii, aproape centenar, a sărit ca ars când un critic a vorbit de metoda “hermeneutică”. Medicinmanul amintit s'a speriat, pentrucă astfel i-se amintea de teologie, domeniu tabu pentru comunisti, și în care există o disciplină numită “hermeneutică” și care se consacră explicației textelor sfinte. Superstițiosul medicinman, filolog, uita că “hermeneutică” este explicarea oricărui fel de text. Deci “hermetismul” inevitabil al poeziei este “ce ascunde”, iar “hemeneutica” în critică este darea pe față a ce este ascuns.

Printre multiplele merite ale lucrării ce deschidea o perspectivă către viitor, tăiată însă de cortina de cârpici a re-revoluțiilor culturale, este și acela de a se folosi orice informație care se putea culege în condițiile de atunci, după ce biblioteca Academiei fusese și “deparazitată” de cărți care au fost topite, și “hermetizată”, adică ascunsă în mare parte. Referindu-se la raporturile lui Ion Barbu cu profesorul său Gheorghe Țițeica, marele matematician comparat mai târziu de poet cu o figură mistică, citează din memoriul acestuia în vederea unei burse pentru poetul proaspăt licențiat: “. . dl. Barbilian nu este numai un matematician posibil, dar un poet și un filosof”. Această calitate, a gânditorului-poet, Basarab Nicoleascu o subliniază foarte bine prin citate continue, făcând astfel atunci operă de propagare a unor idei care în cumplita înțepeneală a realismului socialist ținut cu dinții de peste două decade, făcea funcție de “rouă spirituală” pentru tinerii cărora le cădea în mână acea carte. Expunând pentru prima oară lămurit metoda marelui poet, Basarab Nicolescu prezintă și concepția lui Barbu însuși asupra poeziei, analizând scurtul text dar cu vaste implicații, “Veghea lui Roderik Usher”, publicat la începutul volumului de poeme “Eulalii” al lui Dan Botta. Dacă cea mai nouă poezie occidentală, poezia nord-americană, a început printr'un poet care gândea ce este poezia, poezia românească a culminat în acest secol cu un poet care pe urmele lui Poe regândeste poezia, într'un “turburător poem al cunoașterii”, în care găsim “unirea intelectualului, a științei, cu afectul, cu arta”, cum spune Basarab Nicolescu.

Într'un adevărat “raz de marée”, criticul curăță terenul de toate locurile comune și banalitățile sau atâtea mici ieșiri necugetate timp de peste trei decenii de publicistică literară, și de asemenea revizuește fundamental noile aproximații dela mijlocul anilor '60, când se relua timid și confuz legătura Românilor cu literatura română. Deosebit de important este accentul pus pe determinarea termenului “joc” din titlul “Joc secund”, și care a provocat multe speculații fără temei: “la un creator de complexitatea și înălțimea spirituală a lui Ion Barbu, JOCUL SECUND nu este și nici nu putea să fie un JOC pentru desfătarea intelectuală, cu un caracter magic, cabalistic”, ci “în această continuă osmoză a lumii ce se reflectă și a lumii de dincolo de Oglindă, trebue căutată adevărata semnificație a cuvântului JOC: joc al reflexelor, asigurând comuniunea, continuitatea realității fizice date cu realitatea derivată a spiritului” (p. 36).

Cu totul semnificativă pentru circumstanțele de atunci și pentru ce a venit mai târziu, este încheerea lucrării: “Ermetismul poeziei lui Barbu este un mit pe care l-a creat ignoranța. Dificultatea se pulverizează prin inițiere, iar inițierea se realizează prin cultură. (. . .) Mersul triumfător al rațiunii omenești impune o asimilare din ce în ce mai profundă a bazelor cunoștințelor stiințifice, dar și a cuprinderii tezaurului de simțire a tuturor timpurilor, în nevoia definitoare a omului de a se autocunoaște. (. . .) Si astfel incantațiile și sensurile acestui singular JOC SECUND vor fi restituite celor dela care au pornit și pentru care au fost concepute” (p.162). Cu alte cuvinte: cultura adevărată este accesibilă dacă pregătim oamenii pentru ea, lucru care nu se făcea atunci decât foarte sporadic, iar acum, dela prima “revoluție culturală” din 1971 încoace nu se mai face deloc, pentrucă școlaritatea de toate gradele a fost transformată într'o simplă anexă a “mijloacelor de producție”, din care de altfel aborigenii nu au practic nimic, în afară de epuizarea fizică și morală sistematică. Iar cercetarea științifică teoretică este și ea desființată de dinastia revoluției.

Basarab Nicolescu spunea indirect, după ce arătase direct în cuprinsul cărții, că opera lui Barbu s'a născut din spiritul culturii românești, născută ea însăși într'un context universal înainte de 1944, și ea trebue necontenit tâlmăcită pentru cei din mijlocul cărora a luat ființă. Așa se ajunge la o “paideuma”, înlocuită azi cu desrădăcinarea prin cele mai violente metode, inventate de distrugătorii universului cultural în care ne-am născut ca popor. Deci “poporul” nu trebue coborât la cel mai jos nivel, ci ridicat prin pregătire la cel mai înalt nivel al cugetării și simțirii. Asemenea desiderat era revoluționar în anii 1964-68, și chiar dacă nu a avut urmări imediate, el rămâne pentru totdeauna enunțat. Cartea lui Basarab Nicolescu a rămas în continuare pentru mediul românesc o “prolegomenă” la orice viitoare critică literară românească. Exemplul de studiu al metodei, al limbajului și al mitului unui poet din secolul XX într'o proecție discursivă liberă dictată de “idee” dar dincolo de “ideologie”, a fost unul dintre semnalele fără urmare în momentul în care apărea o nouă generație, al cărui destin însă nu trebue deloc socotit ca încheiat. Surprizele vor putea să fie multiple.

■

IPOCRIZIE, COMPLICITATE ȘI URĂ

Urmare din pag.6

tru este de a ne construi o patrie înflorită și puternică. Pentru ea vom munci și vom construi. Pentru ea vom face din fiecare Român un erou, gata de luptă, gata de jertfă, gata de moarte”. Și este citat mai departe, în acest mesagiu, Seneca: “Cine stie să moară, nu va fi rob niciodată”. Să nu ni-se spună că Seneca a fost un “huligan”.

Se vede treaba însă că lumea care conducea în România era profund bolnavă, și nu numai că nu a vrut să țină seamă de acest mesagiu, pe care nu avea decât să-l împlinească și să arate tinerilor că la ea este forța morală, dar a secerat autorii mesagiului, care nu se gândeau să le dărâme așezarea, ci s'o înoiască, s'o curețe și astfel s'o facă mai bună, mai demnă de calitățile unui popor și de jertfele lui istorice. De aceea s'a petrecut așa cum scrie în Evanghelia lui Luca, unde citim ce-a spus Christos cetății care n'a înțeles mesagiul înoirii: “te vor face una cu pământul, pe tine și pe copiii tăi din mijlocul tău, și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentrucă n'ai cunoscut vremea când ai fost cercetată” (Luca, 19-44). Nu s'a petrecut așa cu societatea bunilor noștri politicieni de tot felul?

Dar suntem uimiți tocmai pentrucă lucruri săritoare în ochi nu sunt văzute de Românii liberi, care ponegresc în scris, ca în vremea lui Carol II, amintirea generației dela 1922, și în ura lor chiar fac concurență comuniștilor, care cel puțin am văzut că au niște motive să urască pe cei ce le-au tăiat drumul în România înainte de război.

Sunt în libertate chiar, oameni cu memoria șasie care falsifică fapte sau le prezintă cu șmecherie gazetăreaescă așa fel încât cei care nu cunosc trecutul românesc din acest secol, să ajungă la convingerea că nu există decât o singură categorie de Români răi, atât de răi încât nici nu ar fi fost oameni: generația dela 1922 și cei ce s'au strâns în jurul ei. Parcă nici bomba austriacului Goldstein, nici asasinatele comise contra acelei generații de lumea politică a lui Carol al II-a, nici Pitești, Gherla, Canalul, și tot ce-a fost în massificarea pedepselor împotriva poporului român, nici nu ar fi existat. După aceștia nu există decât niste vinovați pentru toate nenorocirile abătute împotriva umanitățli, generația dela 1922, care nu a condus însă România nici o secundă, care nu a dat o treime din România în 1940, nici o jumătate din acea treime în 1944, și nici n'a făcut ce s'a făcut cu România și neamul românesc de 37 de ani încoace.

Ce e cu acești reprezentanți ai memoriei șasii, apetenți al politicei, ai publicisticei, ai opiniei mondiale? Cum poate exista un acord perfect, fie numai într'o singură chestiune, între comuniștii din România și anticomuniștii din Occident? Pentrucă în orice fel de acord trebue să existe o bază comună. Deci și unii și alții au ceva comun în gândirea și simțirea lor, deci au posibilitatea de a se întâlni, de a lucra eventual împreună, de-a ferici mai departe România într'un fel de combinație, care prin rimă cu alte combinații s'ar putea numi “comunist-democratică”. Așa că ura viscerală a unor anti-comuniști împotriva celor ce-au ținut în loc comunismul în România între 1922 și 1944, ar avea o rațiune în pregătirea unui viitor “comunist-democratic”. Nu mai puțin însă asemenea manifestări de ură împotriva unui tineret asasinat cu zeci de ani în urmă, are multă asemănare cu vehemența rasismului hitlerist, cu doctrina arăpească la modă, și inevitabil amintește de sinteza bolnavă dintre primitivism și perversitate a unor Amin Dada, Cadafi, Arafat, Casius Clay și alți “eroi” din vremile noastre. Datorită acestei mentalități simpliste, primitive și fundamental nihiliste, adversară a oricăreirațiuni și așezări umane creatore, ne putem da seama de ce au suferit, și mai suferă amar de Români.

Ion COMAN

GLOSE CONTEMPORANE

M. F. ENESCU

II. Geografia, Europa și România

O curiozitate în cultura medie este ignoranța în Geografie. Barem la oameni politici cu răspunderi, insuficiența de cunoștințe geografice devine o adevărată plagă. Europa de Răsărit este în deosebi victima ignoranței în geografie. Philippe Berthelot, faimosul Secretar-General dela Quai d'Orsay din preajma și până după primul Război Mondial, povestește o scenă hazlie din timpul Conferinței de Pace dela Versailles din 1919. Într'o dimineață i-a surprins pe cei Trei Mari, Wilson, Clemenceau și Floyd George întinși pe covor, deasupra unei hărți imense. Cei Trei încurcați, i-au cerut ajutorul lui Berthelot, pentruca să găsească Vistula pe hartă. Veniseră în discuție granițele Poloniei resuscitate.

Nici în bună parte intelectualii cu preocupări politice nu excelează în înțelegerea condițiilor geografice în rosturile lumii. Ei se rătăcesc mai cu seamă în interpretarea corelației dintre geografie și tehnologia modernă. Ei își închipuie că progresele extraordinare în navigația spațială au diminuat considerabil importanța geografiei. Acești incursioniști în politică se grăbesc să desconsidere geografia și ramurile ei, geopolitica și geostrategia. Căci geografia este evidența moșiei cu toate acareturile unde locuiesc și de unde trăiesc oamenii repartizați în generații sau global și epocal în Istorie.

In sfera geografiei intră condițiile de existență și de dezvoltare a societăților umane, de cultivare, de producție și de exploatare a bunurilor de pe sol și din subsol, de mișcare a persoanelor și a grupurilor în spațiul terestru-uscat și ape - cât și aerian și cosmic, până în depărtările inter-stelare. Și peste toate geografia determină, cât timp oamenii rămân pe pământ, stările de război și pace între societăți și state. Despre implicațiile geografiei în război și pace, tratăm noi acum în această scurtă lucrare. De geografie și de consecințele ei geopolitice și geostrategie depind fenomenele și raporturile între ele, politice, strategice, economice, sociale și culturale. Astfel tocmai evoluția lumii moderne și progresele științifice dau geografiei o importanță nouă și mai mare în tot timpul dela Herodot, Strabon și Ptolomeu până la Ratzel, Mackinder și Vidal de La Blache. Mai mult decât oricând Geografia generală exercită "o influență profundă și constantă", cum scrie Celerier, în existența națiunilor și a statelor. Napoleon rezumă cu o frază, idei încă din antichitate, "Politica statelor stă în geografia lor". Și Profesorul Maurice Duverger afirmă că azi "nimeni, conservatori, fasciști, liberali, marxiști, nu contestă dependența Politicii de geografie". Așa Geografia a crescut la o nouă dimensiune, de proporții planetare, ba chiar universale.

În centrul politic, strategic, ideologic și cultural pe mapamond, rămâne mai departe Europa și la noua dimensiune a geografiei universalizate. Toate teoriile asupra unei deplasări a centrului din Mediterană și Atlantic în Pacific, ba în viitor chiar în . . . Oceanul Arctic, sunt până acum numai speculații. Din contră, Europa interesează în parte aceste spații în sfera de radiație chiar și după dispariția Imperiilor coloniale. Cele două Super-Puteri, Eur-americană și Eur-asiatică, au ca bază de expansiune Europa. Îndată ce una dintre ele ar pierde Europa, ar deveni nu numai o putere secundară, dar mai mult, prada celeilalte, Capitale efective ale celor două Imperii au devenit alături de Moscova și Washington, Pankow și Frankfurt. Centrul unuia sau altuia ar fi consolidat dacă ar ajunge la Bizanț, cheia a trei Continente, Țarigrad pentru Rusia, Constantinopol pentru America.

Cât despre Puterile Europene, ele sunt în starea lor de decadență morală în ciuda unei puternice armături economice, doar un adaos, dealtfel esențial, la o bază decisivă de operații. Europa nu și-ar recupera pe cont propriu funcția decizorie decât prin nașterea unei conștiințe populare europene și prin unificarea continentală. Dar și așa, în stare de subordonare, are destule mijloace de a inflența Imperiile, mai mult decât Grecia la timpul ei, Roma. Si apoi să nu uităm că Imperiul Roman de Răsărit a evoluat până la urmă mai mult în spre un Imperiu grecesc decât roman, cu Commenii și Paleologii. Europa continuă în inima lucrurilor de când Grecii au preluat dela Asirieni, Babilonieni și Egipteni, mai ales după victoria contra Perșilor, primatul civilizației, întărit de Romani în lumea antică după distrugerea Cartaginei.

Europa a creat o Civilizație expansivă, spre deosebire de marile civilizații asiatice, statice. Europenii s'au avântat peste continente și mări, pentru a planta între cei doi poli ai planetei, civilizația lor nivelatoare. Geograful anglo-saxon, Mackinder și-a dat seama de această realitate. El a teoretizat poziția de pivot a Europei. După Mackinder există o singură masă de pământ, ansamblul Europa-Asia-Africa, numit de el World Island, "Insula Lumii". In teoria lui Mackinder, corectată de germanul Haushoffer, în centrul acestei Insule Mondiale stă ca regiune-cheie Heartland, "Inima", care corespunde Europei Centro-Orientale. Formula lui Mackinder, citată de Celerier, a rămas celebră: "Cine ține Europa Orientală ține Heartland; cine ține Insula Lumii, comandă Lumii". Notăm cum din această Heartland, Inima, fac parte Germania și Rusia, cât și alte țări mai mici, inclusiv România. Mackinder vede just un fapt esențial în repartizarea teritoriilor și mărilor între puteri. Statul care deține în acelaș timp Puterea militară și navală pe uscat și pe mare, domnește peste celelalte. Așa se explică sforțarea Rusiei, deși posedă cea mai mare parte din Heartland, de a crea o flotă de război imensă pentru a ajunge în sfârșit la mările libere și calde. Și tot așa se explică de ce Statele Unite pun stavile în drumul spre ele, dacă vor să-i bareze accesul la hegemonia mondială. Astfel Rusia privilegiată de dominația în Heartland, în "Inima Lumii", și de posesia unei Flote considerabile, a ajuns pe un front direct cu America.

Acest front direct ruso-american, a inspirat Generalului Britanic Sir John Hackett scenariul închipuirii celui de al Treilea Război Mondial. Noi l-am comentat într'un prim capitol. "Războiul lui Sir John Hackett", publicat în "Cuvântul Românesc". Și cum am văzut Geografia și Europa și-au păstrat primatul și în prospectarea unui al Treilea Război Mondial, ca și în celelalte două precedente. Inceputul și sfârșitul unui război mondial se decide încă în Europa.

Semnalăm însă mai întâi extensiunea spațiului european până în Orientul Apropiat, mai ales odată cu existența Izraelului. Statul sionist este o singulară și interesantă experiență de sinteză între europenism și americanism. Izraelul este o țară eur-americană. Guvernele europene, de vor, de nu vor, trebue să ia act de Izrael ca membru virtual al O.T.A.N.-ului. O.T.A.N. -ul de vrea, de nu vrea, este constrâns de presiunea realităților să'și extindă aria operațională peste tot Oceanul Atlantic și prin Mările Mediterană și Roșie, până la Golful Persic. Geografia sub aspectele politice, strategice și economice, își impune legile ei permanente.

Tehnologia modernă nu înlocuiește deci datele strategiei, dependente de condițiile geografice. Rachetele lansate dela mii de kilometri cu multiple ogive nucleare nu sunt altceva decât artilerie, artilerie spațială, dar tot artilerie. Tot atât cât tunurile lui Ludovic XIV, "ultima ratio regum", care ucideau câteva zeci de oameni, și rachetele cu multiple capete nucleare ucigașe îm masă, aparțin la fel la arma artileriei. Dela Napoleon importanța artileriei a crescut în proporții considerabile. Foch a actualizat doctrina napoleoneană cu maxima celebră: "Artileria cucerește, infanteria ocupă". Artileria nucleară și spațială întărește teoria lui Foch la maximum. Căci în zadar artileria cucerește dacă nu există o puternică infanterie care să consacre cucerirea cu ocuparea spațiului. Infanteria dela Scipio Africanul până întotdeauna rămâne o armă determinantă. Atașată geografiei, infanteria fixează teatrul de război. Butada Generalului Salignet, un fel de General Moșoiu spaniol, voluminos și cu mustăți stufoase, rezumă lapidar și pitoresc această realitate într'o adevărată doctrină geo-strategică: "Războiul este acolo unde urinează soldatul". Restul este speculație în criză de imaginație. Astfel Europa continuă într'un fel sau într'altul la rangul de "heartland", "Inima lumii".

In această perspectivă de apartenență la regiunea cea mai integrată în formula Europei ca "Inimă a lumii", revenim la întrebarea din primul capitol. Cum este plasată România în schița marilor conflicte dela sfârșitul Secolului XX? Și rostul României este fixat, firește, de așezarea ei geografică. "Istoria unui popor este în mare parte determinată de natura în sânul căreia este așezat", scrie Xenopol. De importanța așezării sale geografice depinde și importanța unei țări.

Fața de acest adevăr ne-a lăsat perplecși teoria bizară a unui scriitor român cunoscut. Așa România nu mai prezintă nici un interes, nici politic, nici strategic pentru nimeni, decât pentru ea însăși. Nici geopolitica, nici geostrategia nu mai implică România ca o poziție interesantă în constelația internațională. Doar în "geocultură" și-ar mai găsi ea un refugiu, unde și-ar mai recupera o nouă importanță. Bine, să admitem termenul geocultură. Cu "geo" înainte se pot descoperi tot felul de științe. "Geo" se potrivește însă cu cultura. Căci și cultura depinde în mare parte de așezarea geografică, de "geniul locului" latin, adică mediul geografic. Dar se poate separa Cultura de Politică și de Strategie în cadrul lor geografic? O țară care nu mai prezintă un interes politic, strategic și economic, este o țară moartă. Așezarea geografică nu înseamnă numai limitele unor teritorii, dar și cine și ce se află pe ele și sub ele, adică stat, societate, persoane, idei, amenajare, instalații, materii prime, ogoare, muncă, schimburi, circulație, tranzit, fortificații, apărare, putere armată. Dacă toate acestea nu mai prezintă nici un interes în afară, înseamnă vid, o lipsă de semnificație vitală. Atunci cum ar fi posibilă în vid o renaștere culturală? Experiența Istoriei ne arată că toate culturile corespund unor epoci de expansiune politică și de prosperitate economică cel puțin ale unei clase dominante, sau invers, unor perioade de efervescență premergătoare marilor crize politice, sociale și militare. Si într'un caz și într'altul crește interesul în afară pentru aceste focare de mișcare. Să dăm exemple? Se găsesc destule în enciclopedii și în manuale. Dar când în adevăr s'a creat un vid într'un spațiu important din decăderea populației, atunci el atrage îndată forțe străine pentruca să-l acopere și să redea spațiului o nouă dinamică. Numai dacă spațiul geografic însuși și-a pierdut importanța pentru o cauză sau alta, adică din lipsă de valorificări actuale, survine indiferența în afară.

Este acesta cazul României? Este ea o țară moartă? Spațiul ei geografic este exclus din circuitul intereselor politice, strategice și economice europene și mondiale? Nu, Poporul Român nu a ajuns la decădere. România nu este o țară moartă. Ea suferă numai de o criză de regim, economic, social și politic. Criza funciară a sistemului comunist este agravată de brutalitatea internă, proprie Regimului Comunist din România. Ceaușescu nu a înțeles ca bunăoară Kadar, necesitatea de a atenua cu anumite mlădieri duritatea gratuită a sistemului comunist. Astfel România trece cu adevărat printr'o criză de interes în afară, dar nu dintr'o lipsă de interes de fond, ci numai de suprafață, am putea spune o criză de mass media. Presa scrisă și audio-vizuală a pierdut interesul pentru Ceaușescu și Regimul său, stagnat într'un stadiu stalinist imutabil. Conformismul stalinist, ca în Albania, nu mai oferă nici o noutate. Dar interesul de fond pentru România a rămas același din totdeauna, chiar și sub regim comunist. La fel ca în domeniul politic, și în domeniul economic-financiar Occidentul liberal și capitalist dă dovadă de interes cu numeroasele investiții și credite de miliarde de dolari, cu participarea numai a României și a Iugoslaviei la Fondul Internațional monetar, cu acordarea clauzei

Continuare în pag. 9

APEL

S'a pus în lucru o carte nouă ! Este vorba de tipărirea unui important număr de poezii compuse în închisorile din România, în cea mai mare parte inedite.

Este greu de spus în câteva rânduri, ce reprezintă pentru cultura românească această colecție. Va fi sarcina celui care este însărcinat să o prezinte cititorului.

Foști deținuți politici ajunși în lumea liberă, cele mai multe din publicațiile exilului, strădania colaboratorilor noștri și a altor români anonimi, dar mai ales neobosita grije și insistență a Dlui Zahu Pană, responsabilul acestei ediții, face din această colecție cel mai scump tezaur, tot ceeace sensibilitatea poeților a putut să traducă în vers și să transmită în afara zidurilor închisorilor.

Cei care doresc să intre in posesia acestei cărți, să se facă cunoscuți cât mai repede.

Cheltuelile tipăririi trebuesc acoperite. Noi nu dispunem de fonduri și numărul exemplarelor va fi limitat. O parte din volume vor fi trimise - bineînțeles gratuit- instituțiilor importante sau celor care se ocupă cu problemele românești.

Lucrarea nu are deci caracter comercial. Fiecare poate contribui cu o sumă în raport cu posibilitățile lui, dar oricum costul unui exemplar va depăși suma de zece dolari USA. Subscripția rămâne deschisă tuturor.

Numele celor care vor contribui vor fi publicate, cu sumele respective în cadrul cărții. Anonimatul va fi respectat la cererea celui ce nu dorește să-i apară numele.

Banii vor fi trimiși pe adresa "CUVANTULUI ROMANESC" cu mențiunea specială "Pentru POEZII DIN INCHISORI".

Sperăm că acest Apel va găsi ecoul obișnuit la toți cei care nu vor să uite suferințele celor trecuți prin iadul închisorilor.

Cuvântul Românesc

GERMANII DIN ESTUL ŞI SUD-ESTUL EUROPEI "VECINI" AI POPOARELOR RESPECTIVE

D.C. AMZAR

Ideea de “vecinătate” a servit în ultimul timp drept perspectivă de studiu a relațiilor dintre popoare. Prima carte de acest fel a apărut în 1975 la Mainz, prezentând “vecinătatea” dintre Germani și Polonezi. Al doilea volum, apărut anul acesta(1981)la München, tratează aceeași temă cu privire la Germanii și popoarele din Sud-Estul Europei, fiind întocmită de 23 de autori sub îngrijirea profesorului de Istorie a Europei de Răsărit dela Universitatea din Mainz: Gotthold RHODE, care a făcut și introducerea de prezentare la ambele volume, bogat ilustrate. In calitatea sa de german născut și trăit în străinătate (Polonia) era oarecum predestinat să privească relațiile dintre naționalitățile conlocuitoare și popoarele respective în perspectiva vecinătății, ceeace a făcut în cursul multor ani la diferite ocazii în conferințe și articole, prezentând “vecinătatea” ca mediu de contact și conviețuire pasnică. In articolul de față mă voiu limita la aspectul românesc din cuprinsul volumului apărut recent, care a fost prezentat oficial la 1 Iunie într'o conferință de presă la Bonn. Cu această ocazie au luat cuvântul presedintele organizației “Ostdeutscher Kulturrat” din Bonn, care a finanțat publicarea, reprezentantul editurii Bruckmann dela München și profesorul Rhode, care a vorbit despre dificultățile științifice de care s'a lovit la întocmirea lucrării și nu mai puțin la alegerea autorilor.

Istoria strămosilor noștri autohtoni, Dacii, e prezentată în fazele ei principale de fostul director al Muzeului romano-germanic din Colonia, Otto DOPPELFELD (1979), care, în continuare, vorbește de cucerirea romană până la părăsirea provinciei la 271 și acest moment bine înfățișat - din care țin să reproduc textual fraza următoare: “Pentru Unguri, care-au venit mai târziu, Dacii erau oameni care vorbeau latineste, ceeace apare bine exprimat în cuvântul maghiar DEAK, care, tradus, înseamnă 'latinește' ” (p.35).

Publicistul și ziaristul Alfred COULIN, originar din Brașov, tratează despre originea poporului român, accentuând și el că la părăsirea Daciei de către Romani, grosul populației a rămas pe loc; că această populație a cunoscut crestinismul de timpuriu și că în jurul anului 1000 poporul român era definitiv închegat. Autorul încheie cu un citat din celebrul poem al lui Martin OPITZ din 1622 / 23 intitulat “Zlatna”.

Trecându-se tacit peste tot evul mediu, cititorul român va fi din nou silit să constate cu surprindere că părți izolate din istoria modernă a Românilor sunt tratate de un german originar din Ungaria în cadrul unui capitol închinat. . .Ungariei, și anume: “Românii în epoca absolutismului”, “România în secolul al XIX-lea” (până la 1866) și “România în epoca Dualismului”, ca și când țara noastră, în secolele 18 și 19, ar fi făcut parte din imperiul Habsburgic !

Profesorul RHODE, care a întocmit planul volumului și s'a îngrijit să găsească autorii potriviți, coordonând în continuare contribuțiile primite, vorbește și dânsul de Români, dar mai mult în treacăt, oferind, în legătură cu autoritatea și gloria de care s'a bucurat Carol cel Mare, informația falsă că, în Sud-Estul european Românii sunt singurul popor care spun regelui - rege, în timp ce toate celelalte popoare din Estul și Sud-Estul Europei au un cuvânt derivat din numele marelui rege franc, Bulgarii spunând kralj (de fapt kralj e serbo-croat, căci Bulgarii pronunță kral !), Cehii și Slovacii kral, Polonezii krol, Rușii korol', iar Ungurii (împrumutat dela Slavi) kiraly.

Dacă prof. Rh. ar fi avut curiozitatea să consulte un dicționar sau pe unul din colegii dela catedra de Filologie Romanică, spre ex, prof. Elwert, ar fi aflat că astăzi cuvântul “crai” e folosit curent în basme și limbajul poetic. Ghiță POP, în dicționarul Langenscheidt, îl înregistrează în înțelesul de “rege” într'adevăr sub sensul (învechit), citând expresia consacrată: “cei trei crai dela Răsărit”, care, bine'nțeles, în Dicționarul Limbii române moderne (1958), lipsește. In ambele dicționare se găsește însă menționat sensul peiorativ: “bărbat ușuratec” (folosit spre ex. în romanul lui Matei CARAGIALE: “Craii de Curtea-Veche”, 1929), precum și alegoria “crai nou” pentru prima fază a lunii pline. Dacă în subcapitolul “Românii în secolul al XIX-lea”, menționat mai sus, s'ar fi vorbit de Avram Iancu, autorul ar fi trebuit să amintească de răsunetul pe care acest luptător național al Românilor din Ardeal l-a avut în inima poporului care l-a numit “craiul munților”. Afară de aceasta se știe că cronicarii noștri, atunci când vorbesc de regii Poloniei și ai Ungariei, nu le spun rege, ci crai.

Capitolul despre “Bucovina și grupele ei etnice” se datorește unui german din Galiția, crescut în Bucovina: Rudolf WAGNER, care vorbind de EMINESCU și Ciprian PORUMBESCU, îi numește în paranteză și Eminowicz și Golembiowski, (cum fuseseră înregistrate familiile lor de autoritățile austriace după anexarea Bucovinei în 1775), adăogând despre al doilea că “știa nemțește perfect, ca și Eminescu”, și că, după părerea autorului, “trebue considerat ca aparținând culturii germane” (p.75), fără să amintească amănuntul linguistic că golub în ucraineană înseamnă porumbel.

Capitolul despre “Evreii în Sud-Estul Europei” începe dela. . . Decebal, care după o legendă iudaică, ar fi chemat în ajutor Evrei contra Romanilor. Autoarea, D-na Hertha WOLF-BERANEK (+), crede însă că mai probabil este ca Romanii să fi adus cu ei și Evrei; alții vor fi venit din Asia mică și din Bizanț. La rândul lor Maghiarii ar fi fost și ei însoțiți de Evreii din Asia. La început Evreii, scrie D-na Wolf-BERANEK, au trăit “neturburați” în comunitate cu populația locală, bucurându-se de aceleași drepturi ca toți ceilalți cetățeni ai imperiului roman. Situația s'a schimbat odată cu proclamarea creștinismului ca religie de Stat - autoarea scrie “sub Constantin la începutul secolului al IV -lea” (p.76), în realitate sub THEODOSIUS la sfârsitul acestui secol (380). Capitolul - unul din cele mai lungi - se încheie cu un citat din Gotthold RHODE despre “Soarta Evreilor din Sudestul Europei” (p. 86), în care se spune că dintre cei 750 000 Evrei din România, 500 000 au putut fi salvați.

Din capitolul despre “Germanii din Ungaria” (dinaintea primului război mondial”)de Hans DIPLICH, merituosul traducător de versuri românești din literatura română populară și cultă, reținem următoarele cuvinte de proveniență română din dialectul Svabilor din Banat: gasda, mosch, koliba, hambar, katschule, straizen (traista), racki, pletschinten, prunje, mamaliga, brinsen, opintschen (p. 101). Notăm deasemenea faptul relevat de autor că Șvabii din Sătmar, în mare parte maghiarizați în cursul secolului al XIX-lea, și-au recâștigat conștiința națională după primul război mondial (în urma revenirii Ardealului la patriamamă) (p.99), când și-au putut “realiza tendințele de autonomie politică și culturală”. (101).

Istoria Sașilor din Ardeal e prezentată de ardeleanul Ernst WAGNER. Si din acest capitol reținem deasemenea câteva momente de actualitate. Autorul menționează faptul că în noaptea de 12 / 13 Ianuarie 1945 soldații ruși au început să ridice dela domicilii pe toți bărbații dela 17 la 45 de ani și toate femeile dela 18 la 35, cu excepția celor grav bolnavi, a femeilor gravide așteptând să nască și a mamelor cu copii mici. Dacă într'o localitate nu rezulta numărul prevăzut, erau rechiziționate și persoane care nu atinseseră sau depășiseră vârstele respective, ajungându-se astfel la un total de circa 35 000 depersoane care au fost deportate în Uniunea Sovietică la munci grele, unde mulți au murit de subalimentare sau istoviți de muncă. Cei care au supraviețuit, au fost trimisi în 1951 înapoi, dar nu în România, ci la. . . Frankfurt de Oder! Autorul subliniază deasemenea că România a fost singura țară din Est și Sud-Estul Europei care n'a făcut uz de “ultima consecință” (a războiului): expedierea în Germania. In ce privește atitudinea populației românești, Wagner spune că “rapoartele personale privitoare la acești ani relevă aproape în unanimitate înțelegerea și ajutorul oferit de români. Vecinătatea exercitată secole dearândul și-a trecut astfel cel mai greu examen.” In 1950 li s'a recunoscut din nou dreptul de vot.

Cine vrea să-și facă o idee de felul cum s'a afirmat “vecinătatea” dintre cele trei naționalități ale Ardealului în diferitele ramuri ale culturii materiale, trebue să străbată capitolul “Relațiile reciproce în domeniul culturii populare în spațiul carpatic” (p.126-138) redactat cu multă competență de D-na Rotraut Acker-Sutter din Salzburg, și va vedea cum, în acest domeniu, cele trei naționalități s'au întrecut în creații originale, împrumutând fiecare dela celelalte două numai ce i s'a potrivit cu gustul propriu, influențându-se reciproc, fără ca vreuna din ele să-și fi pierdut originalitatea. (La p.137 a rămas însă necorectată o gresală de tipar: “de-pos” (fals) în loc de “pe dos” (corect).

Continuare in pag. 11

GLOSE CONTEMPORANE

Urmare din pag. 8

națiunii celei mai favorizate de către Statele Unite, cu diferite concesii acordate de către Comunitatea Europeană.

Cât despre spațiul românesc, am văzut cum este considerată “Heartland”, de care ține. La răscrucea Imperiilor cum scrie Lucien Romier, Poporul Român și-a înfăptuit cu tenacitate progresiv unitatea națională, odată cu o identitate politică și strategică. Unitatea Națională nu s'a realizat numai din aplicarea unor principii de justiție, ca dreptul naționalităților la autodeterminare, ci mai ales din rațiuni de interes european, și anume existența unui stat unitar la joncțiunea Vestului cu Estul și la gurile unei mari artere de circulație continentală, Dunărea, legată cu Rinul într'o continuitate directă dela Rotterdam la Marea Neagră. România își asigură existența între Vest și Est cum poate în felul ei, mai bine. Politica României dictată de condițiile ei geografice, nu poate urma decât o linie sinuoasă, oportunistă. “Politica”, scria Barres, și adăogăm noi, și strategia, “se bazează pe pământ și pe morți”, adică pe Geografie și Istorie. In funcție de Geografie și de Istorie sinuozitatea politico-strategică românească depinde totuși de o direcție constantă. Această direcție constantă este determinată de faimoasa “Chestiune a Orientului”, rămasă intactă, oricât ar putea surprinde, de aproape trei secole, până mai departe. “Chestiunea Orientului” s'a născut odată cu testamentul, apocrif sau nu, al lui Petru cel Mare și permanentizată de aspirațiile imperialismului rusesc la hegemonie. Ea a crescut odată cu dimensiunea geografiei, dela scară europeană la scară mondială. “Chestiunea Orientului” a evoluat în diferite etape. Prima etapă o constitue lupta Rusiei pentru lichidarea Imperiului Otoman cu un șir de războaie ruso-turcești, dela începutul secolului XVIII până spre sfârșitul secolului XIX. Congresul dela Berlin din 1878 pune capăt hegemoniei turcești în Europa de Sud-Est. Războaiele balcanice din 1912-13, primul Război mondial, tratatul de pace dela Sevres din 1920, ratificat de acel dela Lausanne din 1923, consacră definitiv dispariția Imperiului Otoman. Cea de-a doua etapă o ilustrează conflictul între germanism și slavism, dela Wilhelm II până la Hitler. Odată cu dispariția Fuehrerului în ruinele Berlinului, germanismul a pierdut partida. Cea de-a treia etapă, finlandizarea Europei, este în curs de prelucrare. Și în continuarea imediată a celei de-a treia etape, Rusia se îndreaptă într'o a patra etapă spre hegemonia mondială. Cum vedem, “Chestiunea Orientului” a luat în adevăr proporții planetare. Dela “rivalitatea Europei Apusene cu Rusia pentru stăpânirea Peninsulei Balcanice”, cum sublinia pe atunci Xenopol, “Chestiunea Orientului” a evoluat acum la înfruntarea întregului Occident cu Rusia Bolsevistă, spre a-i fi barat drumul acesteia la dominația lumii.

Care este deci rostul României în “Chestia Occidentului”? Dintr'un obiect pasiv la început, ea a devenit gradual un subiect activ în eliminarea Imperiului Otoman ca factor important în Istorie. În 1877-78, România reapare pe scena Europei ca un component al ei de sine stătător, cu propria-i Putere Armată. La lichidarea Războaielor Balcanice, România resuscitată a atins un apogeu cu Pacea dela Bucuresti din 1913. Nu mai revenim la rolul României în etapa a doua cu cele două Războaie Mondiale. Rămânem la aceste ultime două etape, fără de a intra în detalii. Departe de a fi pierdut din importanța politico-strategică, din contră interesul de fond pentru România a crescut în raport cu “Chestiunea Orientului” și odată cu dimensiunea Geografiei, cum am văzut, la scară mondială. Această insulă a latinității, așezată într'un dublu triunghi de munți și ape, cum scria tot Xenopol, la confluența ginților străine, a fost omologată ca un factor interesant de transpunere între poziții diverse. Chiar și în situația critică și echivocă a României de acum, Ceaușescu poate nu umblă atât de zadarnic de colo până colo în mai multe continente. România însă ar încăpea cu adevărat în rolul de factor de echilibru dacă i-ar corespunde un regim care să'i asigure plenitudinea beneficiilor din patrimoniul material și spiritual, pus în valoare de munca tuturora. România și-ar îndeplini cu toată capacitatea funcția cu două aspecte complementare, adică în același timp de barieră la Est și de punte între Vest și Est. Abia atunci, într'o epocă de progres, politic și economic, s'ar putea dezvolta o cultură românească. Dar rostul României și al Românilor în lumea de azi și viitoare, necesită un studiu mai aprofundat decât aceste rânduri sumare.

In scenariul Războiului lui Sir John Hackett, dacă vă amintiți, Rusia, opera Romanovilor și a Bolșevicilor, este lichidată. Astfel ar părea să fie închisă și “Chestiunea Orientului”. Dar ea a luat poate sfârșit numai în faza rusească. Căci mai bine gândit, “Chestiunea Orientului” există încă dinainte de testamentul lui Petru cel Mare, dela Homer și de când Europa, acest apendice minuscul în coasta Asiei imense, a devenit Heartland, “Inima Lumii”. “Chestiunea Orientului” este deci tot atât de veche cât Istoria Europei. Ea a fost deschisă dacă nu de Războiul Troiei, atunci sigur de invazia Perșilor în Grecia și de Războaiele Medice. Din Orient au pornit și continuat timp de peste un mileniu tot felul de invazii, culminând cu instalarea Turcilor la Constantinopol. Pământul Românesc a fost teatrul tuturor peripețiilor în “Chestiunea Orientului”, dela Dariu la Stalin.

În consecință “Chestiunea Orientului” în proiecție milenară poate fi oricând reactualizată și după “faza rusească”, cât timp există la Răsărit și mai în jos de Răsărit, aglomerări umane, bună oară China, India, Japonia, Constelația Islamică, cu posibilități de organizare și de dinamizare. “Chestiunea Orientului” ar fi poate cu adevărat clasată, dacă omenirea ar coloniza spațiul extra-terestru, cu o nouă lume inter-stelară.

Dar să lăsăm divagațiile. Deocamdată durează “faza rusească”, mai primejdioasă ca niciodată. Noi, Românii, suntem datori să nu ne pierdem în nimicuri, ci să ne trudim mintea până ce pătrundem în miezul problemelor, pentru a trage concluzia cea mai potrivită cu existența României. Noi trebue să fim consecvenți cu ce ne învață “pământul și morții”, adică Geografia și Istoria, dar și cu înoirile din lumea vie și largă.

M.F. ENESCU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale
din exil şi din ţară

ştefan munteanu

armura de staniol

MICRON

Exista pe vremuri o artă a scrisului frumos pe care grecii vechi o numeau kaligraphe şi deşi figurează chiar şi astăzi în orarul claselor primare, noi scriem îngrozitor de urât. Un manuscris de al meu, de exemplu, poate fi utilizat de orice bolnav, la orice farmacie, drept reţetă.

Mă uitam la scrisul tatei, care avea doar patru clase elementare, cu câtă grijă îmi desena ghiocei de î, crestele munţilor dela Trotuş cum şi nu pot uita pe D din "Dragul tatii ficior", litera cu care scria Dumnezeu, pornindu-o de sus dintr' un semiguleraş de cerneală albastră, coborînd linia chenotic şi drept, încercuind pe cei de sub pământ într'o buclă grafică şi arătându-le drumul de peniţă într'o rotunjire de cer, îi trecea prin cea de a doua cruce eschatologică oprindu-i în cerdacul cosmic al dragostei, într'un cârlionţ de viţă de vie.

Din California scriitorul Stefan Munteanu mi-a trimis "Armură de staniol", o carte care prin titlu mă duce la ceeace însemna pentru noi, copiii dela ţară, staniolul. Il vedeam odată pe an în pomul de Crăciun, copacul raiului din grădina copilăriei, din care timpul ne-a alungat. Era în vremea când caligrafia colindelor se scria pe sufletul nostru crud cu taină, miresme de cetină şi geruri sfinte.

Cartea lui Munteanu e diferită de altele. In primul rând sfidează cravata, redingota şi bastonul literei tipografice. Slovele sunt scrise de mână oferindu-ne niste poene de tuş prin care putem alerga cu picioarele desculţe până în vârful plaiului.

In al doilea rând, lăstarii metaforici ai stilului sunt de abur, un joc de lumini în care contururile se amestecă căutându-se unul pe altul ca în "Inmormântarea Anarhistului Galli" de *Carlo Carra*, ori "Insulele Maine" de John Marin.

In al treilea rând Stefan Munteanu este un grafician inspirat, din logodna text-grafică aducând cărţii o sporire în înţelesuri, o adâncire a tematicei şi o aprofundare a sensului.

Sunt multe teme, întrebări, zbuciume şi căutări în aceste poeme în proză. Ca în hinduism avatarurile vieţii trec omul spre nirvana. Pornind dela versul lui Goethe: "Cine nu şi-a mâncat propria-şi pâine cu lacrimi" Munteanu zice: "Cine a înghiţit umilinţe zilnic, / în locul ceaiului sau laptelui de dimineaţă / cine a trebuit să meargă aplecat / salcie cu lacrimi pietrificate / cine a trezit invidia şi ura celorlalţi / (dintr'o mulţime de cauze mărunte) / cine a mers pe o potecă spinoasă / care îl minţea / cine a încercat să clădească din nisip / pe lângă tălpile grele / ce nu-l ocoleau/acela nu mai are dece se teme;" O fi vorba în stihurile care urmează de o despersonalizare, ori depăşire de stoicism, fatalism, etc.?

"diavolul nu-l va căuta,/ pentrucă nu are cu ce să-l ispitească / şi, deci nu-l va putea arvuni / viaţa se va sfii să se apropie prea mult, / ştiind că pe lângă frumuseţea ei caligrafică/el îi va observa tumorile/ iar moartea va veni întins, căutându-l / pentru că ştie că nu se va lupta cu ea, / se va lăsa înşelat în jocul ei cu zaruri / - văzându-o trişând - / toate acestea întrucât el / nici lui Dumnezeu (pe care-L iubeşte) / nu-i va cere nimic." Concluzia e pe muchie de cuţit, putând fi trasă la fel de bine, cu argumente, în favoarea unui fatalism, cât şi o depăşire a lui, dacă nu ar fi ghemul parantezei "(pe care-L iubeşte)" să ne scoată din labirint.

E adevărat că nici lui Dumnezeu nu-i va cere nimic (ideea o găsim şi în Filocalie în care un sihastru exclamă că nu-i mai este frică de Dumnezeu, pentru că acum îl iubeşte), dar faptul că-l iubeşte pe Dumnezeu îl situează pe omul torturat de grijile lumeşti, de pe tărâmul celor învinşi pe tărâmul învingătorilor, pentru că iubirea nu poate fi decât dialogică.

Omul din acest poem e dezbrăcat de monologic, precum şarpele rupându-şi cu durere veşmintele vechi. A experimentat lacrima cu toate hăurile ei de ocnă. Toate singurătăţile minelor de sare i s'au scurs pe obraz. A rămas numai Dumnezeu pe care-L iubeşte şi căruia deşi nu-i cere nimic îi oferă iubirea, iar iubirea e dialogică. Iubind, dăruieşti. Nu e nevoie să ceri pentru că ţi se oferă, ţi se răspunde la dialog.

Pe Stefan Munteanu îl situăm alături de noi poeţii tineri (nu ştiu ce vârstă are, dar ce contează cercurile cronologice?) "copii obraznici", care ne urcăm, iraţional clasicilor, în clopotniţele firului de iarbă, bucurându-ne de "dansul ierbii" şi rămânând străini de "viaţa elegantă în plastic" a "preţioşilor". "Lumea ta mă oboseşte prin zgomot şi zbucium steril (nu chiar zbucium, mai mult o iritaţie socială). Să ne luăm rămas bun: Trebue să te înapoiezi printre preţiosi. Eu îmi gospodăresc coliba mea din rămăşiţe de nori... Mă ruşinez să spun că mă simt mulţumit."

Cititorul obisnuit cu Alecsandri, Bolintineanu şi Anghel îl va găsi dificil pe Stefan Munteanu. Si e normal. Pe vremea de atunci, duşmanul florii era buruiana, care de bine, de rău era tot viaţă.

Vremea modernă a creat pentru floare un duşman înverşunat şi de zeci de ori mai periculos. E vorba de o lume de plastic, cu flori, idei, oameni, totul creat ca o impostură la orice ce există ca viaţă.

De aceea aşi sugera cititorului neavizat, înainte de a se apropia de "Armura de staniol" să răsfoiască cel puţin câteva tratate de chimie a spiritului spre a putea face apoi diferenţa între "plasticul" nemuritor şi sămânţa "muritoare" care murind descoperă viaţa şi crugurile firii.

Dumitru ICHIM

ROMANIA IN THE 1980 (ROMÂNIA ÎN 1980)

Editor Daniel N. Nelson

Din seria "Westview Studies on Soviet Union and East Europe".
Editura: "Westview Press" Boulder, Colorado, 320 pagini, anul 1980.

Zece remarcabile eseuri, asupra problemelor ce înfruntă Regimul comunist din România, în anul 1980, cu o prefaţă şi concluzii. Carte foarte importantă pentru toţi acei care vor să cunoască tristele realităţi din România, în domeniile: politic, economic şi cultural, cu o privire spre viitor. Eseuri scrise cu multă competenţă, de oameni bine pregătiţi, pe bază de cercetări şi documente. Eseurile spre deosebire de trecut, când unii cercetători acordau credit Guvernului comunist pentru realizări care au contribuit ziceau ei la progresul şi bunăstarea poporului român, de astă dată după peste trei decenii de dictatură totalitară comunistă, prezintă într'o formă mai atenuată părerile lor, scoţând în evidenţă faptul de mult cunoscut de acei care voiau să vadă, că Guvernul comunist din România nu era interesat decât în a menţine prin orice mijloace puterea, în dauna progresului pentru popor. Între aceia acum, Profesorul Stephen Fisher-Galatzi, care cunoaşte îndeaproape şi mai bine ca alţii, de astă dată preconizează că..." dezvoltarea României ca stat comunist încetează odată cu domnia lui Ceauşescu". Tabele de date statistice, ca numărul voturilor obţinute de diferitele partide între anii 1919- 1922, apoi 1926-1937, a partidelor politice, investiţiile în agricultură, datele statistice: naşteri, morţi, produsele agricole şi altele însoţesc aceste eseuri. Prefaţa este scirsă de Daniel N. Nelson, Doctor în ştiinţe Politice, Profesor de Ştiinţe Politice la Universitatea Kentuky), care semnează şi concluziile cărţii. Cartea are trei părţi: 1. Cum s'a format Comunismul în România 2. Conducătorii şi Poporul în Politica Românească şi 3. Politica Externă şi Economică.

În partea întâia sunt două eseuri: 1. Dezvoltarea României ca Stat Comunist de Stephen Fisher-Galatzi (Doctor în istorie, Profesor de istorie la Universitatea Colorado) şi Trecutul României Faţă de Viitor, Privire Asupra Dezvoltării Politice Dintre Cele Două Războaie de Paul A. Shapiro (Doctor în istorie, Director Adjunct al revistei: "Problems of Communism", publicată de "International Communication Agency" din Washington, D.C.). Profesorul Fisher-Galatzi face o analiză penetrantă a guvernării comuniste din România, ajungând la concluzia că politica acestuia a fost determinată "numai de a putea supravieţui". Aşa s'a creat "Dinastia Ceauşescu" care după 1968 a stabilit relaţii diplomatice cu "aproape toate naţiile de pe glob", în poziţia lui Ceauşescu ca "ne-disputat descendent al conducătorilor istorici ai poporului român şi Domnitor Comunist" unic în lume. Între alte aşa zise inovaţii, Ceauşescu "proletarizează oraşele transformându-le în centre industriale", dizlocând populaţiile, producând nemulţumiri".

Dr. Shapiro analizează trecutul politic-istoric, partidele politice, alegerile dintre cele două războaie şi constată că: "lipsa de tradiţii democratice de lungă durată şi de stabilitate a partidelor politice, a creat un gol în viaţa democratică a României". Conducerea statului este acum "în mâna unei elite birocratice, care conduce cu nepăsare faţă de opinia publică". El constată că "independenţa regimului comunist faţă de Moscova nu există, deoarece prin natura sa regimul depinde de Moscova, fiind obligat să prezerve sistemul socio-politic copiat după cel moscovit".

In partea a doua găsim patru eseuri: 1. Familia, Moşia şi Fabrica; Muncitorii Agricoli în România Contemporană de John W. Cole (Doctor în Antropologie, Profesor de Antropologie la Universitatea Massachusetts-Amherst) 2. Idol sau Conducător? Originea şi Viitorul Cultului lui Ceauşescu de Mary Ellen Fisher (Doctor în Stiinţe Politice, Profesor Asistent de Stiinţe Politice la Colegiul Skidmore).

Prof. Cole într'un eseu foarte documentat, bazat pe o bogată bibliografie analizează trecutul păturilor ţărăneşti şi muncitoreşti din România, ajungând la concluzia că astăzi "Partidul Comunist Român este sinonim cu "Pile, Cunoştiinţe şi Relaţii" aşa cum a afirmat un muncitor dintr'o fabrică din România şi cum constată si el. Ceauşescu vrea să transforme "satele în oraşe industriale", creind o situaţie dezastruoasă, în care muncitorii sunt ceva hibrid între ţărani şi muncitori.

Dr. Mary Fisher găseşte că Ceauşescu a luat "cultul personalităţii" dela Domnitorii Principatelor şi dela Lenin şi Stalin. Exagerările duse la absurd şi bine calculate au făcut ca "în anul 1979 să fie publicate în ediţie de lux 17 volume cu toate discursurile rostite de Ceausescu, considerate un fel de "Biblie Comunistă, cu iconografie şi infailibilitate pentru Sef". Ceausescu a "copiat pe Hrusciov, care a denunţat crimele lui Stalin, atunci când şi el a înfierat pe Gheorghiu-Dej, Ana Pauker şi pe alţi fruntaşi comunişti". Între "partid şi popor este o prăpastie de netrecut", pentrucă partidul compromis, nu este în stare să rezolve problemele esenţiale", care în "lipsa fricii de invazia sovietică, lumea este obligată să i se închine. Al treilea eseu este: Politica de Socializare din România: Prospecte şi Realizări de Trond Gilberg (Doctor în Stiinţe Politice, Profesor de Stiinţe Politice la Universitatea Pennsylvania). Gilberg constată că în România a fost lipsă complectă de elementele de socializare, de aceea regimul a urmărit să câştige simpatia şi colaborarea tuturor, după ce a distrus elita veche", încercând prin "educaţie să creeze o nouă clasă muncitorească, fără să reuşească". Viitorul rămâne deci foarte nebulos. Al patrulea eseu este: Muncitorii într'un Stat Muncitoresc scris de Dr. Daniel N. Nelson, editorul cărţii. "Clasa muncitoare din România- scrie Nelson - creată la repezeală, compusă din ţărani alungaţi de pe pământurile lor, exploataţi fără milă, ar trebui să sprijinească regimul; dar în realitate ei îl urăsc".

Partea a treia a cărţii are patru eseuri: 1. Politica Militară a României în Anul 1980 scris de Walter M. Bacon, Jr. (Doctor în istorie, Profesor la Universitatea Nebraska-Omaha), analizează starea armatei în anul 1980, cu date statistice, după ce descrie încercările de a o educa în spirit comunist. Al doilea eseu este: Politica Externă a României în 1980 scris de Ronald H. Linden (Doctor în istorie, Profesor Asistent la Universitatea Pennsylvania-Pittsburgh), descrie fluctuaţiile politicii externe a regimului comunist din România. Al treilea eseu este: Perspectivele Dezvoltării Economice ale României în 1980 scris de Marvin R. Jackson (Doctor în Ştiinţele Economice, Profesor de Economie la Universitatea Arizona-Phenix). Prof. Jackson face un foarte documentat studiu al dezvoltării economice şi industriale a României sub regimul comunist, ajungând la concluzia că acesta n'a dat rezultatele aşteptate, creind totale nemulţumiri, mai ales pentrucă produsele n'au căutare pe piaţa mondială, guvernul fiind nevoit să plătească dobânzile şi ratele de amortizare a împrumuturilor cu produse

Continuare în pag. 11

O REGRETABILĂ EROARE TIPOGRAFICĂ

Autorul poemului " DIALOG ÎNTRERUPT ", publicat în numărul revistei pe luna Septembrie 1981, consideră că prin eliminarea unor versuri a fost fundamental minată articulația întregului poem, în care se dă expresie acestor două gânduri fundamentale:

(1) FIECARE DINTRE NOI SUNTEM O FEREASTRĂ CĂTRE INFINIT,

și

(2) IUBIREA ESTE FORȚA UNIVERSALĂ CARE LEAGĂ PERMANENT LUMEA TRECĂTOARE CU ACEEA VEȘNICĂ.

Din acest motiv reproducem pasagiile care fără versurile redate acum cu majuscule, apar lipsite de orice sens, ceea ce este o jignire mai întâi a memoriei celui căruia este închinat poemul, poetul și animatorul de cultură românească în exil, fostul redactor al unor publicații, "Prodromos" și "Ethos", fratele Ioan Cușa. De asemenea în manuscris poemul este datat Mai,1981.

Reluăm:

. . . .
De aceea cu oricare
dintre apropiații ce ni-se duc
PIERDEM CÂTE O FEREASTRĂ
spre cerul ascuns de dincolo. . .
. . . .
Morții noștri sunt permanent cu noi
ÎNTR'O FRĂȚIE A DRAGOSTII
ce înconjură lumea
și nu a fost înfrântă
nici de ucigași
nici de robii răii credimțe. . .
. . . .

MAI 1981

H.St.

GERMANII DIN ESTUL ȘI SUD-ESTUL EUROPEI

URMARE DIN PAGINA 9

Otto FOLBERTH, germanist și istoric al artei, originar din Mediaș, tratează despre arta gotică în Sud-Est, arătând că sub influența Sașilor, la care stilul gotic a apărut aproape concomitent cu cel din Apusul Europei, acest stil a pătruns deopotrivă la Săcui și la Românii din Bihor și Maramureș, despre care renumitul istoric de artă Josef Strzygowski a spus că bisericile românești au atins "cea mai înaltă treaptă (de perfecțiune) a arhitecturii în lemn din lume" (p.180). El citează și părerea lui Kurt Hieltscher că cele patru turnulețe dela unele biserici gotice de lemn din Maramureș reprezintă "o transpunere a formelor arhitectonice respective dela bisericile-cetăți de apărare ale Sașilor în forme romanic-senine" (heiter: senin în sensul de "bună dispoziție") (p.180). In concluzie Folberth reproduce părerea specialistei în istoria artelor, Corina Nicolescu, că atât în arta bisericilor din epoca lui Stefan cel Mare cât și la obiectele de cult folosite la Români elementele bizantine se îmbină cu cele gotice împrumutate dela Sași" (p.186).

Despre "artele plastice în Ungaria și România în secolele XIX și XX" scrie Gunther OTTO, originar din Sibiu, care arată că începuturile sculpturii moderne în Tara Românească se datoresc giuvaergiului Karl STORCK, originar din Hanau Hessen, care, după un an și trei luni în München, unde a deprins această artă, a deschis la București, după 1848, un atelier, în care, ajutat de pietrarul Waibel, a executat lucrări în lemn pentru biserici și case boerești, pietre de mormânt și plastici monumentale, care se văd și astăzi în Capitală. Cei doi fii ai lui Storck, Carol și Fritz, ambii născuți în București și deveniți tot sculptori, s'au integrat, ca și sora lor Cecilia, în massa poporului român. Tot la București s'a stabilit, după câțiva ani de lucru în Craiova, Carol Vella în 1829, sub numele Wahlstein. Din Triest au venit Niccole LIVADITI, portretist de boeri, la Bucuresti, și Giovanni SCHIAVONI, care s'a dus la Iași, unde lucrau deja doi nemți, un vienez și doi polonezi ca artiști și pedagogi. In București s'au stabilit cehul Anton CHLADEK, originar din Banatul sârbesc, vienezul August STRIXNER ca litograf și germano-elvețianul Heinrich TRENK. Din Ungaria au venit Josef August SCHOEFFT mai întâi la București, apoi la Iași, și Constantin David ROSENTHAL, cunoscut ca portretist și pictor de scene istorice. Un alt portretist al protipendadei bucureștene a fost și ardeleanul Miklos BARABAS (BOROBAS), autorul mult admiratului tablou "Familie românească (Mocani sălișteni?) în drum spre târg", care și-a găsit locul definitiv în "Galeria de Pictură" din Budapesta. Acest capitol, bogat în ilustrații, se încheie cu trei din operele lui Constantin BRANCUSI: D-ra Pogany, Coloana infinită și Masa Tăcerii. ●

D. C. AMZAR

ORA DESTINULUI SUNĂ

Irina UDRISKY

★ CAPITOLUL 4

Ora plecării a sosit. Ziua, care abia începe, prevestește vreme rea.

Nu suntem deloc veseli. Dar cine anume mai e vesel astăzi?

Țăranii care ne-au găzduit aceste ultime luni, sosesc cu brațele încărcate de flori. Ne urează drum bun, încercând discret să-și steargă lacrimile ce curg pe obrājii lor bătuți de vânt și arși de soare. Ce oameni cumsecade. Prezența noastră și avioanele, le dăduseră un sentiment de oarecare siguranță, ca și cum noi am fi putut schimba destinul. Cu noi sau fără noi, ceeace stă scris să se întâmple, se va întâmpla. Despărțirea aceasta îmi pricinuește un gust amar și regretul atâtor momente de viață simplă și liniștită trăită alături de ei. Nu, nu voi putea uita niciodată sinceritatea și afecțiunea acestor gazde.

Dar n'avem încotro, trebue să plecăm.

In capul convoiului, într'un mic Ford, înaintez spre interiorul țării. Vreau să mă îndepărtez acum cât mai repede de locul acesta ce nu-mi mai inspiră nici o încredere. Vreau să mă duc departe, cât mai departe, pentru a gusta din fagurul acelui "dolce farniente". Să nu mai fac nimic. Să-mi trăesc viața din plin, fără a-mi schimba mereu locul ca un nomad.

Si iată că, dintr'odată și pentru prima oară, ne găsim în fața armatelor ruse ce înaintează ca o furtună de zăpadă spre Germania. O defilare monstruoasă de tancuri, camioane și bucătării în căruțe trase de cai. . . Am spus oare cu adevărat CAI?. . . Ar fi trebuit mai bine să spun: trase de niște Rozinante nespus de triste. Soldații și materialul de transportat, sunt acoperiți cu ramuri. O adevărată pădure în mișcare, dar firește, și o ingenioasă operă de camuflare.

Văd soldații ruși cu pistoalele mitralieră sub braț, gata de a trage.

După cum se prevestise, timpul se schimbă. Incepe să plouă. O perdea de ceață ce coboară dinspre munți, acoperă șoseaua și o întunecă.

Inaintez cu coloana mea cât mai aproape de marginea șoselei, pentru a nu deranja coloana sovietică ce se îndrepta în sens opus. Inima îmi bate însă foarte repede și-mi dau seama că cei ce sunt cu mine, nu îndrăznesc nici măcar să se privească în față.

La o cotitură a șoselei, sunt nevoită să opresc înaintarea coloanei noastre, pentru a acorda trecere liberă coloanei rusești.

Acesta ne-a fost nenorocul, căci, câțiva ruși, fac la fel, alergând spre noi, silindu-ne să coborîm din automobile, instalându-se în locul nostru și făcând o rapidă întorsătură, își continuă drumul cu mașinile noastre.

Adevărați bandiți !

Despuiați de tot ceeace posedaserăm, stăm aiuriți la marginea șoselei. Numai la o catastrofă ca asta nu ne așteptaserăm. Si ura urcă în noi ca o coloană fără de sfârșit. . .

Pentru a nu mai pierde timp jelindu-ne, hotărîm de a merge pe jos până la Lugoș la o depărtare de câțiva kilometri buni.

Mersul este greu sub ploaia rece de toamnă. Urechile îmi răsună în pasul cadențat al camarazilor mei. Oboseala și mai ales setea au înscris deja cute pe fețele acestor tineri ce nu-și pot striga revolta. Tălpile picioarelor îmi ard și pășesc cu greu. Noroiul mi-s'a lipit de cizme îngreuindu-le. Am impresia că duc tone de greutate. Si-mi vine să cad în genunchi, cum face boul când căruța este prea încărcată și drumul e în pantă. Dar trebue să mergem înainte. In fiecare sat prin care trecem, facem câte o mică oprire de odihnă și ne informăm dela țărani care anume ne-ar fi drumul cel mai scurt. Apoi o pornim din nou prin vânt și ploaie. . .

. . . In sfârșit, cu ajutorul lui Dumnezeu, ajungem în Lugoș, rupți de oboseală și udați până'n măduva oaselor. Căutăm să-l găsim pe Prefectul Poliției, la care ajungem în cele din urmă.

Povestea peripețiilor noastre și cererea de ajutor din partea-i pentru a ne regăsi materialul, îl scot pur și simplu din balamale. Cu ochii injectați de sânge și cu spumă la gură, urlă: "O cerere de acest fel adresată armatei ruse, este echivalentă cu moartea". Vocea lui are asupră-mi efectul unei trompete care anunță ultima judecată. Sunt, pur și simplu, îngrozită !

In culmea colerei, ne strigă în față suferințele îndurate de sovietici pentru a ne elibera de germani, punctându-și discursul cu amenințări. . .

Doamne, ce barbar !. . .

Muți ca pietrele, îl privim ca și cum ar fi descins depe o altă planetă. Incerc să-mi păstrez calmul, dar simt cum furia urcă în mine. O furie oarbă și disperată. Justiția, și-a luat cu adevărat "adio" din această lume. . . . Iar el, continuă să ne vorbească, fără a ne privi în ochi, probabil, pentru a nu ne vedea starea de plâns în care ne găseam. Ar fi preferat, desigur, să ne trimită la toți dracii, pentru a se scăpa de noi cât mai repede.

In cele din urmă, ne încarcă într'un camion hodorogit și ne trimite la superiorii noștri.

Ieșirea din orașul sufocat de năvălitorii sovietici, mereu în mișcare, ne ia timp.

Cerul se întunecă.

Inaintăm cu farurile aprinse ale camionului prea încărcat care ne transportă și care urcă colină după colină, ca o insectă încăpățânată.

In sine-mi mulțumesc lui Dumnezeu pentru aceste clipe de odihnă, căci simt durere, în fiecare fibră a trupului meu.

Pe tot lungul drumului, întâlnim în marș coloane sovietice, ieri încă dușmane, azi, aliate.

S'a întors oare cu adevărat lumea pe dos?

Nu-mi vine să-mi cred ochilor! . . . Si mă întreb cu umilință, cum anume a putut fi realizat un pact de prietenie și solidaritate, cu aceste bestii umane? !. . .

Cântă, trag cu puștile și cu pistoalele mitraliere în aer poluând atmosfera cu zgomote îngrozitoare. Când drumul li se încrucișează cu al nostru, trec ca și cum n'am exista. . . Iar când suntem obligați să ne oprim pe marginea vreunei prăpastii, ne privesc mirați văzându-ne expuși pericolului de a ne prăbuși. . . De unde oare să ghicească ei că în noi murise deja până și instinctul de autoconservare din pricina marei oboseli. . . Si în aceste condiții tragice, înaintăm pe drumul nostru, obligați fiind să ne oprim pentru câteva minute, ici și colo, din vreme în vreme, pentru a-i lăsa să treacă. . .

Camionul nostru înaintează acum pe un drum desfundat ce șerpuiește printre coline. Privind în afară, văd de o parte și de alta a drumului, arbori care ating cu crengile lor pământul și corbi ce zboară în văzduh ca niște cârpe negre.

La căderea nopții, ajungem în sfârșit la Craiova unde se găsește o parte din armata noastră și aviața civilă, care ne ia imediat în grijă.

Datorită bunăvoinței soției directorului de aviație civilă, iau o bună baie din care ies ca nou născută. Tot dânsa, îmi împrumută o îmbrăcăminte feminină, mai comodă și mai puțin compromițătoare decât uniforma mea de Comandant.

O masă bună, un pahar bun de vin și câteva ore de somn, îmi dau puterea de a expune a doua zi superiorilor mei, drama prin care am trecut și groaza ce am trăit-o în ultimele zile. Spre stupefacția mea, aud acum pentru întâia oară mărturisiri de torturi, de umilințe, de asasinate a mii de persoane, a căror singură vină a fost aceea de a fi fost buni patrioți. ●

ROMÂNIA ÎN 1980

Urmare din pag. 10

agricole, lipsind astfel populația de acestea. Este un studiu foarte judicios, bazat pe ample cercetări și dobată documentare, care dovedește dezastrul ce l-a adus poporului român regimul comunist. Ultimul eseu este scris de editorul cărții Daniel N. Nelson, în concluziile cărții. Dr. Nelson accentuează părțile de bază ale eseurilor cărții, menționând pe cele mai importante. El face constatarea bazată pe eseuri că "Ceaușescu a creat în România ceaușismul, un fel de mixtură de marxism-leninism, aplicat după principii găsite de el, în care efortul cel mai mare se depune pentru facerea educației politice și socializarea încă necunoscută nicăieri în lume". El propagă cu multă perseverență și pasiune "politica multilaterală a României" și predică fără încetare că "nevoile individuale sunt similare cu cele colective"; de aceea nici un cetățean nu are dreptul să stea pe dinafara procesului de clădire a națiunii socialiste" care în realitate însă "îmbracă forma totalitarismului, în care cei ce caută să nu ia parte sunt tratați ca niște barbari. El "mobilizează lumea prin partidul comunist, care este compromis, deoarece elitele sunt slab pregătite, corupte, ajunse prin nepotism să ocupe funcții care nu le merită". Cum este deci natural, în împrejurări schimbate, cum sunt în Polonia, se poate prevedea un sfârșit rușinos al acestui regim impus asupra poporului român, sfârșit prevăzut într'o formă mai clară sau mai voalată de către toți eseiștii acestei cărți. ●

Miron BUTARIU

BISERICA CREŞTINĂ

ŞITUAŢIA RELIGIOASĂ ÎN BASARABIA ÎNROBITĂ

Sergiu GROSSU

Un document pe care l-am primit în mod clandestin din Basarabia, acum doi ani, mi-a adus la cunoştinţă o crimă oribilă pe care au săvârşit-o comuniştii împotriva unui tânăr moldovean creştin, Victor Sedleţchi, din Cernavice. Tânărul îşi făcea serviciul militar, undeva, în Uniunea Sovietică. Pe data de 28 Iulie 1978, părinţii se trezesc cu un coşciug de zinc, ermetic închis, conţinând corpul neînsufleţit al copilului lor, plecat cu câteva luni mai înainte să-şi facă datoria către Ţară.

ÎNMORMANTAREA SOLDATULUI VICTOR SEDLEŢCHI, DIN BASARABIA, UCIS PENTRU CREDINŢA SA.

Ofiţerul care, cu câţiva ostaşi, însoţea sicriul, avea ca misiune supravegherea atentă a înmormântării, respectiv ca nu cumva părinţii să ceară deschiderea sicriului. Cum însă mama tânărului ostaş se zbătu cu tot dinadinsul să-şi mai vadă odată fiul, înainte de despărţirea definitivă, după cereri şi insistenţe nenumărate, ofiţerul de gardă -care nu era la curent cu cauzele acestui deces- acceptă să-i împlinească ultima dorinţă. Când se deschise sicriul, un spectacol de nedescris se prezentă înaintea ochilor celor ce erau prezenţi: faţa tânărului ostaş era în întregime desfigurată, capul ciopârţit, limba sfâşiată şi gura plină de cârpe, ochii străpunşi, degetele mâinilor tăiate. Deîndată ce KGB-ul află de toate acestea, încercui casa familiei Sedleţchi. Ofiţerul fu arestat, iar părinţii ameninţaţi că dacă nu vor păstra tăcerea, în legătură cu moartea fiului lor, vor avea soarta ofiţerului.

Cazul tânărului credincios, Victor Sedleţchi, asasinat în timpul serviciului militar pentru credinţa sa creştină, ne reaminteşte de o altă crimă îngrozitoare, săvârşită de autorităţile militare sovietice la Kerci, împotriva tânărului moldovean Vania Moiseiev. Lumea întregă a fost cutremurată citind această comunicare a familiei Vasile şi Ioana Moiseiev, din satul Volontir, de lângă Tighina: "Suntem nevoiţi să vă aducem la cunoştinţă că fiul nostru Vania, care făcea serviciul militar la Kerci, a murit ca martir, la 16 Iulie 1972, din pricina credinţei sale în Isus Christos. El a fost bătut, rănit, ars cu fierul roşu şi apoi, încă în viaţă fiind, înnecat în Marea Neagră. "Moartea a intervenit în urma actelor de violenţă", spune procesul-verbal al autopsiei. Fiul nostru a mărit numărul celor care au fost ucişi pentru Cuvântul lui Dumnezeu. Deşi Îl plângem, ne bucurăm de jertfa sa. El a iubit pe Isus în timpul cât a trăit, L-a iubit mai mult ca alţii, fapt pe care l-a şi dovedit. În ultimele lui scrisori, el ne reamintea mereu: "Dacă iubiţi ceva în lume mai mult decât pe Isus, nu veţi putea să-L urmaţi". Cu privirea îndreptată către Bunul Invăţător, el credea cu fermitate şi suferea. Fie ca această floare vie -care s'a stins în pragul tinereţii- să fie un exemplu pentru tot tineretul creştin, adică să-L iubească pe Christos cum L-a iubit fiul nostru Vania".

* * *

V'am dat aceste două exemple cutremurătoare, pentruca să scot şi mai mult în evidenţă atât realitatea prigonirilor din Basarabia, cât şi cruzimea lor. Devenită Republică socialistă moldovenească, Basarabia a fost supusă, duşă cum se ştie, întocmai Tărilor Baltice şi Ucrainei, la două operaţii nemiloase: d e z n a ţ i o n a l i z a r e a şi d e s c r e ş t i n a r e a. In afară de rusificarea sălbatică a numelor de oraşe, de sate şi de districte, a învăţământului, a culturii şi, mai ales, a limbii naţionale în vederea ştergerii oricărei urme de latinitate, autorităţile comuniste au declanşat mai multe valuri de deportări, în aşa fel, încât între anii 1940-1964, aproape un milion de Basarabeni au fost deportaţi în Siberia, în Kazakhstan, în Turkestan, în Urali, în Asia Centrală şi mai departe, spre Extremul Orient.

In ce priveşte d e s c r e ş t i n a r e a, însăşi presa sovietică ne furnizează un material abundent, care nu dezminte cu nimic ceea ce ne transmit documentele primite din Uniunea sovietică.

In Republica socialistă a Moldovei, toate, dar absolut toate confesiunile, sunt persecutate, fie că este vorba de preoţi şi de călugări ortodocşi, fie că este vorba de biserici catolice, fie că este vorba de pastori şi credincioşi baptişti, adventişti, penticostali şi alţii.

În Septembrie 1959, plenul al 9-lea al Comitetului central al Partidului comunist din Moldova sovietică, trăgea concluzia că, datorită unei importante munci propagandistice realizată de către organizaţiile de partid, sindicale şi de tineret, "mulţi cetăţeni o rup cu religia, iar sute de călugăriţe şi călugări sunt îndreptaţi înspre o muncă de folos social". Această acţiune oficială de metodică înăbuşire a oricărei urme de viaţă religioasă este pusă în lumină de către trei "cercetători" basarabeni - A. Konstantinov, D. Ursul şi V. Stiucă - în revista comunistă "Nauka i Religia" (Stiinţa şi Religia), din luna Septembrie 1974: "O intensă activitate ateistă a dat rezultate tangibile în cea mai mare parte a Republicii, bisericile au încetat să funcţioneze. In Locaşurile bisericeşti, din numeroase sate, s'au instalat diferite asociaţii culturale. De exemplu, în clădirile fostelor biserici din Sărata-Veche şi Goreşti au fost instalate muzeele satului, la Reciul -un cămin cultural, etc. Pelerinajele religioase, goana după vindecări miraculoase, aparţin trecutului. Credinţa se limitează, în general, la aspectul de cult."

Tabloul de mai sus coincide, din păcate, cu mărturisirile unui protopop basarabean, venit în vizită la Iaşi, prin 1957, mărturisiri revelate de arhimandritul Roman Braga. Cităm: "Persecuţia creştinilor în Basarabia are două aspecte: impunerea principiului marxist al suprimării ideii de Dumnezeu şi distrugerea ultimelor centre de cultivare a limbii române, care sunt mănăstirile şi parohiile săteşti . . . Din toată Mitropolia Basarabiei n'a mai rămas decât un protopopiat, cu sediul la biserica Ciufli din Chişinău, care este şi singura biserică a oraşului. Nu există nici un seminar pentru pregătirea clerului, ci doar o secţie moldovenească pe lângă seminarul din Odessa, la care nimeni nu se înscrie. A mai rămas câte un preot bătrân la 5-6 sate şi nu le poate deservi. Sunt creştini care aşteaptă să treacă 5 ani pentru a putea asculta un serviciu de Inviere. Vestitul "Sobor" din Chişinău a fost transformat în pinacotecă, iar restul bisericilor au fost închise. Chişinăul are un episcop rus cu titlul de "exarh". Cele 20 de mănăstiri voievodale au fost transformate în cluburi sau şcoli, iar crucile date jos. Biserica de vară a mănăstirii Condriţa, ctitoria lui Alexandru cel Bun a devenit sală de dans, mânăstirea Capriana, zidită de Stefan cel Mare, este sediul unei gospodării colective, iar in biserica mare a mânăstirii Curchi se predau cursuri de zootehnie. . ."

Cu toate drasticele măsuri luate de autorităţile comuniste împotriva creştinilor, credinţa se afirmă din ce în ce mai mult în Basarabia. La Chisinau, la Colibasi (în raionul Vulcănesti), şi în multe sate din raionul Kotoschi -ne informeaza ziarul "Moldova sovietică" - organele locale ale puterii de Stat n'au fost capabile să pună capăt nici adunărilor religioase, nici propovăduirii evangheliei, nici şcolilor duminicale pentru copii şi tineret.

Din ziarele moldoveneşti, care apar la Chişinău, aflăm multe lucruri interesante despre felul în care decurge propaganda ateistă în fosta noastră provincie de răsărit. Astfel, în "Moldova socialistă" din 26 August 1976, lectorul-ateist I. Dodin, întrebându-se dacă "Clubul ateistului" este "un anacronism", scrie, cu o vădită amărăciune, că în Bender, adică în Tighina, "propaganda ateismului ştiinţific în rândurile populaţiei oraşului lasă de dorit", că pe directorul Casei de cultură "situaţia aceasta nu-l alarmează", întrucât "dumnealui are punctul său de vedere în acest domeniu, socotind că propaganda ateistă a devenit un anacronism". Ca şi el, şi inspectorul superior dela Secţia de cultură a Comitetului executiv orăşenesc a constatat "cu regret", cercetând "dările de seamă despre activitatea din perioada de un semestru" a câtorva cluburi ateiste, că "propaganda ateismului ştiinţific se află şi aici în totală decădere şi că nu se acordă "atenţia cuvenită îmbunătăţirii propagandei anti-religioase"! Chiar dacă numărul credincioşilor în rândurile muncitorilor a scăzut cu mult, aceasta nu trebue să fie "un motiv de auto-linistire". Si ştiţi de ce? In oraş mai activează - continuă autorul articolului- încă reprezentanţi ai bisericii, care doar atâta asteaptă: să atragă în mreje vreun cetăţean, scăpat din câmpul de vedere al activităţii obşteşti. Ei organizează convorbiri "de salvare a sufletului", le expediază scrisori sfinte. "Mai întâlnim pe străzile oraşului tineri pletoşi, cu cruci masive la gât. Este oare asta o cerinţă a modei sau o simplă imitare a portului cruciaţilor din evul mediu?", întreabă lectorul comunist deja amintit.

Nu, aceasta nu este nici o cerinţă a modei, nici un simplu gest cameleonic. Aceasta dovedeşte, tovarăşilor propagandişti ai ateismului, că în Basarabia duhul Evangheliei lui Christos suflă din ce în ce mai puternic şi că nici ameninţările, nici amenzile, nici puşcăriile şi nici lagărele morţii nu pot împiedeca pe oameni să creadă în Dumnezeu şi să se bucure că pot suferi pentru cauză Impărăţiei Sale veşnice. ●

TÂNĂRUL BASARABEAN

VANIA MOISEIEV

DIN SATUL VOLINTIR (TIGHINA), A MURIT CA MARTIR LA 16 IULIE 1972.

43 DE ANI DELA MOARTEA LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

"In noaptea de 29 spre 30 Noembrie 1938 sunt asasinați mișelește Căpitanul, Nicadorii și Decemvirii, în pădurea Tâncăbești, la km 30 pe șoseaua Ploești-București, apoi îngropați în pădurea Jilava, turnându-se peste ei acid sulfuric și o placă imensă de beton" (Almanahul Cuvântul" 1941, pag. 45-46)

NOAPTEA SFÂNTULUI ANDREI

... Ii văd cum își fac grăbit bagajele. Li s'a spus că merg la altă închisoare. Unde ? Nu știu. Dar sunt liniștiți. Socotelile cu viața și le-au făcut demult, nimic nu îi surprinde.

După miezul nopții sunt chemați la cancelarie... Alături, câțiva gradați cu funii ascunse sub mantăi, privirea li-i piezișă, fața fără 'ndurare..

Afară așteaptă două brecuri deschise. Sunt poftiți în ele. De bagaje nu e loc, dar vor sosi în urmă (ei să le depună în cancelarie)...

Brecurile au mai multe rânduri de bănci fixe; legionarii sunt legați de ele cu mâinile la spate. Picioarele le sunt și ele prinse de stinghia băncii din față. Fiecare are un jandarm în spate. Afară e urât. Burnițează. Si e beznă. Masinile se urnesc greu din zloată: convoiul morții e în mars. Vântul lipește picături reci de frunțile înfierbântate. E târziu. Lumea doarme. Toată țara doarme. In ceasul acesta greu nu e nimeni să-i scape, să-i mângâie. Satele dorm. Nicio lumină nu alintă fereastra unei case. Din cerul de tuci continuă să cadă picături mărunte. Sunt asa de singuri ! Așa de părăsiți ! Unde's cârdurile de copii ce se țineau grămadă după colindătorii verzi prin pulberea șoselelor, gângurind marșurile dătătoare de nădejdi ? Si țăranii ce purtau în tabere care de bunătăți ? Basme ! Singura realitate e bruta dela spate, ce pândește cu ștreangul pitit sub haina de ostas. E noaptea rânduită de credința populară să se sortească hrană pe tot anul haitelor de lupi.

Iată-i în pădurea Tâncăbești. Burnița a mai stat. Cânt de cocoș n'ajunge pân'aici. Si nici lătrat de câine. Larma cocorilor s'a stins demult peste arborii goi. Mașinile pătrund adânc în codru, apoi încetinesc. Un maior începe să agite lanterna la dreapta și la stânga: este semnalul ! Jandarmii aruncă laturile. Horcăitul victimelor, gâfâitul călăilor, zgomotul motoarelor, huruitul roților tăind noroiul, -totul formează o lugrubă simfonie, demnă de tronul cui a patronat-o. Vor fi urlat câinii la stânile din Macedonia, vreo măicuță din Ardeal va fi sărit din pat în chin de vise rele, va fi scheunat crivățul prin hogeacurile din Moldova, vor fi mugit mai aprig valurile la Constanța... Dar lumea doarme. Doar strigoii veghează. Din 14 culmi de autentică și dârză românie, mașinele duceau la Jilava 14 cadavre. Lumânări n'au avut. Nici flori. Si nici colivă. Clopotele nu s'au tras, bocitoare n'au jelit. Grijanie le-a fost sângele din vinele plesnite, și bura înghițită; spovedania vor face-o în fața Tatălui de sus... ■

Petre MUSCELEANU

DINCOLO DE ZĂBRELE

Rubrică editată de "Asociația Foștilor deținuți politici Români"

IDEEA DE MOMENT

Intins pe rogojină într'o celulă a etajului III din Aiud, Dragoș, își trăia ultimele zile. Tușea și din când în când expectora sânge înr'un borcan pe care-l ținea acoperit cu o batistă.

Era cam de vârsta Nazariteanului când a fost răstignit pe Cruce și avea momente când îmi părea că îndură aceleași chinuri. Alteori, când chinurile slăbeau, deschidea ușor ochii și-i fixa în tavan și șoptea mai mult pentru el, gândurile pe care le puteam auzi:

- Idee de moment. . . . . luptă. . . .destin. . . . și totuși nu-mi pare rău !. . .

- Ce gânduri vă frământă domnule Dragoș? întreb eu.

El a întors capul și revenind din lumea gîndurilor sale, cu puținele puteri care i-au mai rămas, începu să-mi povestească încet, cu întreruperi:

- Pe la sfârșitul lunii Martie 1948, mă aflam într'un tren accelerat pe Valea Prahovei, în drum spre București. Ajuns în gara Sinaia, îmi vine o idee năstrușnică să cobor, să întrerup călătoria și să mai dau o raită prin orașul care îmi era atât de drag. Cine stie -mi-am zis- s'ar putea să nu-l mai pot vedea vreme îndelungată. Smulg geamantanul din plasă, cobor în viteză, las geamantanul la casa de bagaje, vizez biletul pentru întrerupere și fac vreo câteva ture pe peron în speranță că voi întâlni vreun cunoscut.

Era un început de primăvară, anemic, trist. Mă apăsa ceva greu pe suflet și nu-i găseam nici o explicație. . . Mă simt deodată strâns puternic de braț și când mă întorc nu mă pot desmetici din uimire: - "Mircea" . . . - " Dragoș". . . . Ne-am îmbrățișat puternic cu dragoste frățească.

- Mircea călătorea dela București spre Cluj, de unde veneam eu, și făcuse ca și mine o întrerupere la Sinaia pentru a revedea Peleșul. . . . Ce coincidență. . .continuă el. . Vezi destinul. . . . și nu știu dacă slăbiciunea sau emoția îi sugruma parcă vorbirea.

-Să lăsăm pe altă dată, Domnule Dragoș- propun eu.

-O, nu !. . Nu. . . . Și cum vorbeam eu cu Mircea, întrebând fiecare de toate, în gară intră un tren care venea dela Ploiești. La geam se înghesuiau mai mulți bărbați cu sticle, gamele, borcane, pe care le întindeau spre noi. Vorbeau o limbă străină dar apropiată de a noastră: -Amico, vi prego, acua, acua, un poco.. vi prego. . .-Italieni ! Ne năpustim înspre vagon și în timp ce eu căutam să le umplu vasele cu apă, Mircea dădu fuga în restaurant de unde căra apă minerală, bere, ba chiar și câteva sticle cu vin. . . Molto grazzia fratelo, oo ! Mama mia. . . . .Am intrat cu dânsii în vorbă - cunoșteam amândoi italiana- și ne-au istorisit că veneau din Rusia, erau foști prizonieri de război și se repatriau dela Oranki și Mănăstârca (lagăre de prizonieri pentru ofițeri în URSS) datorită celebrei greve făcute de ofițerii prizonieri români, în aceste lagăre. . . . . Deodată Mircea, întorcându-se spre mine îmi spune parcă iluminat: - Dragos, repede, hai și noi. . -Unde? întreb eu uluit. -În Italia și de acolo poate mai departe peste ocean ! -Tu ești nebun? -De loc. Dacă rămânem aici ne vor aresta comunistii și asta cât de curând. -Cum așa pe neașteptate, lăsăm totul, părăsim mamă, tată, frați, surori, țara aceasta care are nevoie de noi si în plus tu, mai ai și o logodnică. - Repede - zise el- sunt douăzeci de minute de când a intrat trenul în gară și poate porni în orice clipă. . . .Erau în cele două sau trei vagoane 110 italieni și aceștia ne făceau semn să ne urcăm și să ne amestecăm cu ei. Sentinela cu ochi oblici și cu balalaica-pistol de gât, moțăia ușor, că nu avea treabă decât să-i excorteze până la frontieră. . . Niciodată nu am fost pus în fața unei dileme ca aceasta. As fi zburat cu trenul italienilor și mii de fire nevăzute mă trăgeau înapoi. Am avut în față imaginea mamei singură și bătrână, plângând părăsită - Băiatul meu, băiatul meu ! Am privit munții. . pe Caraiman domina stăpână peste pământul românesc, Crucea-Monument al Eroilor. Cu ce s'o înlocuiesc în țări străine? Nu pot, nu pot, mi-e imposibil. Eu rămân ! . . . Un șuierat scurt și trenul s'a pus în mișcare. Plângând și Mircea și eu, nu ne puteam despărți din îmbrățișare. . . Deodată s'a smuls, a alergat ca un disperat, a ajuns trenul din fugă și s'a agățat de ultimul vagon. A fluturat din mână până ce trenul nu s'a mai văzut. . . Am rămas singur și pustiu, într'o gară care îmi devenise complect străină. După o lună, am primit dela Mircea o scrisoare din Roma. . . . . După alte două săptămâni, în teribila noapte de 14-15 Mai eram arestat și am luat calea temniței, așa cum îmi profețise Mircea. Si acum, iată-mă aici în Aiud ! Ideea de moment, clipa fatală.

După câteva zile cu bocceaua în mână, am fost scos din celulă și mutat în alta. De atunci nu l-am mai întâlnit niciodată pe Dragoș și nici n'am aflat vreo știre despre el deși s'au scurs peste 30 de ani.

Unde sunteți Domnule Mircea? Sunteți tot în Exil? Dacă vă cad cumva aceste rânduri sub ochi, spre a vă reaminti de acel atât de bun prieten camarad și coleg al Dvs. de care v'ați despărțit într'o primăvară tristă pe peronul gării din Sinaia, vă rog să mă anunțați pe adresa redacției. ■

Ig. ROGER

Figuri de luptători morți pentru salvarea României

GENERAL EMIL PĂLĂNGEANU

Pe ziua de 15 August 1952 un nou lot de deținuți politici sosește la colonia Capul Midia. Sunt în jur de o sută veniți dela închisori într'o dubă, încărcați unul peste altul. Si afară era o căldură insuportabilă.

Cu ocazia trierii dela București, Colonelul Albon spunea: "Cât mai mulți să plece și să fie bine umplute dubele pentrucă avem nevoie de brațe de muncă la construirea canalului, operă măreață a poporului muncitor. N'au să moară ei până acolo". Avea dreptate, Domnul Colonel. N'a murit nimeni până acolo însă au fost foarte mulți care au leșinat din lipsă de aer.

După ce au intrat în colonia lui finu Borcea (Albon era nașul Comandantului dela Midia), trei dintre noii sosiți au fost strigați de un ofițer ce flutura niște dosare în mână:

Pălăngeanu Emil . . .

-Ce-ai fost, mă?

-General.

-Aha, General ! De ce nu zici mă, Aghiotant Regal, educatorul Regelui. . . Aici nu'ți mai merge. O să te educăm noi, măi Generale. La roabă !

Traian Grigorescu . . . (fiul Generalului Eremia Grigorescu, eroul dela Mărășești, cel care a oprit ofensiva germană).

-Tu, ce-ai mai fost, mă?

-Tot General și tot Aghiotant Regal.

-Așa ! Ai învățat lecția să răspunzi corect. La roabă, și cu tine !

Iovin Ion. . .

-Si tu, ce-ai fost?

-Doctor.

-Si de ce nu zici, doctorul lui Maniu ?

-Tot la roabă ! - a hotărît politicul Lupu. Si adresându-se unui sergent, a zis în continuare:

-Să meargă la baracă, să lase bagajul, și la muncă cu ei, că pentru muncă au venit.

Si încă ce muncă. Neam de neamul lor să pomenească. Sclavi în era atomică.

In cazul celor trei strigați, venise și un consemn. . .Să nu li se dea nici o zi de scutire. Doctorul deținut Radu, unealtă servilă va executa întocmai.

Nu le-a trebuit mult să muncească fiindcă erau deja căzuți. Bătrânețea și boala făcea ca rândurile să se rărească. Când se întâmpla să vină în inspecție medicală doctorul Budu dela București, nu i se da voie să consulte bolnavii decât noaptea, pentru a nu stingheri producția. Vedea, asculta și pleca cu încă un raport, la Ministerul de Interne.

O toamnă, toamnă dobrogeană, rece, cu ploaie și vânt, a mai secerat dintre cei sortiți pieirii. Apoi a mai venit odată doctorul Budu și la începutul lui Decembrie. Mortalitatea era exagerat de mare. Pe săptămână mureau câte 40-50 și erau duși cu furgonul la groapa comună. Vizita medicală a făcut-o tot noaptea. De data aceasta printre cei ce solicitau îngrijirea era și Emil Pălăngeanu. Inima cedase, distrofia se accentuase. S'a uitat la el, a dat din cap și . . . altul la rând. A intrat un farmacist, împleticindu-și picioarele. L-a consultat, l-a ascultat, a dat din cap și pacientul a plecat. Cât? 10-15 metri. A căzut și căzut a fost pentru totdeauna.

Cineva a deschis ușa și a spus: "Domnule doctor, cel dinainte a murit!" Doctorul Budu s'a ridicat și a plecat iarăși cu un alt raport la Ministerul de Interne. Poate nici el nu putea să ia vreo hotărîre. Dacă era consemn, finu îl executa ca la armată.

Tot luna Decembrie 1952, dar spre sfârșit. Seară geroasă. Trenul a sosit cu oameni înghețați după o zi de muncă. De-abia au ajuns la baracă și brigadierul a strigat: "Pălăngeanu și Iovin, veniți după mine". Au fost duși într'o baracă, un fel de atelier de tâmplărie.

Ofițerul politic Lupu, umflându-și pieptul, s'a adresat primului care se clătina pe picioare:

-De ce nu vrei să muncești Generale? Aici o să'ți putrezească oasele dacă nu faci norma.

-Muncesc, cum să nu muncesc, cât mă țin puterile - a reușit să zică bietul om cu vocea pierdută.

-E bolnav - a intervenit cel care îl însoțea.

-Pe tine nu te-a întrebat nimeni-, i-a scurtat-o ofițerul celui ce vorbise.

-Astăzi nu ai făcut norma, nu mănânci ! - Și a plecat muribundul, clătinându-se.

-Tu de ce nu muncești ? - s'a adresat celuilalt.

-Suntem istoviți, suntem bolnavi, Domnule Locotenent. Nu avem putere. Aceasta nu e muncă ce faceți Dumneavoastră cu noi.

-Ce, ne reproșezi?

-Aceasta e o crimă și cine ne forțează să muncim peste puterile noastre, fără mâncare și medicamente, este vinovat.- S'a uitat lung ofițerul politic, buimăcit, și a plecat din atelierul unde chemase pe cei doi. Aceștia ajunși la baracă, au găsit oamenii mâncând. Generalul Emil Pălăngeanu s'a uitat lung, a întors capul spre doctorul Iovin și a șoptit: - Tocmai astăzi când avem macaroane mi-au luat mâncarea. . . - Și apoi cei doi deținuți au mâncat împreună o porție de macaroane.

A doua zi, o cafea surogat și . . . la lucru. I-a dus trenul. Roabă după roabă, încarcă, descarcă, în timp ce vocea brigadierului "activiza" pe oropsiții soartei "Dăi până mori, dăi până mori".

Ziua a trecut. S'au încolonat să plece, să se îmbarce în bouvagoane. Dar trenul n'a venit. Și ce vreme ! Viscol cu zăpadă. Au plecat pe jos, târându-se unul pe altul.

Generalul Emil Pălăngeanu a fost adus în Colonie de doctorii Tincu și Iovin, când de subsuori când mai mult pe sus. Omul sportiv care contribuise la înființarea Academiei Naționale de Educație Fizică, care militase pentru dezvoltarea mișcării sportive în țara noastră, ajunsese să nu se mai poată mișca. N'a mai avut puterea să intre în baracă.

Doctorul Iovin i-a luat pulsul. Alarmat, a cerut să vină doctorul Tincu să-l ducă la infirmerie. Unde cu mare greutate a fost acceptat de doctorul Radu. Dar nu a mai avut pentru ce. . . Încă înainte de stingere, cel care fusese Generalul Pălăngeanu își da duhul. Ofițerului politic îi mai rămânea o porție de mâncare. De fapt a doua consecutivă. Consemnul de a nu se da nici o zi de scutire celor trei veniți pe 15 August, fusese îndeplinit. Oasele Generalului Emil Pălăngeanu aveau să putrezească la Midia așa cum dorise călăul Lupu.

Astfel pe lista crimelor săvârșite de regimul comunist din România se adaogă și aceea contra Generalului Pălăngeanu. O crimă încadrată perfect în genocid, adică exterminarea unor grupuri de oameni.

Cicerone IOANIȚIU

OAMENI CARE AU FOST

20 DE ANI DELA MOARTEA LUI ARON COTRUȘ

POETUL ARON COTRUȘ

NOTE BIO-BIBLIOGRAFICE

Aron Cotruș s'a născut la 2 Ianuarie 1891, în comuna Hașag, județul Sibiu. Studiile liceale le-a urmat la Blaj până în clasa a VI-a, când a fost nevoit să le întrerupă, în urma publicării în revista "Ramuri" din Craiova a unei violente poezii întitulată "T i s a". A trecut la liceul "Șaguna" din Brașov, iar după obținerea bacalaureatului, s'a înscris la Facultatea de litere și Filosofie a Universității din Viena.

În Ianuarie 1913 a intrat în redacția ziarului "Românul" din Arad, de unde a trecut în toamna anului 1915 ca redactor-șef al ziarului "Gazeta Transilvaniei" din Brașov.

În Ianuarie 1916 a fost chemat sub arme la Regimentul 50 din Alba Iulia, ca soldat cu termen redus (nu ca voluntar, după cum scrie "Enciclopedia Cugetarea"), și trimis, în luna Iunie, pe frontul italian, după ce Tribunalul din Brașov îl condamnase la temniță pentru un articol considerat subversiv, apărut în "Gazeta Transilvaniei".

Începând din primăvara anului 1918 lucrează, ca reprezentant al Ardealului într'o Comisiune Interaliată de Propagandă, înființată la Padova pe lângă Marele Cartier General al Armatei Italiene. Plecarea lui la Padova coincide cu sosirea în zona de operații a primelor unități de voluntari români ardeleni, cari n'au întârziat să se acopere de glorie în ofensiva aliată, care a dus la prăbușirea frontului austro-ungar. Activitatea la Padova a poetului nostru a fost, timp de mai multe luni, ținta unor înverșunate atacuri în ziarele austriece și maghiare.

După încetarea ostilităților pe frontul italian, Aron Cotruș a fost chemat la Roma, unde Legațiunea României l'a însărcinat cu organizarea unui Serviciu de Presă, pe care l'a condus până la sfârșitul anului 1919, când s'a întors în țară, cu ultima unitate a Legiunei Române din Italia.

Întors în Ardealul dezrobit, pentru a cărui neatârnare și unire cu patria-mamă a luptat și suferit încă de pe băncile liceului, - fără să-și aroge însă nici un merit în lupta națională - și-a continuat activitatea la diferite ziare și reviste din Arad, Alba Iulia, Brașov, Cluj și București. In 1920, a fost ales membru al Societății Scriitorilor Români, iar în 1928, Președinte al Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat.

Apariția volumului de versuri "MÂINE", mai întâi la Craiova și apoi la Cluj, a produs deosebită vâlvă: ziarele liberale l'au atacat cu neobișnuită violență, în timp ce "Cuvântul" profesorului Nae Ionescu și ziarele național-țărăniste i-au luat apărarea. Oficiosul liberal, "Viitorul" a mers atât de departe, încât a cerut, în mai multe rânduri, arestarea poetului.

Pe data de 1 Ianuarie 1929, a fost trimis în Italia, în calitatea de Atașat de Presă, iar doi ani mai târziu a fost transferat pe lângă Legațiunea României la Varsovia, unde a publicat, în 1935, ciclul de poezii "H O R I A".

Rechemat în țară în luna Decembrie 1936, a rămas în Administrația Centrală a Direcției Presei până la 1 Mai 1939, când a fost trimis la Madrid, ca Secretar de Presă pentru Peninsula Iberică.

*Activitatea pe care a des*fășurat-o la Madrid și Lisabona, în timpul războiului din urmă, l'a învrednicit de unanimele elogii ale Președenției Consiliului de Miniștri și ale Ministerului Presei și Propagandei Naționale. Cei mai iscusiți și mai tenaci propagandiști unguri l'au considerat pe Aron Cotruș, ca pe cel mai energic și mai neobosit dintre toți adversarii lor de peste hotare.

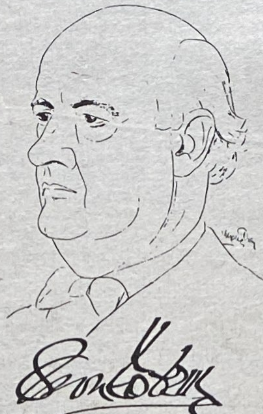
In 1944, după constituirea guvernului Sănătescu, Aron Cotruș a fost destituit de noul ministru de externe. Nemărginita lui dragoste de neam și activitatea antisovietică desfășurată în timpul ultimului război, trebuiau să fie pedepsite cu toată asprimea de către noii guvernanți, cari țineau să se pună bine, cu orice preț, cu cotropitorii pământului românesc.

Dela intrarea hoardelor rusești în România, trăiește la Madrid, de unde colaborează, la aproape toate publicațiile românești din exil, menținând în același timp strânse legături cu cercurile ziaristice-literare din Spania și din America Hispanică.

In anul 1947, Aron Cotruș a început să scrie versuri și în limba spaniolă. Editura Institutului de Cultură Hispanică din Madrid a publicat, în 1951, sub titlul "P O E M A S", un ciclu alcătuit în parte din poeme scrise direct în spaniolește. Cartea a fost primită ca o adevărată surpriză de către cercurile literare spaniole și hispanoamericane. . .

În luna Decembrie 1951

Continuare în pag. 15

POVESTEA UNOR CUVINTE

In amintirea lui Aron Cotruș

Să-ți spun acuma o poveste, ține minte,
O poveste despre vreo câteva cuvinte
Cu DA și NU -- lungă și plină de învățăminte.

Nu, să știi, ne vine din moșteniri romane.
Da, e altoi slavon de prin cele gorgane:
Două cuvinte, dar, cu înfruntări și șoapte
Incleștate'n cețuri și'n zodii de departe.

Nu -- coboară din strămoșescul non latin.
Să zică "da", romanii aveau un sic ușor și lin.
Ingemănarea lor e, vezi, de viță veche.
Traian le-a fost adus în Dacia pereche.

Sic--non, apoi și--nu, dela părinți la fii,
Așa-au rămas prin veac, cu înțelesuri vii,
Cu care împletind brățări de omenie, legăminte
Pe sfinte, chinuite oseminte,

Daco-romanii au durat prin evi altare,
Lege și cânt și val de apărare,
Si ni le-au lăsat dreaptă moștenire
In vorbă, 'n suflet și'n potire.
Spunând harului și, ne-am închinat creștini,
Iar nu, fostu-ne-a scut prin bezne, printre spini.

Ci s'au pornit prin țară și timpuri de urgii,
Si năvălit-au stepele sirepe'n herghelii
Din Răsăritul pecinginilor scite,
Ce-au frământat și cer și lume în copite.

Hoardele lor s'au aciuat apoi,
Cerând pământ și apă, lângă noi.
Si-așa ajuns-am, din voia Domnului, vecini
Jur împrejur cu soi și spițe de streini.

Care cu cerul zob între măsele,
Care cu gând ascuns pe sub prăsele,
Ni s'au vârît acei vecini și'n suflet și'n altar
Mânjind cârcei chirilici pe scrieri și stihar.

Împărtășania ne-au luat-o în grijanii,
Mărturisirea s'a dus în spovedanii,
Iar latinescul spirit s'a ghemuit în duh
De pravoslavnică stihie prin văzduh.

Amar veleat ! Si de la un timp încoace,
Ca să trăim cu ei în bună pace,
Deprinsu-ne-am a pune, din graiul lor barbar
Si vorba da în cânt, în doină, în orar.

Si astfel dulcele, împărătescul si
Rămas-a doar crâmpei de funie în și.

Tu, deci, să știi că-acest slavon da, moale
L-am fost rostit plecați umil din șale.
In el e un trecut zăcut ca de lingoare,
Si amintirea lui încă mai doare.

Dar tot mai fulgeră --Parâng-- iarăși să știi
--Destin cu creștet sus, ne'nfrânt de vitregii
Străbunul nu, prin oarbele potrivnicii.
Cu el, drum vă croiți spre aspre culmi, spre soare.

19 Februarie 1981
Costa del Sol, Spania

Alexandru GREGORIAN

Ultimii ani din viață ai lui Aron Cotruș

de Ovidiu Vuia

Recent poetul V.Copilu-Cheatră, mi-a pus, cu multă bunăvoință, la dispoziție, o interesantă corespondență a lui Aron Cotruș, aflat în California, deci între anii 1959-1961, dusă cu dna Doina Missir domiciliată în Elveția. Din epistolele respective mi s'a fost îngăduit să extrag o serie de date prețioase, aruncând lumină definitivă asupra faptelor cum s'au desfășurat în realitate și asta fiindcă ne vorbește chiar cel în cauză, maestrul Aron Cotruș.

Așadar să încep cu câteva rânduri de-ale sale extrase din conferința ținută de el la sărbătorirea celor 69 de ani în orașul La Canada, California: "Pentru acest ajun al amurgului meu pe pământ străin, în strae grele de destărat, ne-am întâlnit azi la această masă întinsă a Soc. Doina să petrecem împreună o frântură de timp ceva mai lungă decât trecerea unui vad și să-l oprim întrucâtva în amintirile noastre astăzi. Cel dintâi gând al meu se îndreaptă spre soții Paraschiva și Jesef Brezean care ne-au poftit să ne ospătăm împreună în cinstea anilor mei. La chemarea acestei Soc. Doina am venit în California în toamna anuli 1956 și, copleșit de bunătatea și atențiile familiei Brezean, am căutat, la rândul meu, să le răspund cu florile câmpenești ale sărăciei mele, de care nu mi-a fost nicicând rușine, întrucât mi-a plăcut mai mult să dau decât să primesc"

Din fragmentul citat se constată că maestrul părăsește Spania în 1956 și nu în 1957 cum în general se menționează. Înainte de a se stabili în California petrece câteva luni în partea estică a Americii, unde precum îmi relatează N. Novac a fost primit ca un prinț al poeziei românești. Tot Novac îl invită la Gary organizând în cinstea lui serate literare cu un auditoriu ce-l ascultă citind din poeziile sale în săli arhipline, cât și în cadrul unui program special de radio. După câteva săptămâni, deci pe toamnă, ajunge în California stabilindu-se în orașul La Canada, la soții Brezean, nobili ocrotitori ai poetului.

In ce ne interesează iată ce spune în aceeași conferință ținută la Ianuarie 1960: "O prietenă din aceeași Transilvanie îmi scrie de curând din Franța, unde s'a refugiat, că s'ar fi svonit că o duc foarte prost aici în California. M'am grăbit să-i răspund acelei nobile doamne, că nu sunt de loc amenințat să mor de foame în acest minunat colț de țară străină și chiar dacă ar fi să se întâmple, prin absurd, așa ceva, nu m'ar îngrozi o asemenea eventualitate: m'aș integra cu totul în tragedia neamului meu... De străini vândut, la străini vândut.

Si chiar dacă îmi va fi dat de soarte să mor aici, singur și uitat de toți, nu mă înspăimântă o asemenea moarte. As dori numai să mă sting fără țipete de durere, ca odinioară HORIA pe roată!

Pentru a pătrunde mai adânc și cu înțelegere în anii petrecuți în La Canada, mă voi referi la o scrisoare a lui redactată cu puțin înainte de sărbătorirea lui Eminescu deci cam prin luna Iunie 1959. Îl vom descoperi adresându-se din inimă unei alte inimi, c'an adevărate dialoguri ideale, de ospețe celeste: "Bucuria, de multe ori ne împrăștie sufletește și ne surpă, fără să ne dăm seama. Numai durerea ne concentrează și ne călește; ne face să depășim frontierele obișnuite ale existenței noastre." Si se caracterizează cu litere de foc parcă, precum se întâmplă când te găsești în fața oglinzii curate a sufletului: "După 15 ani de experiență prin Legațiile României de ieri, m'am convins că singura noastră aristocrație este țărănimea. Mă gândesc la adevărații noștri țărani și nu la corciturile dela marginile fără câini ale țării noastre! Când îmi scriu versurile, îmi apar mereu în față cei doi moși ai mei: unul țăran din ținutul Blajului, iar celălalt, tot țăran din părțile Sebeșului săsesc din părțile pe unde a fost odinioară Sarmisegetuza. Asprimea din aceste versuri vine de departe din ascunse zăcăminte milenare, care sună a furtună în auzul adușilor-de-vânt." Il întâlnim mai departe în chilia gândurilor sale, crude ca cetinile codrului, în spirit aplecat asupra fântânii din el, într'o atitudine asemănătoare Melancoliei lui Albrecht Durer: "Oricând îmi vor sosi rândurile D-tale, vor fi extrem de binevenite, ca niște flori în plină iarnă, într'o nemărginită pustietate... E noapte târzie în vasta singurătate în care am fost aruncat de soarte. De aici, îți trimit întreaga mea prietenie, ca unei surori, pe care n'am văzut-o și, poate nu voi avea norocul s'o văd în trecerea mea pe pământ." Ne impresionează din nou scrisul său mare, săpat pe

Continuare în pag. 15

HORIA

N.S. GOVORA

Cu poezia maestrului, am luat contactul destul de târziu. Prima poezie ce mi-a căzut în mână, a fost poemul "Horia" și impresia produsă a fost extraordinar de puternică. Era o poezie dură, altfel decât celelalte. Si de atunci poezia lui Aron Cotruș, m'a urmărit mereu șipretutindeni:

"Si-ai despicat în două istoria,
țăran de cremene
cum n'a fost altul să-ți semene,
Horia !. . ."

Poezia lui Cotruș, era colțuroasă, îndrăzneață, fără frică. Si nimeni altul nu putea să-i servească de model pentru o astfel de poezie îndrăzneață, decât Horia. Horia a fost rumânul, care acum două secole s'a ridicat dârz, să despice istoria în două, cum n'a mai fost altul. Si acestui om de cremene nu putea să-i facă portretul, decât Cotruș, omul care avea să aibă curajul să scrie:

"de-ai ieși din mormânt între noi
și-ai vedea atâția moți zdrențoși
pe munți goi
și neamu-ți flămând ca acu,
ce-ai zice, Horia tu ? ! ..."

Cotruș a scris aceste adevăruri, care pentru timpurile în care el a ridicat sabia, să despice a doua oară istoria, păreau niște imense minciuni. Pentru oamenii care erau la putere pe acele timpuri, rumânul o ducea bine, foarte bine, extraordinar de bine. Dacă se caută și acuma în anumite articole ce se scriu în exil, reiese la fel, că pe atunci rumânii o duceau foarte bine, toți, nu numai cei care se găseau la putere. Insemnează deci că Aron Cotruș a mințit când a scris:

"La praznic, șuvoaie de norod, a venit să
vadă marea paradă,
se bucurau dela opincă până la vlădică...
și peste tot norodul ăsta desrobit,
deodată,
împietrit,
ca într'un vis cumplit,
eu l'am zărit
cum, crunt ca dintr'o tragedie-antică,
pe oase frânte se ridică,
într'o cămașă'nsângerată,
Horia însuși - pe roată ..."

Nu, n'a mințit. Erau pe acele timpuri și părăzi la care alergau toți, dela opincă până la vlădică, să se bucure dar, Cotruș, a fost printre puținii care a văzut

"cum, crunt ca dintr'o tragedie-antică,
pe oase frânte se ridică,
într'o cămașe'nsângerată,
Horia însuși - pe roată ..."

Si Cotruș a văzut și alte lucruri pe care cei mulți nu le-au văzut:

"uite-i ! . . .
arși de soare, aspri, 'ndrăsneți,
crainici iuți ai unei noui vieți ...

Ca printre fulgere, prin furtuni,
pe sub grindini
vin voinicește de pretutindeni:
pădure mișcătoare de goruni nebuni,
oaste făcătoare de minuni,
cu vrere năprasnică, vie
de-a tot puternicie ...

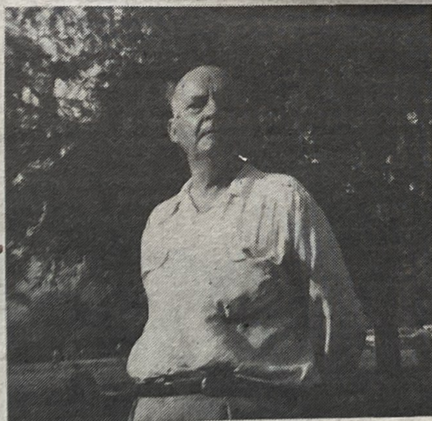
feți-frumoși ai unui nou noroc,
cresc sprinteni, s'oțelesc, se răscoc,
sub ceruri de plumb și de foc..."

Le-a văzut și le-a cântat cu versul de foc:

"din mulțimele oarbe unu s'alege...
gândul lui: rege
vorba lui: lege ...
vrerea-i: platoșe de neînfrânt ...
pasul lui: cutremur de pământ...

veacul, sub trăsnete, în sbatere grea,
îi zice cum vrea,
îl botează cum vrea ..."

Aron Cotruș ne-a părăsit de 20 de ani, dar ne-a lăsat versurile lui care vor rămâne vii, de-a pururi. ■

Ultima fotografie a lui ARON COTRUȘ, în La Canada, California, 1960. (Din Arhiva D-nei Pearl Brezean)

NOTE BIO-BIBLIOGRAFICE

Urmare din pag. 14

a apărut, în Atelierele Grafice Rivadeneyra din Madrid, volumul de poezii " DRUMURI PRIN FURTUNA", de care ziarele și revistele românești din exil s'au ocupat pe larg.

La 14 Iunie 1952 a fost sărbătorit de intelectualitatea română și spaniolă în sala festivă a Institutului de Cultură Hispanică din Madrid. Cu acel prilej, marele scriitor JUAN APARICIO, Director General al Presei a făcut, în termeni superlativi, elogiul poetului nostru, insistând și asupra activității propagandistice pe care a desfășurat-o în Spania, în timpul ultimului războí mondial.

Asemenea sărbătoriri au avut loc, în aceeași lună, și la R o m a, Berna și Toronto.

In anul 1956, Aron Cotruș sosește în Statele Unite, ca invitat de onoare cu prilejul sărbătoririi jubileului de 50 de ani de existență a Uniunii și Ligii Soc. Româno-Americane de ajutor ce a avut loc în orașul Detroit cu ocazia Convenției bi-anuale a respectivei organizații.

Sosit în Statele Unite și bucurându-se de o frumoasă primire pe aceste meleaguri din partea Românilor de aici, Aron Cotruș decide a nu se mai întoarce în Spania.

După mai multe vizite prin coloniile românești din Statele Unite, fiind primit peste tot cu dragoste, se stabilește în cele din urmă în California, unde pe ziua de 1 Noembrie a anului 1961, trece la cele eterne.

Trupu-i neînsuflețit a fost adus prin îngrijirea organizației bisericilor Unite Române din Statele Unite, ARCA, la Cleveland, unde a fost depus spre veșnică odihnă.

N. N.

Grup de scriitori români în Deva, 1937: De la stânga la dreapta, rândul 1: Aron Cotruș, Peter Neagoe, Nicolae Broica; rândul 2: Ion Th. Ilea, Petre Pascu, Nicolae Rusu.

In anul 1937, scriitorul american de origine română, PETER NEAGOE, a interprins o călătorie în țara-i de baștină, România. Cu această ocazie, datorită inițiativei lui Ion Th.Ilea și Nicolae Rusu, redactorii revistei "EU SI EUROPA", a avut loc în orașul Deva, o "Sezătoare Literară", în cinstea oaspetelui, la care a participat și Aron Cotruș.

Ultimii ani din viață ai lui Aron Cotruș

Urmare din pag. 14

uriașe pergamente pare-se cu dalta, ziditor de biserici, înălțate din munții vineți ai Sibiului până la turlele de azur ale cerului, lăcașuri sfinte pentru sufletul veșnic al poporului român.

Rândurile citate corespund întocmai cu cele cuprinse într'o scrisoare din aceeași vreme trimisă fratelui său din Arad. Poetul în La Canada nu o ducea rău materialicește ci suferea ars de dorul țării și a casei de odinioară, simțindu-se bătrân și diabetic, în pragul marei călătorii. Mișcătoare apare transformarea Prometeului luciferic de altădată într'unul din martirii urcând drumul calvarului și al răstignirii din Psalm românesc: Din Carpați de 'ntuneric, ușor ca un fulg, / Spre Tine, O Doamne, aș vrea să mă smulg, / după ce mi-oiu duce, străin printre străini, / Pentru-ai mei, pân' la capăt, coroana de spini! (La Canada, California, 27, XI, 1958)

Creația lui Cotruș în ultimii ani ai exilului nu devine minoră cum susțin unii ci -am mai spus-o- din obiectivă se sublimează în subiectivă, alămurile wagneriene fac loc tot mai des cântecului melancolic de corn din Sara pe deal a lui Eminescu. Dealtfel cine cunoaște opera lui Cotruș știe că pentru a ajunge la statuia luptătorului a trebuit să se învingă, să scape de el însuși, ceea ce în noile condiții numai era nici necesar, nici, mai ales posibil.

In scrisoarea din 18 Nov. 1959 declară că s'a mutat la Long Beach, 229 C. Coronado: "Prietenii care au insistat să mă mut, se poartă foarte bine cu mine, mai ales un tânăr profesor Vasile-Moraru-Moldovean - și ea din San Salvador. Sunt pentru mine ca doi îngeri de pază, în asteptarea ta." Peste câteva zile revine asupra problemei: "După cum ți-am scris, prietenii care m'au înduplecat să mă mut în Long Beach, au voit să întemeieze un "Club Aron Cotruș", au renunțat, la dorința mea, la acest titlu și au fondat o Asociație română pentru cultură, care deși are un program mai vast, se va ocupa deocamdată de mine: să mă apere de mizerie și de griji materiale. Mai târziu se va ocupa și de suferințele altora. M'aș simți rău, dacă s'ar gândi numai la mine. Acești prieteni, aproape toți desțărați, mă copleșesc cu atențiile lor, deși eu, ca un animal rănit, aș fi vrut să mă retrag cât mai adânc în noaptea desișului, nimeni să nu-mi știe blidul și așternutul. Si nici ora cea de pe urmă."

In aceste împrejurări destul de greu de judecat, poetul Aron Cotruș își păstrează demnitatea de om, evitând publicitatea și ajutorul obștesc nu altfel decum a făcut-o Eminescu atunci când Vlahuță a lansat o campanie de presă pentru a-l ajuta.

In primăvara lui 1960 face o călătorie în Mexico, având speranța unei catedre de limbă spaniolă în Arizona unde clima i-ar fi fost mai favorabilă, la reîntoarcere în 13 Mai, cu sănătatea șubrezită scrie, printre altele: "Când mă voi simți mai bine, îți voi scrie despre călătoria mea puțin norocoasă, în capitala Mexicului, deși multe nu am de povestit. Cele două familii: Dr. Nicolae Petra și Horia Tănăsescu, m'au primit cu o căldură mai mare decât aș fi meritat-o. Am lăsat acolo nu doi prieteni, ci doi frați de cruce, ca în poveștile noastre străvechi."

Si nu-i va merge bine cu sănătatea, asa că în Mai 1961 se destăinuie că a fost internat în spital, nerecunoscând timp de trei zile pe cei ce-au venit să-l vadă. Nu este părăsit nici acuma, frații săi pregătesc sărbătorirea lui de 70 de ani, care dacă nu a avut loc, se datorează stării precare a sănătății.

Până în ultima scrisoare datată cu August 1961 A. Cotruș își păstrează nivelul de viață dinainte. Mai mult chiar, din toată sărăcia lui trimite câtiva dolari copiilor cunoștinței sale pentru a-și cumpăra ciocolată, de unde putem deduce că acel impuls interior de a se dărui oricând și oricui nu a constituit doar o declarație poetică, pusă formal pe hârtie.

Ceea ce s'a întâmplat cu A. Cotruș în cele două luni până la moarte rămâne în sarcina altuia să ni-o lămurească, bazat bineînțeles pe fapte și documente și nu pe vorbe de clacă.

Astăzi când suntem adunați să prăznuim 20 de ani de la moartea poetului aș mai avea două lucruri de adăogat, privind de astă dată viitorul ce ne stă în față.

Dacă în timpul vieții lui, acel Club Aron Cotruș nu a putut fi înființat din cauze bine stabilite, cred că el ar putea fi reluat azi, cu scopul de a se aduna sub egida lui, tot ce există în exil, ca manuscris și mărturie vie, referitor la activitatea și creația lui Aron Cotruș. Numai așa se va contura după o exactă cunoastere, să-i zicem științifică, personalitatea de titan a marelui nostru poet.

Pe lângă aceasta, față de mormântul său aflat la Cleveland socotesc că avem o sfântă datorie, el fiind deacum al tuturora, deoarece Aron Cotruș conform celor ce i-a scris un țăran, frate cu Ion și Pătru Opincă, demult se confundă cu neamul românesc.

Din partea mea propun să fie pus alături de Vasile Posteucă la Vatra, ca pe un altar al Patriei, Transilvania lui Horia îngenunchiată lângă Bucovina lui Eminescu se va ruga pentru destinul liber al "Româniilor albe de mâine."

Indurerat mărturisesc aici că deși nu s'au scurs decât două decenii dela moartea lui A. Coturș până am găsit mormîntul său dela Cleveland am rătăcit asemenea lui Ulise în drum spre Itaca, urmărindu-mă tot timpul, ca o penumbră argintie, refrenul versurilor de odinioară ale poetului: "In acel oraș, o, gândule grăbit / Un prieten al meu a trăit și-a murit. / Hai să batem drumu'ntr'acolo haiducește, / s'aflăm în ce țintirim odihnește / Un Tatăl nostru să rostesc încetinel / să-l audă numai Dumnezeu și el, / că n'am venit de-atâta de departe / să nu arunc o căutătură și peste moarte./"

Ovidiu VUIA

ARON COTRUŞ LA GARY

Nicolae NOVAC

Pentru judecata de mâine a istoriei, ținem să subliniem la acest trist popas ce marchează 20 de ani dela moartea lui, că, contrar falselor svonuri ce circulă în Exil și în Țară, Aron Cotruș a fost primit și cinstit prin comunitățile românești din Statele Unite, pe unde a trecut, ca un adevărat prinț al poeziei românești.

In fotografia de mai jos, îl vedem în mijlocul unui grup de români din orașul Gary, cu ocazia unei vizite la locuința președintelui programului românesc de radio din acea vreme, Aurel Burtic, după emisiunea din acea zi în cadrul căreia a citit din poemele sale.

La șezătoarea literară aranjată în cinste-i de către conducerea programului de radio, în cadrul căruia a citit timp de peste o oră din operele sale, hala societății Tricolorul Român din Gary, a fost arhiplină, iar poetul a fost cinstit la scena deschisă în nenumărate rânduri din partea asistenței cu buchete de flori și aplauze entuziaste.

La agapa ce a urmat șezătorii literare, Aron Cotruș, nespus de emoționat, a declarat în fața celor prezenți că: aceasta a fost pentru el, una din cele mai frumoase zile din viață-i, pe care n'o va uita niciodată.

În cele două săptămâni pe care le-a petrecut în regiune, a fost găzduit de către fostul său coleg de liceu, Olimpiu Clonța, președinte în acea vreme a Soc. Tricolorul Român.

Cosașul

[illegible], voinicește
cosește, cosește...
și'n urma-i [illegible] rămân
[illegible] iarba de mâine. –

[illegible], în [illegible]
[illegible] soarele arzând...
din când în [illegible]
s'oprește –
[illegible]
[illegible] coasei [illegible], pân' departe
se resfiră, se'mparte...
[illegible] pretutindeni, lângă el
[illegible] toate aspre coasele de oțel
[illegible] de străbuni ce-odată, [illegible]
[illegible] voinicii,
cosiră, prin vânt și
zăduf, pe aici

A. Cotruș.

Rândul 1: Aurel Burtic, Rândul 2: Ion Covinea, Aron Cotruș, Nicolae Novac și Olimpiu Clonța. Rândul 3: Constantin Ardeleanu, Ecaterina Burtic și Maria Dobre.

După orele de birou, mă duceam să-l văd și să stau de vorbă cu el, presimțind oarecum că aceasta îmi va fi ultima ocazie de-a sta la "taifas", cum spun bănățenii mei, cu acest gigant al poeziei românești dela Eminescu încoace. Imi amintec că într'o seară, stând împreună la un "pahar de vorbă", Olimpiu Clonța se ridică dela masă și-i spune: Aroane, am pentru tine o mare surpriză. După ce se întoarce, îi întinde lui Cotruș un petec de hârtie învechit de vreme spunându-i: "O mai recunoști?" . . . Cotruș își plimbă de câteva ori degetele în jurul petecului de hârtie, ca și când ar fi vrut să-l mângâe, își scoate apoi ochelarii și'n ochii lui mari descifrez lacrime.

Cotruș se uită încăodată la manuscris, îl mai mângâe de câteva ori, apoi i-l întinde spunând:

– Da ! . . . E manuscrisul poeziei mele "Cosașul", răspunde Maestrul cuprins de emoție. . . Dar, de unde-l ai? întreabă în continuare.

– De unde să-l am? . . . Mi l-ai dat tu, când eream colegi la Blaj !

– Și tu l-ai păstrat toți acești ani?

– L-am păstrat și l-am adus cum vezi cu mine și în America . . . Dar acum, dacă-l vrei înapoi, iată ți-l dau.

– Nu, Limpi . . . Ți l-am dat ție, al tău să rămână. . . Păstrează-l ca o amintire a tinereții noastre că acuma nu mai scriu cum scriam când am fost elev . . . scriu cu litere de-o șchioapă.

De remarcat, în legătură cu acest manuscris, recunoscut ca autentic de chiar Cotruș, și pe care-l reproducem în facsimil mai sus, este faptul că, elev fiind, scria pe atunci cu â din a, conform ortografiei Academiei Române ce se preda în școli. Mai târziu, și înainte de a se legifera în România scrierea lui î din I, Aron Cotruș și încă alți scriitori, puțini la număr dealtfel, adoptaseră acest sistem.

Din păcate, după moartea lui Olimpiu Clonța, manuscrisul original s'a pierdut. Cum însă, în acea seară de neuitat, le-am cerut amândurora să-mi permită a face o fotocopie după el, ceea ce mi-au acordat-o, s'a păstrat pentru istoria literaturii române, un document cu adevărat rar.

Dar, să merg acum mai departe pe firul amintirilor și a prezenței lui Aron Cotruș la Gary. Si anume, vizita ce-am făcut-o împreună la Primăria orașului East Chicago-Indiana Harbor, al cărui Primar era pe atunci un Român de-al nostru, Valeriu Jeorse, care, după ce-am stat de vorbă în biroul său vre-o jumătate de oră, ne-a plimbat cu automobilul prin oraș, arătându-ne realizările administrației sale.

La plecarea sa din Gary, l'am condus la stația de tren, prin bunăvoința lui Dan Popa, care s'a oferit să ne pună la dispoziție automobilul său, eu unul neposedând în acea vreme un asemenea mijloc de locomoție. De fapt, trebue să subliniez că, în tot timpul cât a stat la Gary, Dan Popa i-a fost "șoferul", care nu numai că l-a plimbat unde ar fi dorit să meargă, dar l-a avut și oaspete la masă în repetate rânduri.

Despărțirea depe peronul gării din Gary, a fost cu adevărat emoționantă. Trenul sosise și se oprise, iar pe peron, eram doar noi trei și nu mai conteneam a ne îmbrățișa și a ne lua rămas bun, cu ochii împăienjeniți de lacrimi, până ce conductorul și-a permis să ne trezească la realitate cu veșnicul: "întrați în vagoane".

Pe peronul gării din Gary, rămăsesem eu și Dan Popa, privind în urma trenului care-l ducea pe Aron Cotruș, departe de noi și pentru totdeauna.

Indreptându-ne spre automobil, Dan Popa, un om simplu, dar cu o inimă românească mai uriașă de cât Ceahlăul, îmi spune printre sughițuri: "fain om . . . îmi pare rău c'a plecat . . . l-asi fi ținut la mine cât trăiesc".

La 13 Noemvrie 1956, Aron Cotruș îmi trimitea din Cleveland, după plecarea sa din Gary o scrisoare din care îmi permit a reproduce următoarele rânduri: "M'am întors dela Gary, Ind., cu impresii de nesters. Toată manifestația prilejuită de prezența mea între Dvs., s'a desfășurat într'un mod impresionant".

Și, cu adevărat, prezența lui Aron Cotruș în mijlocul comunității noastre românești din orașul Gary, a fost fără îndoială, impresionantă.

Pe data de 6 Septembrie 1957, primesc, spre marea mea surprindere, o scrisoare dela Aron Cotruș din Hot Spring, Arkansas, una dintre cele mai renumite stațiuni balneare din Statele Unite, din care, îmi permit iarăși a reproduce aceste rânduri: "... am ajuns cu bine la Hot Spring, Arkansas, unde am hotărît să mă așez până va vrea Dumnezeu. – E o localitate prielnică sănătății; meditației și scrisului. . ."

Cine anume l-a invitat și adăpostit la Hot Spring, iată n'am reușit să aflu nici până astăzi. Dar, simplul fapt, mărturisit de el însuși, denigrează toate falsele svonuri răspândite în presa din Exil și din țară, că ar fi fost neglijat de către Românii din Statele Unite, după sosirea lui pe aceste meleaguri.

Imi permit a încheia aceste rânduri, reproducând în facsimil, ultima scrisoare ce-am primit-o din Long Beach, California, dela Aron Cotruș:

Long Beach, 3, California,

Dragă frate și prietene,

am citit, cu vie emoție, articolul ce mi l-ai publicat în foaia „America" despre aniversarea a 70 de ani ai mei. Faptul că articolul D-tale m'a găsit bolnav [illegible] avut doar darul să-mi crească durerea până la lacrimi.

Orice alte mulțumiri ar fi de prisos.

Te îmbrățișez frățește și-ți doresc sănătate și tărie să poți înfrunta orice greutăți ce ți-ar ieși în drum.

Multă voie bună familiei D-tale,

Aron Cotruș

Comunicându-i d-nei Pearl Brezean intenția noastră de a închina câteva pagini în numărul pe luna Noembrie a ziarului nostru, cu ocazia împlinirii a 20 de ani dela moartea lui Aron Cotruș, această adevărată doamnă cu inimă de aur, ne scrie, printre altele: "scrisoarea Dvs. de a sărbători memoria Maestrului Cotruș, m'a impresionat până la lacrimi . . .Vă rog să mă credeți că nu m'am supărat pe el când, la îndemnul unor anumiți "intelectuali" din regiune, s'a decis să se mute dela noi, la Long Beach. I-am spus Maestrului, care m'a consultat pe această temă, să încerce, pentru a vedea ce anume pot face ei pentru dânsul, iar dacă nu-i convine, noi îl aducem înapoi". . .

Mai poate fi spus ceva în plus pe această temă?

●

Soții Iosif și Pearl Brezean din La Canada, California, care l-au găzduit pe Aron Cotruș și i-au purtat de grijă până la moarte. D-na Brezean, ne mărturisește într'o recentă scrisoare că după plecarea lui dela ei, stătea de vorbă cu el aproape zilnic la telefon și că-l vizita mereu, ducându-i alimente și făcând curățenie locuinței. La fel, tot dânsa, ne confirmă faptul ce ne-a fost împărtășit și de Părintele George Mureșan, parohul Bisericii Unite Române Sf. Nicolae din Est Chicago, că anume, a fost ajutat bănește, după puteri, din fondurile de caritate ale ARCA-ei. Ca atare, toate acuzațiile ce se aduc Românilor din Statele Unite, că anume l-ar fi neglijat pe Aron Cotruș, cât a trăit pe meleagurile acestei țări, au fost, sunt și vor rămâne, fabricații false. Căci, vorba aia..."actele vorbește". Dacă unii l-au neglijat, iată că n'a fost uitat de toți !

O COMEMORARE:

Câteva reflecții asupra marelui poet Aron Cotruș

Ilie J. SMULTEA

Gândul comemorării lui Aron Cotruș nu putea fi mai bine inspirat și anul al 20-lea dela moartea lui nu putea să coincidă mai bine cu necesitatea de a-l reciti și retrăi pe acest bard ne-întrecut.

Opera lui a apărut în zeci de volume de mărimi diferite dar toate, de un conținut inegalabil. Tema națională pe care o întâlnim atât de des în versurile lui Cotruș, nu era nouă. Felul în care el o exprimă însă, îi dă o dimensiune deosebită, care captează imaginația și inima cititorului. O captează pentrucă însăși versurile se rostogolesc ca apa cristalină dintr'un izvor pornit din adâncuri tumultoase și țâșnit din stânca de granit a Neamului. El însuși bea din acest izvor și îndeamnă cititorul să-și facă pumnii pâlnie și să bea și el.

Urmele se pierd într'un vijelios trecut...
Carpații,prin furtuni și ger,i-am străbătut
și dîre de sînge am lăsat, făr'de veste
prin trecători, pe poteci și pe creste...

Ardealul l-am cutreerat neogoiat
pe zidurile Albei-Iuliei am veghiat,
de sori de foc și fifore mușcat...

In aceste versuri (din poezia "Urmele mele" --vol. Mâine), se perindă icoane din istorie -lupte, haiducii- îmbinate cu frumusețea maiestoasă a naturii "..pe poteci și pe creste..." Ce imagine superbă a naturii carpantine ! In limbajul lui se strecoară pe nesimțite provincialisme care sunt cu totul absorbite înplinătatea versului și a licenței poetice ("neogoiat" este fără îndoială unul din acestea).

Inima grea a celor care, înfrânți de împrejurări vitrege, au trebuit să-și părăsească țara, Cotruș o descrie scurt și cuprinzător, în patru versuri:

Străină străinătate:
rai cu porțile 'ncuiate...
Vai de cine 'n ele bate
cu răni grele, nelegate...

(din poezia "Străină străinătate" -vol. Drumuri prin furtună).

Tot atât de puternică și sugestivă, dar într'un cadru cu totul diferit, este poezia "Desțărare" (vol. Postume), din care alegem câteva versuri:

Trepte suim,fără nume și număr,
de par'că ne-am duce toți crucea pe umăr,
spre uși care sue cât munții de sus,
și'n cari dacă-ar bate azi însuși Isus,
nu s'ar deschide în fața nicicui !...

Nostalgia și neputința celor desțărați, însă, nu sunt sentimentele dominante exprimate în poezia lui Cotruș. Mânia și revolta împotriva tiranilor asupritori răbufnește cu forță hiperbolică:

O armă să crească din pumnul oricui
pentru ceasul mare ce-o să vie:
să muște țarina, printre slugile lui,
Stalin cu 'ntreg-i Rusie !...

(din poezia "O armă să crească" -vol. Postume).

Talentul lui incomparabil aduce sub ochii cititorului imaginea eroului care trăește și vibrează în versul lui Cotruș mai clar decât în orice portret sau lungi pagini de istorie. Câți copii de școală, liceeni cu sufletul lor tânăr și însetat de frumos, adevăr și dreptate,n'au reținut cu ușurință și rostit cu convingere versurile tăiate în stâncă:

de jos
te-ai ridicat drept, pietros, viforos.
pentru moți,
pentru cei săraci și goi, pentru toți...
și-ai despicat în două istoria,
țăran de cremene
cum n'a fost altul să-ți semene,
Horia !...

Vrut-ai să spintecі pe munți, pe văi,
largi, netede, slobode căi
pentru-ai tăi
cei mâncați de străini, despuiați
de biruri, de sbiri,
de rele-orînduiri...
și uitați
de regi și 'mpărați.

(din poezia "Horia").

Atât eroul cât și cauza lui sunt schițate cu o simplicitate și pătrundere inegalabilă. Cotruș însă, nu este numai tumultos și rupător de zăgazuri. In el găsim întreaga gamă a simțămintelor omenești. Dintr'unele din ele se desprinde o duioșie ce se împlântă adânc în inima cititorului:

... Amurgu 'nflorește veranda,
Iar Wanda,
Privește mâhnită pe stradă
Si par'că așteaptă să-l vadă,
La poarta înaltă,
Pe cel ce ea n'o să-l mai vadă.
Iar acul de aur,
Lucește înfipt în mătase.
In neagra, în scumpa mătase...

(din poezia "Danțul umbrelor" - vol. Sărbătoarea morților).

Este nespus de greu să-l evocăm cu fidelitate pe Aron Cotruș într'o singură coloană. Opera lui este comparabilă cu " Coloana nesfârșită " a lui Constantin Brâncuși. El este, fără îndoială, expresia sublimă a unei generații deslănțuite între cele două războae, într'o Românie care-și caută împlinirea. Elanul creator își luase zborul a cărui aripi însă au fost tăiate subit de complexa dramă a războiului trecut și apoi înăbușit de un regim brutal și lipsit de orizont spiritual.

In împrejurările actuale opera lui Aron Cotruș, la a 20-a comemorare dela moartea lui, apare mai plină de inspirație și mai actuală ca ori când.

Ilie J. SMULTEA

ARON COTRUS, citindu-și cuvântarea de mulțumire cu prilejul sărbătoririi sale, la vârsta de 70 de ani, de către Soc. "Doina" din La Canada, California.

O poezie inedită de Aron COTRUȘ

PSALM ROMÂNESC

Tatăl nostru, carele ești în cer,
dă-ne puteri din nepătrunsul Tău mister !

Sfințească-se, prin timp și peste timp, numele Tău
peste bine și rău !

Facă-se de-a pururi voia Ta de neînfrânt,
precum în cer, așa și pe pământ !

Vie a Ta așteptată împărăție
și peste-această robită Românie !

Pânea noastră, tot mai rară și amară,
ca pe-o mană cerească dă-ne-o Tu iară,

Așteptă să-ți putem, încă drepți, judecata,
între aduși-de-vânturi cu pistoalele gate!

Păcatele toate ni le iartă de-a valma!

Iartă-ne furia și iartă-ne sudalma
și dușmăniile aspre ce'n suflet ni s'ascund,
ca haiduci fulgeratici prin păduri fără fund !

Tărie dă-ne, și răbdare neclintită,
dela noi să alungăm orice ispită
și orice fugarnic cutremur de groază:
dușmanii să nu poată în genunchi să ne vază !

Din ghiarele capcânilor și din furtună,
inima fă-ne-o să iasă mai bună !
Si'n țara, preschimabată în oarbă închisoare,
neamul să crească mai dârz și mai tare !

Si ziduri să dureze, de neclintit,
între noi și între Răsărit !

Din Carpați de 'ntunerec, ușor ca un fulg,
spre Tine, O, Doamne, aș vrea să mă smulg,
după ce mi-oiu duce, străin printre străini,
pentru-ai mei, pân'la capăt, coroana de spin !

La Canada, California
27 XI 1958

Rusie, roșu bou !...

Rusie, roșu bou,
vine ceasul rău,
cruntul ceas al tău !...

Cu sălbatic jind,
pe cer-l văd venind,
prin văzduh vuind !...

Și-aruncând spre cer,
ca călăi ce pier,
brâul tău de fier...

Brâul tău de foc,
de-argii subt obroc
și de ne-noroc...

Și jugul de-apăsări,
ce-l întinzi și-l întinzi:
lumea s-o cuprinzi...

Să te văd, - mă rog, -
cu trupul olog,
în ghețuri, zălog...

Bătută mereu,
de blestemul greu
al neamului meu !...

Izbită 'n mănunchi
și frântă la trunchi,
cu fruntea 'n genunchi...

Iad de strâmbătăți,
strâmbă și te-arăți,
și ruptă 'n bucăți !..

Cu-ai tăi temniceri,
iscoe și ceri
robilor de ieri...

Și, cumplit, de-acu,
la cari ești tu,
toți să urle: nu !...

Rusie, roșu glod,
dă-ți cu tot norod
sfârșituri de prohod !..

Cu ce-ai fost și ești,
în chinuri drăcești
să te svârcolești...

Și să te 'nnămoli:
ca din mii de boli,
să nu te mai scoli !..

Madrid, 1952.

Aron Cotruș

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

1918 NOEMBRIE 1981

Bucovina şi românismul ei

(arhive cernăuţene)

Nicolae LUPAN

Prin bunăvoinţa ataşatului de presă al unei ambasade occidentale la Moscova mi-au parvenit note pe care le-am cules ani la rând în arhivele bibliotecii universitare din Cernăuţi. Pe baza lor voi încerca a reconstitui unele stări de lucruri ale timpurilor trecute privind limba, cultura, datinele şi instituţiile autohtone ale unui ţinut românesc nedreptăţit de soartă.

Am dat de această diplomă împărătească acum douăzeci de ani în arhivele îngălbenite de vreme ale "Comitetului Tării din Cernăuţi". Scurtă şi concisă, ea cuprinde întreaga istorie a Bucovinei de până la 1861, când în cea de a noua zi a lui Decembrie, împăratul Frantz Iosif I o parafa şi o semna cu "înalta-i iscălitură". O semna şi dădea prin ea veridicitate trecutului unui ţinut daco-roman din cele mai vechi timpuri.

După ce'şi înşiră toate titlurile de mare stăpânitor de neamuri, împăratul scrie în traducere românească: "Ca parte din Dacia vechie, ţeara aceasta Bucovina se număra sub stăpânirea domnilor Moldovei la aşa numita "ţeară de sus", mai târziu se numea Arboroasa şi în urmă Bucovina, după pădurea de fagi dintre Cernăuţi şi Vijniţ. Înainte de Stefan cel Mare o mică parte a ţerii de dincolo de Prut se ţinea de Galiţia, eară o seamă de munţii din Ardeal.

Astfel hotarele Moldovei şi prin urmare şi cele ale Bucovinei, afirmă împăratul, după biruinţa numitului principe (Ştefan cel Mare) în contra Leşilor şi a Ungurilor, fură statornicite anumite tractate, pe temeiul cărora graniţele erau *spre apus şi mează-noapte Nistrul*, pâraele Serafineşti, Colacinul şi râul Ceremuş, apoi spre mează-zi izvoarele Ceremuşului, ale Sucevei, Bistriţei şi Trotuşului până la Milcov. . ."

Nu poate fi decât lăudabil faptul că curtea împărătească de la Viena avusese grija şi respectul ca această diplomă să ajungă la faţa locului în limba poporului pe care îl viza împăratul. Acest gest onorabil nu era un simplu precedent, ci o tradiţie a curţii de pe malurile albastrului Danubiu. Pentrucă, trimis ca guvernator militar al Bucovinei, generalul Spleny, sprijinindu-se pe cercetările ştiinţifice ale savanţilor Goehlert şi Gray, îi scria Mariei Tereza că "baştina poporului de aici sunt Moldovenii" şi că "numai pe ici colo se aude vorbindu-se nemţeşte şi jidoveşte".

La această istorică relatare imparţială generalul primeşte din partea Mariei Tereza o scrisoare în limba română prin care dânsa adeverea bucovinenilor "Impărăteasca şi Crăiasca sa milă, gând bun şi tot binele, cărora Noi cele aretate mai jos aretăm şi însciinţare facem. . ." Acest mesaj împărătesc de bună cuviinţă, venit în limba maternă a bucovinenilor, dovedeste că în acele timpuri, adică spre sfârşitul secolului XVIII autorităţile trebuiau să se adreseze populaţiei din Arboroasa numai româneşte, dacă vroiau ca acestea să le înţeleagă.

Si dacă după 200 de ani dela aceste mărturii scrise şi păstrate în arhivele cernăuţene, dregătoriile de acolo nu mai trimit în trebi de slujbă nici o scrisoare sau circulară în limba română, vina nu este a împăratului Frantz Iosif I care în articolul 19 al legii împărăteşti din 21 Decembrie 1867 stipula cu propria-i semnătură: "fiecare popor are dreptul nevătămat de a-şi apăra naţia şi limba sa şi a se îngriji de dânsele".

****

Pe pereţii tuturor cancelariilor din Bucovina atârnau în rame aurite cuvinte pe care le-ar fi spus împăratul: "Astăzi naţia voastră şi cel mai preţios odor al său, limba românească, nu mai sunt lovite şi batjocurite de dusmanii neamului vostru. Eară de se întâmplă poate în unele locuri că încă tot sunt batjocurite, apoi numai cei ce sufăr batjocurile sunt de vină, dovedind că sunt oameni molateci, pentrucă un Român verde şi cu inima la loc nu va suferi nici odată se arunce oarecare străin cu tină în naţia ori limba sa".

Nu ştiu în ce măsură s'ar potrivi aici zicala că din două rele omul o alege pe cea mai puţin rea, dar bucovinenii nu dădură dovadă de prea multă ostilitate faţă de oştirile austriece care coborîră din fosta Pocuţie tocmai în momentul când generalul rus Romanţov terminase biruitor o bătălie cu turcii şi se afla cu oastea în împrejurimile Iaşilor. Fiind pus în faţa unui fapt împlinit şi având oştirile sleite în lupte, Romanţov admise această stare de lucruri printr'un tratat special semnat la 7 Mai 1775. Ruşii cedau austriecilor un teritoriu ce nu aparţinuse vreodată nici unora nici altora. După cum 37 de ani mai târziu ţarul Alexandru Pavlovici primea dela turci Basarabia care de fapt nu le aparţinea.

****

Potrivit atestărilor presei periodice a timpului, nimeni nu se mai minuna de faptul că o scrisoare ca ceea ce urmează aici era trimisă dela Viena la Cernăuţi în limba română: "Guvernul cesaro-regesc al ţerii se simţesce îndatorat a aduce aminte căpitanului de ţinut că are să urmeze întocmai după orânduirile înaltului ministeriu despre folosinţa limbilor ţerii nemţesci şi românesci în trebi de slujbă cu poporul. . ."

Iar într'o altă scrisoare ministerială datată cu 17 August 1864 se spune: 'De oare-ce în Bucovina împrotocălările judecătoresci se făcea până acum numai în limba nemţească, de aceea ministeriul de justiţie se simţesce îndatorat a porunci:

1. La judecătoriile din Bucovina au să vorbească judecătorii cu Românii în limba românească;

2. Când jură Românul în limba sa, protocoalele despre jurământ au să fie făcute românesce, ori măcar cuvintele jurământului au să se scrie în protocol în această limbă;

3. Trebue să se caute ca persoanele judecătoriei ce funcţionează în trebi criminale, precum şi funcţionarii, procurorii de stat şi apărătorii (avocaţii) să scie limba pârâtului. Toată treaba să se facă în această limbă, şi hotărîrea precum şi dovedirea ei să se vestească tot în această limbă;

4. Dacă este de lipsă, trebue să se folosească şi în limba română hârtii tipărite ce sunt trebuincioase pentru însciinţări dă tot felul, precum şi decrete de epitropie, protocoale de jurământ, adeveriri de moarte, protocoale şi edicte".

Mai au oare nevoie aceste patru istorice dispoziţii ministeriale de vreun comentariu?

****

Câtă durere şi adevăr se desprinde din spusele parohului Constantin Moraru dela biserica Sfânta Paraschiva din Cernăuţi care scria la 1893: ". . . Am dovedit cu dovezile cele mai temeinice că dela venirea Bucovinei la împărăţia Austriei dela 1775 până la 1812, adecă în răstimp de 38 de ani, limba românească a fost unica limbă a ţării noastre". După care harnicul preot român se referă la anul 1864, an ce corespunde cu apariţia unei scrisori ministeriale privind limbile română, germană şi rusă din judecătorii. 'Pricepe acuma oricine, spunea dânsul într'o predică, de ce într'un timp scurt de cam 60 de ani pe lângă limba românească au încăput şi şi-au făcut loc şi alte două limbi".

****

Bunătatea românului bucovinean care nu vedea nimic rău în faptul că paralel cu ţăranii ruteni care, "cu căţel şi purcel", treceau Nistrul spre aşezări arborescene, dădură buzna negustori şi meşteşugari care se statorniceau prin târguşoare şi pe la oraşe. Deseori punând ochiul şi pe câte un sat mai măricel. Si nu pentru că băştinaşii n'ar fi avut negustorii şi meşteşugarii lor. Această afirmaţie poate fi motivată şi cu o circulară în limba română datată cu 20 Aprilie 1804 din care am spicuit: "Prin înalta poruncă gubernialnică No. 16441 s'au pozvolit regulaţia breslelor româneşti în ţinutul Bucovinei, dară aşezarea breslelor pentru toate breslele s'au îngrăduit în cele două oraşe Cernăuţ şi Suceava, eară meşterii din celelalte târguri a ţinutului acestuia s'au întronocat cu breslele numitor două oraşe după îndepărtarea locului".

Deci, Bucovina avea din tată în fiu destui croitori, fierari, berari, negustori. Treptat însă, datorită cunoscutei scutiri militare împărăteşti, această realitate începu să evolueze în defavorea băştinaşilor. Căci spre sfârşitul secolului XIX "Revista Politică" din Suceava scria de-acum cu multă amărăciune: "Astăzi noi Românii nu mai avem nici negustori, nici meşteşugari de ai noştri. Si aceasta este cea mai mare bubă pe trupul naţiei noastre, bubă care se preface în rană de moarte. Căci au venit şi vin la noi cu nemiluita Nemţi şi Leşi dar mai ales Ruteni din ţara moscăcească, aşezându-se în ţinutul Nistrului până hăt departe în jos, al Ceremuşului şi în o parte din ţinutul Siretului".

Era un disperat semnal de alarmă ce se baza pe niste realităţi de cea mai tristă memorie. Căci la 93 de ani dela primul recensământ austriac din 1776, când majoritatea covârşitoare a populaţiei bucovinene era de origine etnică română, locuitorimea provincei s'a pomenit împărţită pe naţionalităţi după cum urmează: români - 207 mii, ucrainieni - 186 de mii, germani - 47 de mii, evrei - 47 de mii, unguri - 9 mii, polonezi - 5 mii, lipoveni - 3 mii, armeni - 2 mii, ţigani, cehi, moravi, slovaci, francezi, italieni, turci şi alte naţionalităţi - 4.800. Ca încă după 11 ani, adică la 1880, numărul rutenilor să se ridice la 239 de mii iar cel al românilor să scadă până la 190 de mii !

In legătură cu această stare de lucruri ziarul "Revista politică" constata: "Inainte de 118 ani eram numai noi românii stăpâni pe pământul Bucovinei, eară astăzi locuiesc împreună 7 naţii străine. Ca să ne putem ţine în luptă cu aceste naţii, trebue să ne păzim limba, să nu le vindem nici o palmă de pământ, să fim totdeauna treji, tare harnici şi oruţători, şi copiilor noştri să le dăm trei lucruri: şcoală, şcoală şi earăşi şcoală. Scoală românească. . . De vom merge cu nepăsarea asta mai departe, nu suntem vrednici să ne ţie pământul, pe care moşii şi strămoşii noştri l-au udat cu sângele lor".

****

Incepu, deci, un proces ireversibil de acaparare a localităţilor româneşti puţin populate în cadrul căruia ruşi şi ruteni începură să fugă de serviciul militar ţarist care dura până la 25 de ani şi să se aşeze cu traiul în aşa sate ca Fântâna Albă, Climăuţi, Mitocul Dragomirnei, Lipoveni, Sadagura, Cuciurul Mic, Ceahor, etc. Veniră şvabi care se stabiliră la Arborea, Frătăuţi, Ilişeşti, Iţcani, Mologhia, Roşa. Intrară unguri, aciuindu-se şi ei prin aşa sate ca Iacobeşti, Turneşti, Toloava, Bălcăuţi care în scurt timp fură rebotezate în Fogodisten, Hadicfalva, Isteseghici, Laudonfalva. Unul câte unul, românii care deţineau băile de pucioasă dela Iacobeni şi pe cele de fier dela Dorna începură să fie înlocuiţi cu nemţi şi slovaci care, chipurile, erau mai versaţi în tratamentele balneare. Aceştia invadară localităţile Cârlibaba, Pojorâta, Iacobeni, paralel întemeind aşa sate ca Eisenau, Freudenthal, Karlsberg, etc. Fabricarea sticlei, meseriile cele mai felurite, comerţul ademeniră şi ele nemţi, slovaci, armeni şi evrei. Aceste patru categorii de străini se aşezară cu traiul în oraşele Cernăuţi, Siret şi Suceava. Unul câte unul, românii care din tată în fiu făceau croitorie, cojocărie, cismărie, fierărie începură să abandoneze aceste meserii în favoarea străinilor. Astfel dispărură până la urmă toate steagurile româneşti ale breslelor.

Printr'o lege specială din 1789 străinii, indiferent de naţionalitatea lor, căpătară dreptul de a fi împroprietăriţi cu pământuri ca şi românii băştinaşi. A fost o greşală împărătească, "cea mai strasnică bătaie de joc", cum scria mai târziu "Revista Politică", din Suceava, greşeală, "care a adus atâta lume venetică încât nu se ştia om cu om". Dar cea mai fatală s'a dovedit a fi împroprietărirea rutenilor... In timp ce străinii curgeau în Bucovina din toate părţile, românii o părăseau, luând drumul pribegiei în Moldova dintre Prut şi Carpaţi... A fost un fenoman de cea mai tristă memorie care s'a repetat şi în momentul înstrăinării dela 1940 şi 1944. Si până în ziua de azi e greu a găsi o familie de bucovineni care să n'aibă rude refugiate în România.

Un lucru e cert: prin înaintaşii lor dela o generaţie la alta românii bucovineni sunt stăpânii locurilor de aproape două milenii şi tot cam de atâtea lungi milenii nu s'au stins în faţa tuturor intemperiilor din răsărit. Iar dacă pe parcursul zbuciumatei lor istorii s'au produs şi cataclisme naţionale, nepăsarea a fost şi este de vină. Nepăsarea şi uşurinţa de a ceda altora pământul udat cu sângele strămoşilor noştri. ●

BUCOVINA

Vasile Posteucă

Bucovină, Bucovină,
Plai de basme şi de stele
Te-a scris dorul cu lumină
Pe cerul inimii mele . . .

Cu penel de vis subţire
Creşti în patru zări: grădină,
Prag sfinţit de mânăstire,
Bucovină, Bucovină . . .

Mă adun în amintire
Şi te-aud plângând străină,
Până'n stepele sibire,
Bucovină, Bucovină . . .

Buga dela Putna sună
De străbate tot norodul;
Geme'n cripta lui străbună
Domnul Ştefan Voevodul .

De când Ruşii te prădară
N'avem soare, nici hodină,
Fără tine n'avem ţară,
Bucovină, Bucovină . . .

Când întindem hora mare
Să le fie de pomină,
Din hotare în hotare,
Bucovină, Bucovină . . .

FARA ARMÂNEASCĂ

HORIATLU ȘI GĂLLINA

Un horiat nu para învițat, cum sunt tuț horiațlli, ș'u băgă tu minte să s'ducă oaspe la amirălu a lui.

Fără s'întreabă ușierlu, el intră tru oda iu măca amirălu și șidzu pi measă. Horiatlu a nostru și-avea adusă de-acasă tru ună tavă, ună găllină umplută cu făstăț, stafidz, uriz și alte.

Amirălu, care avea chefe dzua ațea, nu-lli dzâse țiva a horiatlui, ma aștipta s'veadă ți va s'facă aist om.

Horiatlu lo un cățut și ună furculiță și u împărță gǎllina: caplu lli lu deadi a amirălui; areapitle a ficiorilor, ciciorle a huzmichiarlor - și mesea împlină și-u țânu tră năs, și acăță s'măcă.

Amirălu nu putu s'aravdă, - îlli dzăsi că împărțârea a găllinei nu e dreaptă, că partea ațea cama bună u țânu tră năs.

-Lliartă-me, Doamne. . . Mine feci cum lipseaște. Tâ ded caplu, că tine ești caplu a nostru; ded areapitle a hillilor a voștri, că năsi vă săntu ca nândauă areapite,-agiutorlu a vostru; ded cicioarle a huzmichiarlor, că năsi nu fac alt țiva di cât alagă în sus și în ghios. Mine, care escu un om di mese, țânui mesea. . . . .

La aiste zboară, amirălu arâse mult, și-lli deadi ună mare pischeșe.

Aistă faptă cu haz, s'arăspândi tru tută ațea hoară.

Din Literatura populară aromână

CALINDAR PI BRUMAR

Sămbătă	7	Brumar,	Sămbăta morțlor
Dumănică	8	,,	Sf. Arhagheli Mihail și Gavriil
Dumănică	15	,,	Ahurhesc Preasñili di'Crăciun
Sămbătă	21	,,	Intrarea Stă Măriăllei tu Bisearică
Luni	30	,,	Sănu Andrei

TUTI S'POT, MA, VRERI S'AI...

Nândau zoară pi mardzina a unei cărț, nu ca alanti

Nă cădzu tu mână ună carti. Ună carti singură di soia llei. U aștiptam di mult ș'di la alț oamiñi, ma nă vini dit altă parti. Cu ahât ma ghini.

Scrim aisti zboară cu mari vreari, cu mari harauă. Că iasti poati cartea ți nu prindi s'lipsească di la vârnu di ațelli ți au cât s'hibă di puțână tiniă ș'vreari ti anvirinata noastră limbă.

Cartea s'tipusi tu Grățiă cu literi grățești, cu analiza grățească, ma easti ună gramatică armânească !

Di la Mihali Boiagiu, di aua ș'dauă suti di añi, di la gramatica ți u scoasi la Viena, ti prota oară videm ună nauă ! Cartea aistă poati s'agiută tu Grățiă, pi tuț ațelli ți vor să s'aproachiă di armânami.

Cum di s'mindui Antoni Koltzidha să scriă, nu știm, iara tri el nu avem alti seamni. Nu știm ma s'hibă grec ică armân, ma cumțido tiñia mari easti. Ună limbă nu poati s'ascapă di chireari ș'di moarti ma nu agiundzi și s'alăcsească tu strañili a scriarillei, ma nu s'astează tu calapudea cu gramatica. Ațelli ți talliă vruti ș'ni vruti, ațelli ți mațină tută dzua, ică ațelli ți n'angiură când dzăc că limba noastră easti oarfină fără zboară, că nu poati si s'toarnă ti idei scrisi, va facă ghini să s'anchiadică niheam maș di aistă carti. Him siguri că va s'alăcsească multi idei veclli și niandreapti.

Greu, mult greu easti ti caiva să scriă ună gramatică ti ună limbă ți ari luată calea astindzearillei. Aua ș'ună sută di añi eara ma licșor că eram cu mult ma mulț, ma tjhea vru altțiva. Limbili ți si scriu, maș tu Europa, au suti di añi di când intrară tu nomurli ali sintaxi, ș'cu mari greutati, că ninga ază nu ar bitisită. Limba easti un organism ṽiu, ți băneadză, creaști, discreaști, moari. Zboară nali ṽin di s'amintă ca s'poată oamiñilli s'alăcsească idei, ică să spună ți au pi suflit. Răspândiți cum him, fără sculii și fără cărț scrisi, fără agiutor, nă ñirăm cum avu domnu Koltzidha arăvdarea s'facă ahtari thamă.

S'mi torn la carti ! Nu am dicât partea a daua ți poartă titlu: "Gramatiki kai lexico tis Koutzo-vlahiki glosas". Nu știu ți ari scrisă tu prota parti, că nu u am, ma după căti s'ved tu a daua, nu pot s'hibă dicât lucări buni, mult buni.

Tu 70 pagiñi (frăndză), Koltzidha, anclliagă gramatica, partea ți s'anclliamă tu tuti limbili: "Morfologia" ș'anângăseaști limba săs anclliamă cu mari licșurami la tuti nomurli ți duc ună limbă la scriari. Nu s'leagă di sintaxă (că easti mult ma greu) ma pitreați pi cititor la limba latină ică greacă, dzicândalui că armâneasca s'cunduți după ișiș adeț, că s'ari faptă pi ninga eali, si după sireaua a canoanilor di totăna. Când va putem s'avem și prota parti, va nă aplicăm pi tută cartea cu cama multă băgare di oară. Di oara aistă nu fățem altțiva dicât să sistăsim cartea cu mari căldură la tuț ațelli ți cănosc alfabetlu grățesc ș'vor s'veadă cama de aproapea ți easti cu aistă ciudată limbă.

Ațelli ți sănt arăspândiț diparti di părinț ațelli ti-lli pinsi bana greauă ți bănăm s'hibă singuri ș'pit xeani, ațelli ți ș'aduc aminti di limba păpăñilor ș'nu vor s'u agărsască, va află tu cartea aistă, hrană ti suflit ș'ti minti.

Ti aistă carti nă pari rău un lucru: scrisă cu literi grățești, cartea al Koltzidha, nu poati s'hibă ti interes dicăt ti ațelli ți ar tricută pit sculiili grățești și cunosc alfabetlu grec. Ti aistă s'amintă ananghea s'alidzem ună oară ș'ti totăna, un singur alfabet pi cai su-l poată su-l citească tuț armâñilli arăspândiț tu patruli cohiuri a lumillei. Practica nă fați ananghe ș'după mintea noastră, ațel ți nă si pari cama udusit easti alfabetlu latin. Nu maș că limba noastră și-ari rădzătiñilli ș'truplu fapt pi călăpudi latină, ma easti alfabetlu cunuscut di lumea tută. Pot su-l citească nu maș armâñilli ți băneadză pit statili ți au alfabet latin, mă și ațelli dit Machidunia dit Jugoslavia ți au litiri Kirilici, si ațelli dit Grățiă, că tuti părțili pi ninga limba di bază, învează ază și ună limbă xeană: franceza, engleza, germana, cari sănt scrisi cu literi latini. Macă va s'mutrim dinăpoi, va-s videm că ninga dila 1780, di Moscopoli, ațelli ți s'minduiră să scriă armâneaști: Boiagiu, Roja, Ucuta, Cavallioti, aleapsiră alfabetlu latin, că lă si părea ma licșor s'cama udusit ti limba armânească. Di atunțea și până ază, tuț ațelli ți scriu armâneaști (și săntu scrisi suti di ñilli di frăndză) maș cu alfabetlu latin lucreadză.

Seamnili ți li-aștiptam, apiriră. Cu vreari, cu arăvdari, ma ș'cu achicăseari namisa di noi, tuti pot si-s facă.

Aștiptăm cu vreari ș'alti. Cum fu tipusită cartea cu Angăcitori la Academia di Belgrad, cum sănt ațeli ți li scot armâñilli dit România, cum east și a noastră Fară Armânească.

A tuturor vă oară vreari multă și curaj,

Papu MICIU

VĂNGHELU DUPĂ MATEI

Capitolul 19

Dispărțarea bărbatlui di mulleari.

1. După ți Iisus bitisi zboarăli aisti, fudzi Galileia și vini tu sinirlu ali Iudeii, napărti di Iordan.
2. Si nearsi după El lumi multă și vindică aclo pi ațelli lăndziț.
3. Si viniră la El fariseillі cu strâmbături ș-lu'ntribară: "S'cadi vroară a bărbatlui și-și lasă mullearea ti vârnă sibepi?"
4. El lă răspunsi ș-lă dzăsi: "Nu citit că Ațel ți-lli feați tu ahurhită îlli feați bărbat și mulleari?
5. Si dzăsi: Tri ațea va să-și lasă omlu pi tată-su și muma lui și va si-alichească di mullearea lui și dollii va s'hibă un trup.
6. Așe că nu săntu doi, ma un trup. Tri ațea, ți adună Dumidză deadun, omlu s'nu dispartă".
7. Si elli îlli dzăsiră: "Tră țe, ma, dimândă Moise ca si-lli da carti di dispărțari și s'u alasă?"
8. Iisus lă răspunsi: 'Di sibepea că inimili a voastri s'anvârtușară, Moise, vă deadi izine s'vă alăsaț mullerli-a voastri, ma tu ahurhită nu fu așe.
9. Ma mini vă dzăc a vauă că ațel ți va ș'alasă mullearea lui altcum dicât di ruspiă și si-ansoară cu altă mulleare, adară curviă. Si ațel ți si'nsoară cu mullearea lăsată di bărbat, curveasti și el".
10. Apostollii a Lui îlli dzăsiră: 'Macă lucrul cu bărbatlu și mullearea stau așe, nu easti purcuchie si-ansoară".
11. Si Iisus lă dzăsi: 'Nu tuț aduchesc zborlu aist, maș ațelli ți lă easti dat."
12. Că săntu feamiñi ți s'amintară așe dit pânticlu a dadillei a lor; săntu feamiñi cari fură adraț feamiñi di oamiñi și săntu feamini ți s'adrară elli ișiș feamiñi, ti amirărillia țerlui. Cari poati s'aducheascä aist lucru s'armână aduchit.
13. Atumțea lli-adusiră cilimeñi ca să-și bagă mâñili pisti elli și si-s roagă; ma apostollii îlli încăceau.
14. Si Iisus lă dzăsi: 'Lăsaț cilimenilli și nu-lli țăneț s'ṽină la Mini, că a nândoi ca aesti easti amirărillia țerlui.
15. Si băgândalui mâna pisti elli, fudzi di aclo.
16. Atumțea s'apruche di El un tinir și-lli dzăsi: 'Invițătorule bun, ți ghini lipseaști s'fac tra s'am bana etillei?"
17. Si El îlli dzăsi: "Cățe ñi dzăț bun? Vârnu nu easti bun dicăt maș Unul Dumidză. S'ma s'vrei s'intri tu bană, aveaglle dimândăciuñile."
18. El întribă: "Cari?" Si Iisus îlli dzăsi: S'nu vatiñi, s'nu curvești, s'nu afuri, s'nu badz sbor stămb;
19. Tiñisea pi tată-tu și muma ta și s'ță vrei aproapili ca pi tini idhiș.
20. Tinirlu îlli dzăsi: 'Tuti aesti li țânui di cându ireal cilimean. Ti-ñi lipseaști nica?"
21. Iisus îlli dzăsi: Macă vrei s'hii cum lipseasti, du-ti, vindi averea ta dă-u a oarfiñilor și va s'ai ṽisteari în țer; după ațea, ṽinu și imnă după Mini.
22. Când avdză tinirlu zborlu aist, fudzi încăchiusit, că avea multi avuții.
23. Si Iisus lă dzăsi a apostollilor a Lui: 'Di aver vă dzăc a vauă că un avut, cu zore va s'intră tu amirărillia țerlui.
24. Si năpoi vă dzăc a vauă că ma licșor easti s'treacă ună cămilă pit ureaclliа aclui, dicăt s'intră un avut tu amirărillia al Dumidză.
25. La aist zbor, apostollii s'ciudisiră mult și dzăsiră: 'Ma cari poati s'hibă hărdzit?"
26. Iisus mutri cătră elli și lă dzăsi: "La oamiñi lucrul aist nu easti cu puteari, ma la Dumidză tute pot si-s facă."
27. Atumțea Petru lli-arăspunsi și dzăsi: 'Ialea, noi alăsăm tuti ș'vinim după Tini. Ti plătire va s'avem?"
28. Iisus îlli dzăsi: 'Di-aver vă dzăc a vauă, că voi ți vinit după Mini, la înnoirea lumillei, când Hilliu-a Omlui, va sta pi tronlu a măririllei a Lui, va să staț și voi pi dauăsprădzaț tronuri, giudicândalui ațeali dauăsprădzaț di simințíi a Izraelui.
29. Si carițido lasă fraț, ică surori, ică tată, ică mumă, ică mulleare, ică cilimeañi, ică agări, ică alasă case tri numa Mea, ma mult va llia dinăpoi și va sa'nchirdisească bana etillei.
30. Si mulț di prоțilli va armână dinăpoi și ațelli di manăpoi va s'hibă proțilli.

TOAMNA'N PIND

Uhteadă pădurli
almăclli s'li frâng !. . .
Suschiră lianurli
ș'tu vale
cu jale,
fântânile plâng.

Iar vimtul turbatlu,
stihiu ni-acâțat,
Lli-l avdz alatratlu
prit călliuri
prit vălliuri
cu ploaia-i fârtat . . . .

Niorlli bubneadză
agiuñi luchi aurlă !. . .
Nu s'ma băneadză !
Apârneaste
sghileaste
'nă ploaie ca zurlă !. . . . .

Pindlu, Olimplu, Smolclu
s'dirină cu vreavă
s'cutreamburä loclu;
stihiilli s'dinică
s'țâi frică
tu noaptea ți-i gavă !

Theodor Gher. ZUCA

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS N.Y. 11369, U.S.A.

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

CREIERE "PLASTICE"

Copiii de patru ani pot învăța mai ușor o limbă străină ca Swahili ori Urdu, decât adulții la patruzeci de ani, pentrucă creierul lor este încă "plastic", adică susceptibil la schimbări.

Pe măsură ce omul se maturizează, creierul devine foarte repede foarte stabil.

Takujy Kasamatsu, cercetător la California Institute of Technology, crede că a descoperit calea de întoarcere a creierului la condiția din tinerețe.

Experiențele lui Kasamatsu legate de perceperea vizuală la pisici, arată că "norepinephrine", un neurotransmitor, poate readuce un creier matur la condiția lui din tinerețe.

La pisicile tinere, căile neurale pentru o viziune stereoscopică normală sunt fixe în primele luni de viață. Kasamatsu a făcut experiențe pe pisici adulte, cărora le-a imobilizat un ochi (prin coasere), apoi injectând centrul vizual din creier cu norepinephrine. Norepinephrine le-a adus creierul la condiția de "plastic".

Se poate ca norepinephrine să acționeze asupra creierului uman în această idee? Kasamatsu mărturisește că visul nostru este de a "face creierul uman din nou tânăr".

ȘTIINȚA GRAFOLOGIEI

Analiza scrisului de mână - grafologia - este tot mai mult acceptată ca știință.

In S.U.A., 2000 de companii folosesc experți grafologi în selectarea aplicanților pentru diferite poziții. Prin studierea felului în care o persoană trage liniuța lui "t", cum punctează un "i" și cum formează literele, experții grafologi arată că ei pot deduce diferite calități ca: decisivitate, spirit organizatoric, încredere, entuziasm, constanță - și opozițiile lor.

In Germania, 85 % din corporații folosesc această știință. Compania Lloyd din Londra folosește analizele grafologice pentru selectarea salariaților ce mânuesc sume importante de bani.

FBI analizează scrisul de mână al scrisorilor de amenințare trimise oficialităților, pentru a determina seriozitatea lor.

"Scrisul este o coordinare complexă a nervilor, mușchilor și ideilor care caracterizează întreaga persoană", arată Steven Slyter, un grafoanalist din Louisville, Kentucky.

La acceptarea grafologiei ca știință, au contribuit doi factori: original, o chestiune de bun simț, există acum o evidență acumulată în ultimii 300 de ani de către psihologi, folosind milioane de exemple. Liniile, buclele și spațiile sunt acum sistematic evaluate. In al doilea rând, rapoartele ale companiilor că grafoanaliza dă rezultate, dublând procentul de salariați care stau la companie.

Experții grafologi arată că nu este ușor să-ți schimbi scrisul în vederea unui test. Pentru un grafoanalist va apărea la fel sau forțat.

PIRAMIDA DIN INDIANA

Cheltuindu-se mulți bani, în aproape doi ani va apare o a doua mare piramidă a lui Cheops, construită de data aceasta în Indiana, iar nu în Egipt.

Piramida, construită din calcarul din Indiana, va fi ridicată în Centrul turistic calcaros și de demonstrație din Bedford. Costul construcției este evaluat la $ 3 milioane.

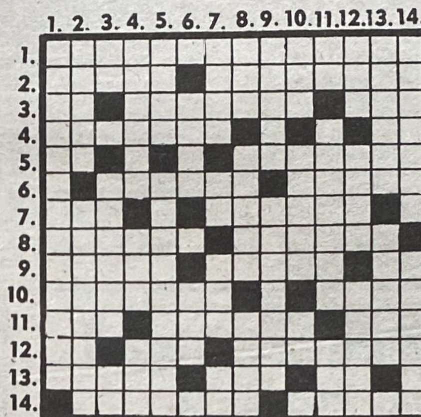
Acest centru constitue un proect desemnat în a atrage turiștii în regiunea calcaroasă a Indianei. Terenul ce cuprinde două dintre cele mai mari cariere din acest stat, va deveni o combinație de muzeu și centru de pregătire pentru tăietorii în piatră.

Ideea acestui centru se datorează președintelui Camerei de Comerț din Bedford, Merle Edington. Piramida din Indiana, înaltă de 30 m va fi replica piramidei lui Cheops. Nu este exact un duplicat, piramida originală fiind de cinci ori mai înaltă. Terenul va cuprinde de asemenea o replică a marelui zid chinezesc, lung de 244 m, cu turnurile construite din același calcar de Indiana.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

MUNȚII NEUITAȚI AI ROMÂNIEI

ORIZONTAL

(1) Masivul din inima României, cu cele mai înalte piscuri din țară: Moldoveanu, 2542 m., Negoiu 2535 m., Urlea 2475 m., Vârtopul 2459 m. (2 cuv.) (2) Munte figurat. -Munte și pisc cu același nume, 1772 m., situat între Munții Vrancea și Siriul, făcând cotul lanțului Munților Răsăriteni și Meridionali, unde oieritul românesc produce brânză seculară. (3) Nelu Caraiman. - Munte cu piscul Pelega, 2509 m., de unde izvorește râul Stei și este situat între Munții Tarcu, Goldeanu și Vâlcan. - Dihanie, stăpânul munților. (4) Creste de munți înalți, abrupți și stâncoși. - Zece. (5) Ion Tarcău. - Legat și întărit bine. (6) Munte cu vârful Omul 2507 m., de unde izvoresc râurile: Bârsa, Ialomița și Prahova. - Caracteristic omului. (pl) (7) Interjecție înțelegătoare. -Muntele.......este situat între Munții Mehedinți, Godeanu și Semenic. (8) Munte și pisc cu același nume, 2518 m., situat la nordul Olteniei, de unde izvorește Gilortul. - Muntele......cu vârful Pietrosul 2303 m., face parte din frumosul buchet de munți maramureșeni, de unde izvoresc râurile Vișeu, Iza. (9) Stare de nenorocire, prăpăd. - "Babele" de pe Muntele Bugegi. -Nic Tuțuiatu. (10) Avar. -Rășină moale de pe brad. (11) Eftimie H. Urlea. -Puhoi de ape montane, provenit din ploi abundente și repezi ori desgheț grăbit, curgând vijelios printre văi înguste. -Munte nins (adj). (12) Nicu Iancu. - Ospătărie pentru drumeți, unde aceștia poposesc, mai ales noaptea, pentru adăpost, hrană, odihnă și dormit, cât și pentru animalele lor. - Munte și pisc cu același nume, înalt de 2244 m., având stațiunea climaterică Păltiniș și de unde izvorește râul Cibin. (13) Titrat fără cap ! -Străvechi corăbier și navigator mondial, care a naufragiat pe...munte. -Nota dominantă de pe Vârful Retezatului ! (14) Imbrăcăminte preoțească, lungă. -Munte între Ciucea și Zalău, de unde izvorește râul Crasna.

VERTICAL

(1) Munți de aur, munții moților (2 cuv). (2) Sus la munte. -Munte și pisc cu acelasi nume înalt de 1800m., situat în estul Transilvaniei, de unde izvoresc Homoroadele. (3) Nerva Ienciu. -Munte în nord-estul Transilvaniei, între Munții Rodnei și Căliman, de unde izvorește râul Someșul Mare. -Radu Negovanu. (4) Munte moldovean la sud-est de Piatra Neamț și de unde izvorește râul Tarcău(!) - Aer englez. -Cârma și frâna căruțașului cu cai. (5) Studiu ușor într'o specialitate. - Cuplate. (6) EEE ! - Roman, de Liviu Rebreanu. (7) Iepe, răsturnate ! -George Căliman. -Florin T. Rahău -N.Indrieș. (8) Filimon E. Zărzăroiu. -Lichid galben verzui de o amărăciune proverbială. secretat de vezica biliară a ficatului. -Glasul de pe munte. (9) Scrieri istorice. -"Ce-ți doresc eu ție, dulce......" de Mihail Eminescu. (10) Gavril T. Telegaru.-Serii de ture.-Tepene ! (11) Alecu Eftimiu. -Munte și pisc cu acelasi nume, înalt de 1445 m., la sud est de Resița, de unde izvoresc râurile Bârzava, Caras și Nera. -Dresat, dar, doar pe jumătate ! (12) Releu ! -Cui de potcoavă. -Liniile Aeriene Române Exploatate de Stat (abr) (13) Domeniul zburătorilor (adj). -Forma craterului unui vulcan. (14) Soptit. -Munte maramureșan, din care izvoresc râurile Lăpușul și Tibleș (!)

DEZLEGAREA CAREULUI IN PAG. 21

Ce ne spun vizitatorii

Când sosește vreun demnitar străin, funcționarii sunt obligați să se prezinte la aeroport ca să-l salute și tot acolo se semnează condica de prezență. Pe traseul defilării sunt așezate closete flotante, dar după primii clienți dispare hârtia igienică. . . Piața este aprovizionată doar atunci când face Ceaușescu inspecție întovărășit de ziariști. Inainte de sosirea îndrumătorului, nu se vinde nimic pentrucă îl "așteptăm pe tovarășul Ceaușescu", după terminarea inspecției iarăși nu se vinde nimic pentrucă asta-i "marfa de expoziție"

••

Pensia unui inginer chimist 1300 lei lunar... Salariul mediu este de 2000 lei, dar pentru ca o familie de patru să poată mânca suficient, îi trebue 100 lei pe zi. . . . friptura la restaurant 25 lei (cu puțină mazăre sau alte vegetale). Pâinea este extra.

••

Intr'o vineri, un grup de excursioniști catolici au intrat într'un restaurant și au comandat peste. Chelnerul s'a scuzat că n'are, dar le-a oferit costiță cu fasole (din conserve). Restaurantul, unde peștele este o raritate, se numește "Pescarul" (din Constanța), "specializat în pregătirea peștelui".

••

Cei care trec fraudulos, frontiera în Iugoslavia sunt închiși câteva săptămâni, până li se cercetează dosarul. Dacă-s criminali de drept comun, ei sunt repatriați. Dacă n'au dosar sunt conduși la granița Italiană. Guvernul din București de multe ori fabrică dosare false celor care fug din motive politice.

••

La vilele unde se adăpostește Niculiță (are vreo șapte locuințe) dacă se găsesc copaci în curte, atunci sentinelele păzesc și din copaci. . .

••

M'am dus în piață la 3 dimineața ca să-mi cumpăr carne. Am găsit înaintea mea alte 5 persoane. . '.

••

Niculiță nu-și mai citește discursurile, le-a repetat de atâtea ori încât le-a învățat pe de rost. . . .

••

Prima încercare de trecere frauduloasă a frontierei se pedepsește cu 6 luni închisoare, a doua cu trei ani.

- In orașe, pe balcoane, în locul garoafelor românul și-a plantat pătlăgele roșii. Un colț de pâine și o roșie constituie hrana de prânz a muncitorilor. Pâinea se găsește, brânza se găsește rar și este amestecată cu cartofi. Niculiță spune că nu-i mâncare pentru că oameni mănâncă prea mult.

••

- Oamenii își aduc cu ei scaunele când merg la cumpărături. Ei se așează la coadă și după câteva ore sunt schimbați de alți membri ai familiei.

••

- La Brașov întâlnești mulți arabi; iar la Făgăraș africanii fac exerciții militare.

••

- Sunt multe automobile, locuri de parcat nu sunt, și lumea parchează cu roțile din față pe trotuar. Mașinile Dacia au ștergătoarele dela geam foarte ușor detașabile. Oameni le iau și le închid în mașină.

Un litru de benzină este 7,50 lei.

- S'au scumpit articolele de pielărie. O pereche de pantofi de bărbat până la 1000 lei, de damă 500-700 lei. O pereche de mănuși, cu blană, 180 lei.

- Multe magazine sunt închise în București pentru că n'au marfă, dar pe ușă găsești scris:

Inchis pentru renovare, concediu, inventar, etc.

Marfa se vinde din camion, încă înainte de a fi aranjată pe rafturi în magazine.

CUVANTUL COPIILOR

ÎN COPAIE

Veselie în copaie!
Toată lumea face baie:
băiețelu
si o rață,
lebăda
s'o nătăfleață
de cățel
ca vai de el,
o pisică
s'un gânsac
ba s'o broască:
"oac! oac! oac!"
și mașina
și găina
s'un tractor
fără motor.

Mi se scaldă, toți, de zor
- și cu spor -
"Ha! Ha! Ha!"
fac mare haz.

. . . Doar săpunul, cu necaz,
tot suspină, obosit:
- Am slăbit
de-atât muncit !

Florica BAȚU

ABECEDAR CREȘTIN

Dragi copii, mulți dintre voi poartă numele de Mihai, Mihaela, Gavriil, Gabriel, Gabriela. Stiți voi cine au fost Sfinții Mihail și Gavriil? Ei sunt îngerii cei mai luminați, conducători de oști îngerești, de aceea se mai numesc și Sfinții Voievozi, ori Sfinții Arhangheli, adică primii de dintre îngeri.

Dacă ne uităm în icoană vedem pe Sfântul Mihail cu o sabie și o platoșă de război pentrucă a luptat împotriva diavolului si a celor ce erau cu el, iar pe Sfântul Gavriil cu o floare de crin în mână, pentrucă a adus oamenilor întotdeuna veștile cele mai bune dela Dumnezeu. El s'a arătat părinților Sfântului Ioan Botezătorul, Zaharia și Elisabeta, spunându-le că vor avea un fiu.

El s'a arătat părinților Maicii Domnului, Ioachim și Ana, vestindu-i că Dumnezeu a ascultat rugăciunile lor fierbinți și vor avea o fiică.

El s'a arătat Maicii Domnului, Sfânta Fecioară Maria, pe 25 Martie, în ziua de Bunavestire, cu o floare de crin în mână binevestindu-i că va naște pe Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.

Dar nu numai copiii și oamenii poartă numele Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil ci și foarte multe biserici, având hramul pe 8 Noembrie.

***

Dumnezeu iubește foarte mult pe copii, cu aceeași dragoste părintească pe cei surzi și orbi ca și pe cei ce aud și văd, pe cei care aleargă pe câmpuri cât și pe cei ologi și bolnavi din naștere.

Adeseori Iisus Hristos îi lua în brațe pe copii, îi mângâia și întotdeuna îi apăra de gura oamenilor răi.

Când un copil e botezat nu numai părinții, nașii, rudele și prietenii îi aduc daruri, ci chiar și Dumnezeu îi aduce în dar un îngeraș, care să aibă grijă de el și să-l ferească de lucrurile rele.

De aceea, seara înainte de a vă culca să nu uitați niciodată ca pe lângă rugăciunea "Tatăl nostru" să vă rugați și îngerașului vostru zicând:

"Inger, îngerașul meu,
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Eu sunt mic,
Tu fă-mă mare,
Eu sunt slab,
Tu fă-mă tare
Si-n tot locul mă păzeste,
Si de rele mă ferește !"
In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin."

Părintele MITREL

CUTIA CU SCRISORI

Citind Cuvântul Copiilor
din ziarul Cv. Românesc
vreau să particip și eu
cu această poezie pe
care am învățato dela
Mămica mea:
Sunt Simona Vicol
venită de trei ani din țară și am
nouă ani și-mi place să citesc
românește:
Simona

DIMINEAȚA

Cu săpun mă spăl
Si cu apă rece
Peste fața toată
Mult clăbuc îmi trece

Si dacă somnul
Nu vrea ca să plece
Eu dacă mă spăl
Sunt voios cât zece

Simona VICOL
Marathon, Ontario
7 Septembrie 1981

STEM FLOAREA și BURUIANA

O mică floare, trezindu-se dimineața, descoperă lângă ea o nouă vecină, o vietate ciudată. Aceasta, crescând repede, se transformă într'o buruiană mâncăcioasă și dominantă, care obligă floarea s'o hrănească neîncetat, transformând-o în scalava ei.

Vreau bomboană din adânc
Să o sug, să o mănânc...
Adă tot dela chelar,
Toarnă-mi sucul în pahar !

-Buruian, mă vrei ca sclavă!
Ți-am adus aici pe tavă
Dela rădăcini de noapte
Faguri cruzi, nectar și lapte.

-Bune-s, bune! Si se'ndoapă,
Gura-i parcă-ar fi o groapă.
-Buruian, cu ochii'n scame,
Sunt micuță și mi-i foame !

Versuri de Dumitru ICHIM

DEZLEGAREA CAREULUI DIN PAG.20

M	U	N	T	E	L	E	F	A	G	A	R	A	S
U	R	I	A	S	■	P	E	N	T	E	L	E	U
N	C	■	R	E	T	E	Z	A	T	■	U	R	S
T	A	N	C	U	R	I	■	L	■	S	■	I	O
I	T	■	A	■	I	■	F	E	R	E	C	A	T
I	■	B	U	C	E	G	I	■	U	M	A	N	I
A	H	A	■	O	■	C	E	R	N	E	I	■	T
P	A	R	A	N	G	■	R	O	D	N	E	I	■
U	R	G	I	E	■	F	E	M	E	I	■	N	T
S	G	A	R	C	I	T	■	A	■	C	L	E	I
E	H	U	■	T	O	R	E	N	T	■	A	L	B
N	I	■	H	A	N	■	C	I	N	D	R	E	L
I	T	R	A	T	■	N	O	E	■	R	E	■	E
■	A	N	T	E	R	I	U	■	M	E	S	E	S

MATERIALELE PENTRU "CUVÂNTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr.DUMITRU ICHIM, 71 VANIER DR., APT 201, KITCHENER, ONTARIO N2C 1J4 , CANADA

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

CUIUL

Americanii sunt gentili, ei nu-ți aruncă manuscrisul la coș, ei ți-l agață în cui (Spike the story).

THE SPIKE (Cuiul) este viața romanțată a unui ziarist american, Bob Hockney, care-i trimis în Vietnam, apoi călătorește peste tot globul urmărind evenimentele internaționale: Pacea dela Paris, atacurile teroriste din Europa, schimbările climatului politic în Statele Unite, etc.

Paralel cu activitatea ziaristului întâlnim activitatea din umbră a colonelului rus Barisov, agentul KGB-ului, Secția A. (Dezinformare).

Până la urmă agentul defectează și mărturisește în fața Comisiei Senatului, cum lucrează în Statele Unite și restul lumii agenții dezinformării.

Citind cartea ai impresia că răscolești o colecție de ziare vechi și poți deabia acum, prin perspectiva timpului, să vezi cum ai fost intenționat informat greșit, și-ți dai seama că unii continuă și acum să te "dezinformeze".

Episoadele descrise reprezintă fapte petrecute. Se dau numele celor implicați: Nixon, Carter, Kissinger, Andrey Young, Mc Govern, etc. Câteva nume fictive de senatori, ziare, instituții, organizații, etc., sunt ușor de ghicit dacă ai urmărit evenimentele politice din ultimele două decenii.

Ca o dovadă de seriozitate ce amenință la ora actuală Lumea Liberă, reproducem următorul comentariu: "The Spike is a well written, fast-paced novel dealing with what the Russian call desinformation. It deals with a challenge posed to America and the Free World.

Can the Soviets destroy the West without firing a shot ? - Richard Helms, former Director of Central Intelligence".

Citind cartea veți înțelege mai ușor cum lucrează agenții comuniști în sânul grupului românesc.

DEPINDE DOAR CUM ÎL PRIVEȘTI!

Ne-am întâlnit întâmplător, tocmai venise ca să-și vadă copiii și pe noul nepoțel.

Vorbind de țară mi-a confirmat tot ce știam: lipsuri, necinste, lene. . . .

Dar cu toate acestea, mi-a spus cu sinceritate și convingere, "În ce privește politica internațională, Ceaușescu este un geniu! E primit peste tot, consultat de toți, dă interviuri și presa întreagă îl laudă."

Eram musafir, n'am contrazis-o.

Ne-am întâlnit de mai multe ori, ultima dată se pregătea să se întoarcă la soțul ei, lăsat în țară.

Am întrebat-o cum i-a plăcut America și ce știri mai are "de dincolo".

-- Știi, îmi mărturisește cu aceeași convingere și sinceritate, privind din afara hotarelor, m'am convins că Ceaușescu e departe de a fi un geniu politic.

Acum eram prieteni, dar iarăși n'am contrazis-o!

ROMÂNISM CU "R" DELA "R.S.R."

La convenții, congrese, aniversări, etc. de câte ori văd că se oferă, pentru dragostea de "neam și credință" sticle de vin importate din RSR, mă gândesc că pentru fiecare sticlă vândută guvernul din București încasează cel puțin un dolar, iar acest dolar este cheltuit de comuniști pentru a ne distruge neamul, credința și înseși libertățile de care ne bucurăm cei din Lumea Liberă.

MOMEALĂ....

Cei care au fugit din țară sunt căutați de funcționarii ambasadelor și consulatelor, care le oferă posibilitatea de a rămâne cetățeni români cu reședința în străinătate.

Unii funcționari dela legație umblă cu pașapoartele în buzunar și le oferă celor noi sosiți.

RSR vrea să țină cont de cei fugiți ca să știe unde sunt, ce fac, cu speranța că în viitor se va putea servi de ei, ori oferindu-le bani, ori șantajându-i cu rudele rămase în țară.

INVESTIȚII ÎN... MINE DE AUR!

Au lăsat totul în țară și-au ajuns aci cu hainele pe ei, ținând de mână doi copii.

Au trecut anii, d. și d-na dr. George și Maria C. și-au echivalat diplomele, iar copiii, George și Victor, sunt acum mândri flăcăi pe lista de onoare la Universitate.

Intr'o zi, un coleg dela spital, a întrebat pe d-na doctor că unde-și investesc dolarii.

--Care dolari?

--Dolarii pe care-i câștigați amândoi.

După o mică gândire mama i-a dat răspunsul:

--Ii investesc în educarea copiilor !

--You, crazy Europeans!

O NUĂ ZI ÎN CALENDARUL R.S.R.!

La fericirile ce-l pândesc pe român la coada cincinalului din 1985, s'a mai adăugat una:

O zi, din cele 365 de zile ale anului, va fi închinată cetățeanului RSR-ist.

Pentru asigurarea succesului acestei importate zi din viata muncitorilor, guvernul va avea grijă să dea ordin ca nimeni să nu spună c'a rămas flămând.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

* Dl Alex. Cipzian, Westkrankenhaus - Augsburg, Hautklinik-Haus 4, Station 17, zim 67, Langemarckt Str 11, 8900 Augsburg, Germania de Vest caută pe pe foștii lui colegi: Septimiu și Carabin. Persoanele respective pot scrie la adresa de mai sus.

* Dl Pelinescu Leonte, cu domiciliul la 6095 Hutchinson, apt 215, Montreal, P.Q. H2V 4B8, Canada se interesează de adresele următorilor prieteni ce vin din Grecia: Fam ing. Ionescu Mihai, Dl Mina Tănase și Fam ing. Gușețeu. Persoanele care pot da relații, sunt rugate a se adresa la adresa de mai sus.

* Un grup de Români, credincioși creștini, se interesează de soarta poetului Traian Dors, credincios, fost condamnat, aflat acum în Vest. Cine îl cunoaște sau a auzit de dânsul, sunt rugați să scrie la adresa: Ioan Pator, 300 Elmhurst St. Nr.8 ,Hayward, Ca.94544 Statele Unite.

* Dl Mândru Petre, fost portar al echipei naționale române de fotbal, stabilit în Canada, este căutat de Dl Grigore Marica, fostul lui profesor de educație fizică pe timpul când Mândru Petre era student la Agronomie. Cine îl cunoaște sau a auzit de dânsul sunt rugați a scrie la adresa: Grigore Marica, 5205 Soukt Augustin 1 Mulldorf, Mulldorferstrasse 27, Germania de Vest.

* If anybody has any information regarding Maria (Carmen) Litvin or her son Serge, please contact Mrs. Kristina Greco, 6348 Church Str, Los Angeles, California 90042. Carmen's friend Kristina from Italian camp is looking for her.

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM ...?

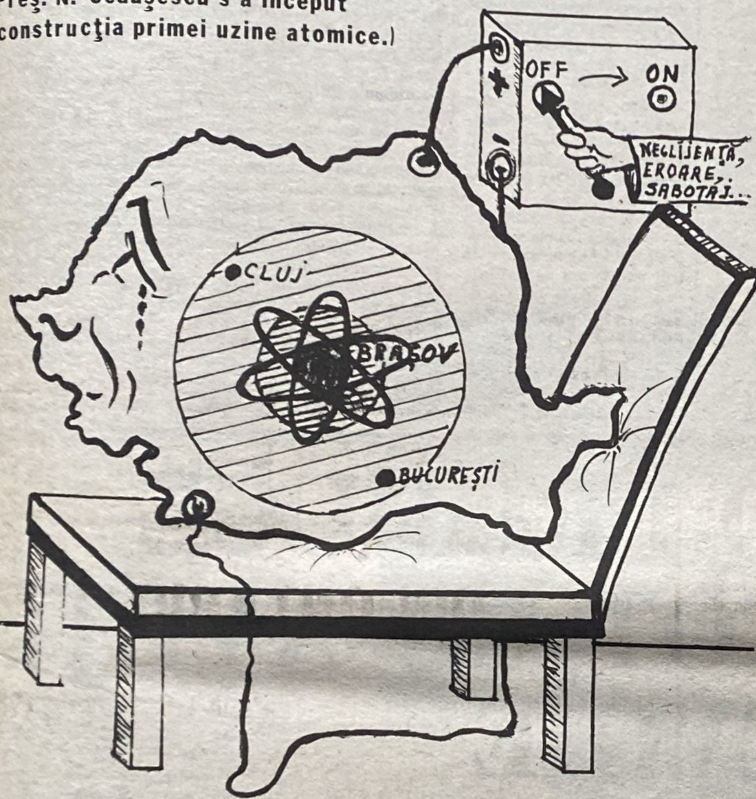
ANUL 5 Nr. 39

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

SE " ATOMIZEAZĂ " ȚARA !

(ZIARELE: Sub directa îndrumare a Preş. N. Ceauşescu s'a început construcţia primei uzine atomice.)

România pe scaunul energiei electrice

EPIGRAME ŞI CATRENE

Ion CICALĂ

Către cititori

Pentru lunile de-absență,
Fraților, eu îmi cer scuză:
Am avut grevă de poștă,
Si un timp grevă de ... muză!

Unui avar

El mănâncă tot ce-apucă:
Stevie, urzici, lăptucă ! ...
O excepție: Harpagon
Nu mănâncă din milion !

Unui pacifist, care vede "cultura în pericol"

Chiar de-o fi cultura
S'ajungă de-a dura,
Tot ți nefondată frica,
Fiindcă tu nu pierzi nimica.

DE-A VALMA

Tara bancrot
Plan idiot
Ion robot
Munca boicot
Ideea de import
Totul pentru Export
Ideea reacționară
Totul pentru Țară
Ideale
Cincinale
Congrese dese
Statistici drese
Realizări
La aniversări
Membri în barcă
Critici-n zarcă
Omul Nou
Rămas în ou
Viața nouă
Lipsă de ouă
Si de lapte
Si de carne
Si de unt
Si de ulei
Si de zahăr
Si de șuncă
Si de tot ce vrei
Pe lei
Si de și
Si și de și
Deși și
Si. . î î î. . . !

Nea Nică

RĂVAŞ...

Pentru un confrate. .vitreg.

Vorba spusă românește
nicicând nu îmbătrânește:
"Orice-ar fi, oricum o dai,
depinde cu cine stai !"

Stai cu prostu, zice'ntr'ună
câte'n soare și în lună.
Stai cu șoarece de casă,
roade tot, nimic nu lasă,
Stai cu boul, tot mugeşte,
Stai cu porcul, grohăiește.
Stai cu javra, te tot latră,
Stai cu țiganul la șatră
te înjură țigănește -
că doar asta nu-i lipsește. . . .

De aceea este bine
să nu stai cu orișicine
și acestea să le știi
mai cu seamă când și scrii.

Poți să stai însă'n Tribună
. . cin's'aseamănă, se-adună !

Ajax

Glume

Ţiganul se 'mbătase și începu să strige în gura mare:

Dau o mie de lei pe capul lui Ceaușescu !

Ţiganca, după el, îl tot trăgea de mânecă, taci mă, că te'nșfacă miliția, dar țiganului nu-i păsa de nimic. . .dau o mie de lei pe capul lui Ceaușescu !

Curând răsare miliția și țiganul e arestat, dar țiganca dă să-l apere:

- Tovarașe milițian, păi d-ta nu știi că omul, la beție, aruncă banii pe toate. . . rahaturile !

••

Un copil uitându-se la TV și văzându-l pe Niculiță cum vorbește și gesticulează:

Mamă, de ce omul ăsta când vorbește șterge cu mâna televizorul pe dinăuntru?

••

Niculiță, după o vizită în Grecia își dă raportul în fața CC al PCR:

Noi, tovarăși, am reusit să înscriem RSR în sânul țărilor supra progresiste !

Uitați-vă tovarăși la blocurile noastre mândre și comparați progresul nostru cu decadența capitalistă din Balcani !

Tovarăși, Atena este plină de ruine !

Nici până azi grecii n'au reparat Acropoles !

••

Soțul către nevastă:

Să știi că întineresc. Inainte de abia puteam ridica cumpărăturile ce mă costau 100 de lei, acum cumpăr de 300 de lei și zbor cu pachetele !

••

In perioada când "eliberatorii" se ocupau la București cu "strângerea ceasurilor", s'au întâlnit doi N e m ț i la capătul șoselei Kisselef. Unul din ei privea cu nostalgie de-a lungul șoselei, spre ieșirea din București către Ploiești.

- Unde te uiți măi Ghidale, de parcă ai aștepta pe cineva ?

- Păi sigur că aștept măi Purăt. Aștept să vină Americanii.

- Măi Ghidale măi, tot așa te-am văzut înainte de "23 August", pe șoseaua Colentina, la ieșirea spre Urziceni, când ziceai că aștepți pe Ruși.

- Ei și, n'au venit? îi răspunse Ghidale triumfător.

Stanislaw Kania, fostul Prim Secretar al Partidului Comunist polonez, nu se bucura de simpatiile Cremlinului. Așa se explică anecdota care circula la Varșovia: "Tovarășul Kania a încercat să se sinucidă, dar nu a reușit pentrucă rușii nu l-au găsit acasă".

••

S'a făcut un concurs pentru ridicarea unei statui poetului Mihail Eminescu. S'au prezentat numeroase machete: Eminescu cu palma strașină la ochi, privind în depărtare; Eminescu cu mâna la frunte, gândind; Eminescu la birou, scriind, etc.

Toate machetele au fost refuzate pentrucă nu arătau adevăratul spirit al Patriei progresiste.

Bulă a luat însă premiul întâi: El a prezentat pe Mihail Eminescu citind operele politice ale tovarășului Niculae Ceaușescu.

••

Ghicitoare

A plecat din Scornicești
să repare ghete
și-a ajuns în București
ca să dea decrete ?
Dacă ghicești
25 de ani primești.

Rățoiul exilat

ANUL XI OUL Nr. 50

Idile contemporane:

CUM SE VEDE NICULIȚĂ...

La oglindă, nea Peltică
Își zâmbește singur, seara,
Că ce mândru Sefulică,
Are țara !

C. Dona RAȚOIUL

Scrisori din Italia

PACEA COMUNISTĂ

Berlinguer, șeful Partidului Comunist italian a primit ordin dela Brejnev să dea naștere unei "mișcări pentru pace".

Ii scrie Brejnev: Uniunei Sovietice îi este dragă pacea în Europa și în lume și URSS este preocupată de planurile pentru producția și instalarea pe continentul european, -cuprinsă Italia-, a noilor rachete americane Cruise și Pershing, precum și de producția bombei cu neutron în America. Rusia este favorabilă creării unei "zone denuclearizate" pentru a transforma Europa într'un "continent de pace"!

Cât de dragă îi este pacea lui Brejnev, am văzut în Coreea, Cambodgea, Vietnam, Angola, Etiopia, Ungaria, Cehoslovacia, Afganistan, etc. Dar să mergem mai departe.

Berlinguer, entuziasmat, a propus o formulă și mai avantajoasă, bineînțeles pentru ruși: "diplomația popoarelor". Adică: să nu mai decidă guvernele înarmarea, ci popoarele, care trebue să constrângă guvernele prin manifestații de stradă să renunțe la înarmare.

Șeful comuniștilor italieni s'a inspirat evident, dela recentele manifestații din Berlin și Amsterdam, încheiate cu prăvălii și automobile incendiate și cu zeci de răniti, cei mai mulți din rândurile polițiștilor care erau adevărații apărători ai păcii cetățenilor.

Invităm pe Dl. Berlinguer să ne lămurească: care ar fi popoarele cărora le este îngăduit să-și manifesteze voința printr'o demonstrație de stradă. Ii răspundem noi: acele popoare încă libere pe care Moscova vrea să le subjuge cu zecile de mii de tancuri, avioane și rachete de care dispune în proporție de 3 la 1, comparate cu armele de care dispune occidentul.

La "marșul pentru pace" organizat de Berlinguer, cu toate ordinele taxative date organizațiilor din întreaga Italie, cu tot ajutorul ce i-au dat puzderia de grupuri ale extremei stângi, obiectorii de conștiință, feministele, studenții palestinieni, mujadinii iranieni, sandiniștii nicaragueni și alte lighioane, nu a putut aduna mai mult de 30 de mii de netrebnici.

Dovada pacifismului de care erau pătrunși au dat-o imediat: la Florența, în curtea facultății de arhitectură, s'au luat la bătaie cu bastoanele steagurilor roșii; cotonogeli și capete sparte.

Semnalăm opiniei publice mondiale participarea la această manifestație în care sloganurile anti-americane abundau, a socialiștilor și demo-creștinilor.

Noi invităm pe acest domn Berlinguer, atât de frământat de pericolul rachetelor, să organizeze un "marș al păcii" nu dela Perugia la Assise, ci dela Roma la Vladivostok, trecând prin Varșovia, Praga, Budapesta, București și de-a curmezișul întregii Rusii, pe-acolo pe unde sunt rachetele și toate îndreptate spre capitalele Europei, căci pe la noi încă nu sunt.

Ii garantăm D-lui Berlinguer nu 30 de mii de vagabonzi îmbuibați, ci un fluviu mai lung decât Volga de înfometați de pâine și libertate, trei-patru sute de milioane de sclavi ai blestematului marxism. •

N. CONSTANTINESCU

LEONTE RĂUTU

In realitate s'a născut cu un nume german și și-a înscris copiii la starea civilă sub numele de Oișteanu. Probabil că era din partea Basarabiei ca și predecesorul său Chișinevschi. Zicem predecesor, referindu-ne la funcția de Șef de ideologie comunistă în Comitetul Central al P.C.R.-ului. Ca îndrumători spirituali, morali și culturali ai poporului Român, a fost natural ca ei să fie membri în Biroul Politic al Comitetului Central al P.C.R.-ului, adică printre cei câțiva care dirijau politica și ideologia Țării noastre. La fiecare sărbătorire, căpățânele lor hidoase, erau spânzurate pe toate gardurile în fotografii retușat. Acestea au mai fost și purtate de nemâncații și obosiții manifestanți scoși cu de-a sila să strige ura în fața tribunelor pline de sătui.

Si întrucât în România, o ideologie comunistă nu poate pune piciorul nici în trei mii de ani de aici înainte, ea trebuia impusă de Moscova. De Mihail Suslov, care o morfolește de aproape cinci decenii. La București, o transmitea direct în limba rusă, căci și Chișinevschi și Răutu cunoșteau mai bine limba rusă decât limba română peste care domneau.

Cum cei doi Secretari Generali ai P.C.R.-ului, nu s'au prea înțeles niciodată cu scrisul și cititul, au lăsat problema în mâna celor doi alogeni, care au comis în virtutea puterii pe care o aveau, excese, pe numele lor adevărat crime împotriva Poporului Român. Căci ei au văzut în Poporul Român, un popor de cobai pe care pot experimenta comunismul. Si pentruca experimentul să reușească au întrebuințat - conform ordinului lui Suslov - distrugerea în masă pe clasă. Si în acest fel au distrus burghezia prin naționalizări și arestări, pe intelectuali și politicieni tot prin arestări, pe țărani prin colectivizări, iar pe muncitori prin sclavizare. Căci așa suna ordinul dela Moscova, pe care ei l-au executat fidel și uneori l-au și depășit în răutăți, ca să se pună bine cu stăpânul. Si poate nu exagerăm afirmând că misiunea lor consta în denaturarea a tot ce Poporul Român avea mai nobil, adică spiritul lui, pentru a-l despersonaliza, a-l desnaționaliza. Crimele lor față de Poporul Român, sunt mult mai mari decât le putem prezenta în câteva rânduri.

Ceeace surprinde este că la vârsta de 71 ani și după o domnie de vreo trei decenii în care a trăit mai bine ca un rege, Leonte Răutu și-a adus aminte într'o clipă că are niște copii în Occident și vrea să părăsească România pentru a se duce să trăiască lângă ei. In Occidentul pe care el, Rectorul Academiei Gheorghiu-Dej, îl arăta și condamna ca pe un lucru "putred" și "descompus". Nu e ceva simplu să-l vezi pe Răutu că îi părăsește pe ruși și îl părăsește și pe Ceaușescu, al cărui mentor ideologic era.

O amintire personală a celui care scrie rânduri pare a deslega secretul. Acum mai bine de 20 de ani, la București, un fost coleg și prieten, dealtfel foarte pregătit și bine informat, l-a caracterizat "expresis verbis" pe Leonte Răutu: "în plină cursă, sare de pe calul său pe un alt cal care aleargă în direcție opusă; în această privință este un maestru inegalabil".

Leonte Răutu a schimbat în plină cursă calul care pierdea pe calul care va câștiga. •

M. S.

TERORISMUL ESTE DE DREAPTA SAU DE STÂNGA ?

-Cine profită de aceste crime ?-

Aurel RĂUȚĂ

Teroriștii care au atentat la viața Președintelui Reagan, a Papei Ion Pavel II, din fericire fără succes, sau a Președintelui Ecuadorului, mort tragic în accident de avion sau a Primului Ministru Sa Carneiro din Portugalia, la fel mort într'un enigmatic accident de avion, au fost identificați de către presa organizată și plătită, ca agenți ai Extremei Drepte. Nu au așteptat nici un minut ca să verifice dacă aparțin sau nu vreunei mișcări sau grupări de stânga sau de dreapta. Au anunțat cu mari titluri că vinovată este Extrema Dreaptă. În Spania s'a petrecut în Barcelona un sechestru în Banca Centrală. Fără să aștepte să fie identificați cei zece teroriști, toate ziarele au urlat că Dreapta a organizat sechestrul cu scopul ca să distrugă Democrația.

In cazul lui Ali Agca ori este un exaltat din extrema dreaptă sau un agent din rețeaua teroristă a stângii care, ca bun mercenar, îndeplinește ordine.

Ca să putem pătrunde adânc în analiza fenomenului vom examina mobilul crimelor ca să putem vedea cine profită: extrema dreaptă sau extrema stângă.

Primul lucru care impresionează în această comparație, este uriașa disproporție între un terorism și altul. Cel de stânga este mult mai vechi, mai întins, mai sistematic, mai structurat și cu reacțiuni mai rapide și masive. Față de acest gigant, terorismul de dreapta este un pitic.

Să analizăm mai întâi terorismul de stânga. Nenumărate grupuri cu eticheta stângii s'au multiplicat în toate părțile globului cu acțiuni sângeroase și pline de răsunet. Toată lumea cunoaște Armata Roșie japoneză, Banda Baader germană, Brigăzile Roșii din Italia, ETA spaniolă, IRA irlandeză, Tupamarii din Uruguai, Montonerii din Argentina, etc. și chiar Armata populară de eliberare a Turciei. Am indicat numai pe cei de primă linie, dar putem înmulți numărul cu o infinită listă de grupuri mici, ca de exemplu GRAPO din Spania, care acționează în numele poporului și pentru liberarea lui de jugul asupritor al capitalismului sau al imperialismului american, sechestrând, asasinând, dinamitând și incendiind, utilizând apoi ca justificare, iredentismul regional, ura religioasă, invenția ecologistă, lupta antinucleară, etc. - Toți bine înarmați și bine plătiți. Vom vedea de unde și cum.

Teroriștii de extremă stângă din Turcia au omorît 14.000 persoane în ultimii doi ani, înainte de a lua puterea Generalul Evren. Câte 20 de inși pe zi. În Argentina și în Uruguay în 1978 s'a ajuns la o crimă la fiecare cinci ore, iar în Guatemala sau Nicaragua, două sau trei pe zi!

În fața acestui terorism bine definit, să vedem care este terorismul de dreapta. Aici trebue să distingem două categorii foarte bine marcate și diferite: unul foarte dezvoltat și bine echipat care în realitate era un curent anti-terorist care a apărut în Argentina, Uruguay, Bolivia și America Centrală. Aceste echipe s'au constituit mult după apariția terorismului de stânga în aceste țări, care le-au umplut de sânge și au acționat cu singurul scop de a termina cu terorismul de stânga. Odată terminată misiunea lor se dizolvau dela sine.

Restul nu sunt decât mici grupuri, care activează câtva timp ca apoi să dispară, cazul grupelor SS sau Brigăzile negre din Italia. În Spania au apărut în formă slabă ca reacție împotriva terorismului basc ETA. Așadar trăgând o concluzie din această expunere de fapte, putem afirma că raportul între cele două terorisme este de unu la o mie, deci repetăm, în realitate nu există decât un terorism: cel de stânga.

Dar, spre stupoarea tuturor, când se comite un atentat sau o crimă, organele de propagandă: presa, radio, televiziunea sunt așa de bine orchestrate, că lansează imediat cu titluri mari că extrema dreaptă este probabil vinovată. Deși totul se lămurește, în opinia publică rămâne calomnia. In 1978, în Madrid, au făcut explozie câteva bombe într'o cafenea, California. Au murit copii, bătrâni, tineri vreo 20, toți nevinovați. Primele știri și reacții: extrema dreaptă, Fuerza nueva, vinovați. A trecut timp. S'au lămurit perfect lucrurile: organizația de stânga GRAPO vinovați. Prinși și condamnați. Dar și azi dacă întrebi pe cineva cine a pus bomba la California, îți răspund din 10, 8, că extrema dreaptă.

O altă diferență fundamentală între acel insignifiant terorism de dreapta și gigantul terorism de stânga, este că ultimul este internațional. Iată cum un japonez Yakamura aparținând Armatei Roșii japoneze, dirijează și execută masacrul pasagerilor aeroportului Lods din Israel, la atâția mii de kilometri de patria sa. Un neamț Bose legat de banda Baader execută sechestrul avionului pe aeroportul Entebbe, în Africa. Vestitul Venezuelan Carlos este prezent în toate atentatele din Franța, Africa și Asia. Un pictor din Columbia, discipol a lui Che Guevara se află întâmplător în Filipine, încercând primul atentat contra Papei. Un pachistanez o moară pe Bob Kennedy. Un turc atentează contra Papei. Palestinieni, Cubani, Sud-Yemeniți, Libanezi se adună în Viena ca să execute pe reprezentanții Organizației Petrolului, sub motiv că sunt prea moi împotriva imperialismului american.

după studii și directive precise plecate din Rusia.

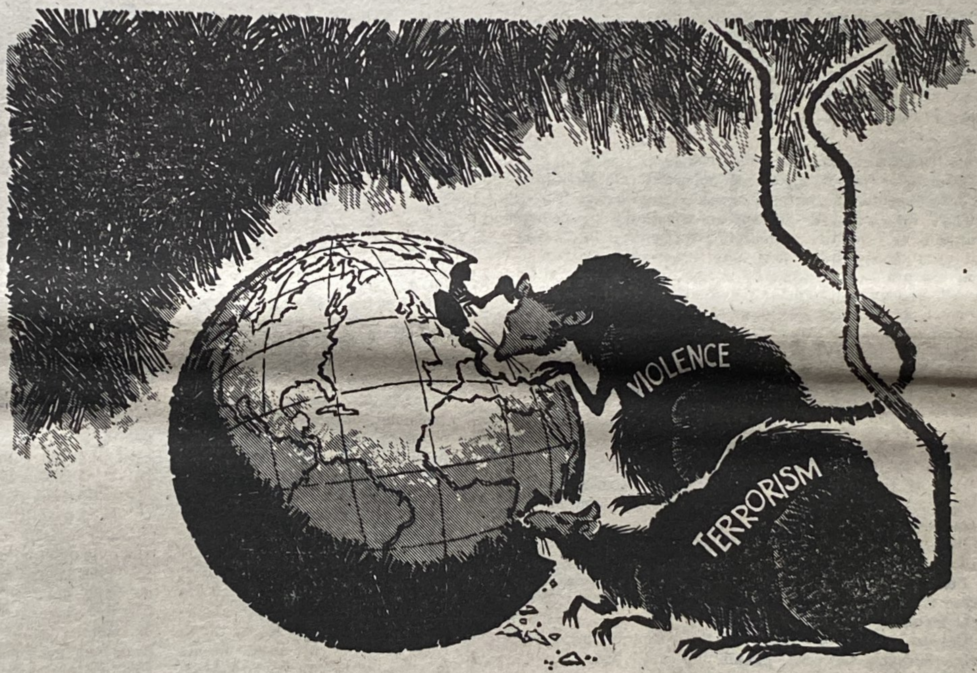
Acest terorism de stânga care se declară apărător al libertății popoarelor și contra oricărei opresiuni, nu a atacat pe nici un șef, pe nici o ambasadă, pe nici un agent al unui regim cel mai teribil și asupritor cunoscut de istorie, regimul comunist. Acești agenți și teroriști internaționali nu s'au cuibărit niciodată în nici-o țară cu regim comunist sau strâns legat de el. Cine a protestat la masacrul și asuprirea impusă de prietenul Rusiei în Etiopia, Megistu? Nimeni.

Toate victimele acestui terorism sunt numai occidentalii sau asimilații lor. Toată lumea știe că în țările noi apare terorismul sau nu, după cum țara respectivă gravitează în sfera occidentală sau în sfera sovietică. În Mozambic sau Angola nu există nici urmă de terorism sau guerilă, pentrucă totul este înnecat în noaptea sinistră a unui comunism deghizat. La fel în Ghana.

Mai știm cu precizie, că toată această sângeroasă campanie teroristă a fost decretată și preparată la lumina zilei, în ochii lumii apare desconcertant:

(1) Infiltrează elemente de ale lor, comuniști în rândurile diverselor mișcări de dreapta - cazul mișcării neo-naziste cu atentatul din München 1980, la Oktoberfest - unde Franz Joeseph Strauss a dovedit și Helmut Schmidt a recunoscut, că toată gruparea era infestată de agenți comuniști, care au provocat atentatul.

(2) O publicitate imediată organizată și bine difuzată în presă, radio, televiziune, în care apare totdeauna dreapta ca autoare a oricărui atentat. După aceea se află adevărul, dar prima impresie rămâne în lume. Cazul atentatului contra Sinagogii din strada Copernic din Paris este impresionant. Imediat după atentat, fără nici o probă, toată presa și propaganda comunistă, reprodusă fidel și de toată stânga și chiar de conservatori, au aruncat vina pe grupurile fasciste antisemite. Au montat o manifestație monstră, organizată de partidul comunist, la care s'au alăturat, ca niște inconștienți, multă lume necomunistă, ca să protesteze și să termine cu renașterea fascismului și amenințarea

Ce concluzie tragem? Că tot terorismul de stânga este organizat, plătit și întreținut în arme și materiale de către o putere centrală, care este URSS direct sau prin țările aservite ei: Libia, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană, Etiopia și în special Cuba.

Același cosmopolitism în câmpurile de antrenamente din țările comuniste și sateliții lor.

In câmpul de antrenamente Hampuryia, la sud de Damasc în Siria, serviciile secrete au identificat: 4 Japonezi, 28 Argentinieni, 12 Brazilieni, 35 din Nicaragua, 130 Turci, 130 Persani, mulți din Africa de Sud, Filipine, Namibia, Tailanda, Mexic, Senegal, etc, Toți studiind aceeași doctrină, antrenându-se ca să atace aceleași obiective indicate de cei interesați și aplicând aceeași tehnică.

Un aparat colosal centralizează tot și pune la dispoziție bani, arme, documente false.

Ce drapel servesc? În primul rând toți difuzează doctrina comunistă, toți visează pentru țările lor un regim comunist. Un exemplu clar este ETA din Spania. Ei au declarat clar, că luptă și vor continua omorînd și sechestrând până vor obține pentru țara lor, țara bastilor independența totală și instaurarea unui regim comunist. Obiectivul nu-l ascund. Ceea ce a făurit Fidel Castro în Cuba, vor să facă aici în Europa. Cui îi folosește, dacă nu Rusiei?

Acest terorism de stânga nu s'a născut ca o generație spontană, ci a fost creat Conferința din 1967 din Havana, când toți maeștrii s'au reunit în jurul lui Fidel Castro. Acolo s'a planificat și a continuat înarmarea lor cu arme din Rusia, Cehoslovacia și Germania de Est, cu bani trimiși din Rusia, pentrucă costul acestei colosale mașini se ridică la miliarde de dolari, care nu poate fi suportat decât de o țară organizată și dispusă să sacrifice hrana zilnică a cetățenilor ei, trimițând tot ce trebue pentru a agita lumea și a întroniza comunismul peste tot globul. Pentrucă nimeni nu-și face iluzia că bandele de stânga care se agită, care atentează vor prelua puterea în vreo țară cucerită de ei. Acolo se instalează imediat comunismul. Exemplu: Nicaragua. -

Toate țările satelite colaborează din plin, ca să ajute această rețea de spionaj, terorism, bineînțeles sub ordinele directe ale Rusiei.

Dar Rusia lucrează și pe alt plan, care antisemită. Până și Președintele Republicii a primit o delegație, ca să o asigure de tot sprijinul.

După aceea toată lumea a aflat că bomba a fost pusă de teroriști palestinieni din Paris. Dar această știre a apărut în ziare într'un colț și pe pagina a doua. Minciuna se strigă, dar adevărul se tace.

Este evident că luptăm cu arme neegale. Că în sânul societății noastre occidentale ascundem și-i adulăm pe toți trădătorii, pe toți spionii și pe toți criptocomuniștii, cari urmăresc cu tenacitate scopul unic al Rusiei: impunerea comunismului prin arme sau prin subminare. Un tablou tragic îl trăim aici în Spania. Aproape toată presa, radioul și mai ales televiziunea este în mâna cripto-comuniștilor. Noi nu știm, nu putem sau nu vrem să luptăm. Poate că trebue să se împlinească profeția lui Oswald Spengler. ■

Altă crapatură în P.C.R.

Auzim că după întâmplarea Leonte Răutu, alți doi apropiați colaboratori ai lui Ceaușescu au și ei probleme de "reîntregirea familiei". Este vorba de Virgil Trofin și de Angelo Miculescu, ministrul agriculturii. Se zice că pentru acest motiv, amândoi au fost destituiți din funcțiile lor.

Ce se întâmplă în cadrul de conducere al P.C.R.-ului e foarte, foarte semnificativ. După cum se vede, Leonte Răutu a dat tonul și direcția... •

ȘTIRI DIN ROMÂNIA

Un Decret apărut în 29 Iulie 1981 a adus noi dispoziții cu privire la cumpărările în rate:

- Credite pentru automobile se vor acorda în viitor numai muncitorilor și tehnicienilor care sunt în stare să depună la înscriere 50% din prețul automobilului. Restul se va plăti în 10 rate.
- Credite pentru locuințe se vor acorda numai tinerilor căsătoriți în primii cinci ani de căsătorie, cu condiția ca să nu aibă o etate de peste 30 de ani. Restul populației va cumpăra locuințe plătind la cumpărare prețul integral.
- Pentru uniformele de Apărare Patriotică se va acorda plata în rate. Pentru altă îmbrăcăminte ca și pentru televizoare, frigidere și tot felul de alte mărfuri, nu se mai acordă avantajul de a plăti în rate.

▪▪

In București fiecare restaurant va servi o zi pe săptămână numai mâncăruri cu legume. In provincie fiecare restaurant este supus aceluiași regim o lună de zile pe an.

▪▪

Brânza de vacă proaspătă a ajuns la 26 lei Kg dar nu se găsește decât la țărani, din când în când, și cu 40-48 lei Kg. Brânza topită 48 lei Kg. Celelalte brânzeturi și cașcavaluri au primit alte denumiri și bineînțeles alte prețuri: peste 50 lei Kg.

▪▪

Grădina Botanică devine Curtea Palatului Cotroceni ales de familia Ceaușescu ca un alt loc de reședință.

▪▪

Am primit vestea arestării D-nei Carmen Popescu, Str. Sfântul Constantin No. 2, Apart. 4, București. D-na Popescu face parte din S.L.O.M.R. și a refuzat pașaportul oferit de Securitate ca să părăsească țara. A preferat să rămână pe loc și să propage ideile sindicatului liber. A fost arestată pentru această activitate, ca măsură de izolare de restul lumii.

▪▪

S'a modificat legea pazei frontierelor

Grănicerii vor fi ajutați de Subunități ale gărzilor patriotice special destinate și pregătite pentru paza frontierelor, de Grupurile de sprijin constituite de detașamentele de pregătire a tineretului precum și de Cetățenii care desfășoară o activitate în apropiere de frontieră. Se dau "recompense cu premii în bani sau de altă natură" acestor apărători ai RSR-ului când prind, viu sau mort, pe vreunul ce încearcă să treacă clandestin frontiera.

Noile măsuri prevăd: Minorii, până la 14 ani, trebuesc *să se înregistreze dacă ajung în zona de frontieră*. In *timpul nopții* nu se poate circula decât cu permis special și numai pe drumurile indicate de autorități.

Instalarea de câmpuri, tabere, corturi, parcarea automobilelor în zona frontierii, strict interzisă. Pescuitul în apele de frontieră se face numai ziua și cu permis special, la fel și plimbările cu barca. Persoanele care locuiesc pe frontieră n'au voie să efecteze convorbiri peste frontieră.

Dacă ești la mare n'ai voie să te depărtezi de mal mai mult de 4000 metri.

Persoanele sosite în localitațile din zona de frontieră trebue să se anunțe în 4 ore. Amenzi mari pentru cei care nu se înregistrează.

Cei ce încearcă să treacă frontiera sunt împușcați pe loc. Guvernul acordă "premii în bani" asasinilor !

▪▪

În RSR sunt peste 13.000 de grădinițe de copii, peste 1000 de creșe plus alte unități pentru îngrijirea celor mici.

Aceasta nu înseamnă un pas spre civilizație ci arată situația din țară unde memele sunt silite să muncească și să-și lase copiii la creșe și "alte unități".

▪▪

În munții Caliman s'a declanșat o mare întrecere patriotică sub genericul "Căliman, acțiune 1981". Este vorba de intensificarea ritmului lucrărilor de exploatare a zăcămintelor de sulf. Se plănuiește escavarea unei cantități de aproape 2 milioane m.c. de rocă sulfuroasă.

▪▪

Ministerul construcțiilor a dat ordin de "... sistematizare a lucrărilor, a orașelor și satelor, de restrângere a suprafețelor ocupate de construcții de locuințe, construcții sociale și culturale precum și industriale"

Noile construcții trebue să respecte "întocmai legea tipizării".

▪▪

In unele sectoare ale industriei (după datele oficiale) productivitatea este de 2-3 mai mică decât cea prevăzută în plan.

Ca o măsură de îndreptare se vor introduce roboți industriali.

▪▪

S'a făcut economie ! S'a redus peste tot curentul electric, dar unele cooperative care aveau clocitoare, în loc de pui s'au trezit cu ouă împuțite.

▪▪

Pentru a opri "îmbogățirea" pensionarilor care-și vizitează rudele în Vest, guvernul a hotărît ca pensia, după două luni, să fie oprită. Pensia se reinstalează la întoarcere. Până acum pensionarii economiseau bani la CEC, pe tot timpul petrecut peste hotare.

▪▪

IMPRESIILE UNUI TURIST AMERICAN ÎN ROMÂNIA

REVERIE PE TEMĂ ROMÂNEASCĂ

Dan DUCKAR

Răsfoind secția de turism a unei ediții recente a ziarului New York Times mi-a căzut privirea asupra unui anunț publicat de Oficiul Național de Turism român. Anunțul oferea excursii de una, două, chiar mai multe săptămâni, în grup sau i n d i v i d u a l, cu posibilitatea de a petrece o vreme la una din stațiunile balneare românești, "vizite în animatul București, Transilvania legendară și litoralul însorit al Mării Negre."

Cuvântul "individual" îmi captivă atenția. Soția mea, Kris, și cu mine suntem dintre cei care (cel puțin așa credem) avem nevoie de o anumită libertate când călătorim. Ne place să ne urmăm înclinațiile personale, fără orare fixate sau intinerarii caracteristice călătoriilor în grup. Stiți la ce mă refer: suntem dintre aceia care vor să lase la o parte drumurile bătătorite de turiști și cărora le place să dezvolte sentimente personale pentru o țară. De aceea, în 1976, ne hotărîrăm să facem o călătorie independentă în România. Dar chiar și acum, după cei cinci ani ce au trecut dela vizita noastră, încă mai încerc un sentiment de neliniște de câte ori îmi pun una din cravatele fabricate de mână, pe care le-am cumpărat dela o femeie, într'un orășel din Transilvania.

Ar fi trebuit să ne dăm seama că părăsind Viena pe data de 13 August ne pregăteam să ne punem norocul la grea încercare. Si totuși, nefiind excesiv de superstițioși, nu dădurăm nici o atenție datei, și ne urcarăm într'un tren care mergea spre Cluj, un orășel aproape de granița apuseană a României, de unde intenționam să facem o călătorie relaxată prin Alpii Transilvaniei, până la București, și, în cele de urmă, Marea Neagră, sperând să ne terminăm vilegiatura lăfăindu-ne pe o "plajă inundată de razele soarelui". De fapt nu a fost singurul element de rău augur. Ne creiaserăm singuri câteva probleme cu câteva săptămâni înainte, când ne hotărîrăm să ne luăm numai atâția bani de drum câți aveam nevoie pentru a face obligatoriul schimb de zece dolari pe zi la frontieră, păstrând o mică sumă suplimentară în cecuri de călătorie pentru cazuri de mare urgență. Fuseserăm recent speriați de tot felul de zvonuri auzite dela prietenii din Austria și dela turiștii americani, despre cazuri în care banii erau furați în timpul călătoriei cu trenul. Convinși că vom avea destui bani românești, mi-am spus: "De ce să car atâta monedă americană și să risc să o pierd ? La urma urmelor, dacă rămânem fără destule fonduri ne putem adresa biroului American Express din București care ne va da bani dacă mai avem nevoie." Ne gândiserăm și la avantajele pe care avea să ni le dea faptul că aveam cu noi numai bani românești: eram în afara pericolului de a fi plictisiți de insistențele unora care schimbă bani la negru -așa cum auzisem că se întâmplă: tot felul de golani de proastă reputație care te întimpină peste tot pe străzi aglomerate și te întreabă: "vreți să schimbați biștari ? "

Ajunserăm la Cluj fără prea multe evenimente, cu excepția inspecției dela graniță. Pentru un turist American novice, trecerea frontierei spre o țară est europeană cu trenul este o experiență care include o combinație ciudată de neliniște, frică și umor. Toată lumea are o poveste favorită legată de "cotrolul vamal." Și totuși, experiența controlului de vamă dela intrarea în România este ceva cu totul special. În timpul călătoriei noastre, până când controlul pașapoartelor se termină, întregul tren fu păzit de soldați înarmați cu puști mitraliere la fiecare ușă. Echipe de soldați acompaniați de gărzi cu mitraliere, făcură o inspecție detailată a fiecărui compartiment, dulap, toaletă, ladă de gunoi, cutie cu siguranțe și alte colțuri umbrite ale trenului. Momentan îmi trecu prin minte gândul că poate ne urcaserăm într'un tren încărcat cu teroriști, ori că, într'un mod misterios, călătorisem cu ani în urmă, în timpul celui de al doilea război mondial. Imi trecură prin minte imagini din filmul Marea Fugă și viziuni ale Gestapo-ului căutând-o pa Ana Frank. (Mai târziu am avut ocazia să mă gândesc la cât de influențată este imaginația americană -în legătură cu Europa- de filmele produse de Hollywood.) In timp ce gândurile acestea mi se învârteau prin minte, mă întrebam totuși de ce ar vrea cineva să fugă spre România...!

Probabil că spre a se debarasa complet de sentimentele de groază ce îl cuprind trecând frontiera românească, omul trebue mai întâi să se obișnuiască cu aceste traversări. In orice caz, sentimentele mele de groază crescură în intensitate când, deodată, un funcționar de vamă veni direct spre compartimentul nostru, ni se prezentă în englezește (prima dată când auzeam engleza dela plecarea din Viena), și ne explică regulile în legătură cu schimbul de bani. "Doamne", îmi spusei, "ne-am cumpărat biletele dela un ghișeu public în Viena. Cum naiba a știut el în ce compartiment stăm noi ?" După ce declararăm banii și funcționarul plecă, soția mea și cu mine respirarăm parcă mai în voie, fericiți că nu urmaserăm sfaturile prietenilor din Viena care ne îndemnaseră să cumpărăm lei de acolo -un fapt perfect legal în băncile vieneze- la o valoare de schimb mult mai favorabilă decât cea menținută în mod artificial de țările de dincolo de cortina de fier. Cu ocazia acestei treceri de frontieră, căpătarăm o înțelegere mult mai adâncă a expresiei "stat polițist."

Când funcționarul de vamă și paznicul lui înarmat părăsiră compartimentul, avurăm impresia că lăsăm răul în urmă: intrasem în țară și primisem ștampile de aprobare. Puteam să mă relaxez și să moțăiesc tot drumul până la Cluj. Neliniștea dispăru, și viziunile care mă făceau să mă văd dus în fața plutonului de execuție se transformară în preocupări mai plăcute, încercând să petrec o odisee relaxată din Transilvania până la București, și, mai apoi, să urmez invitația ademenitoare a sirenelor de pe malul Mării Negre. De necrezut cum imaginația romantică transformă încercările lui Ulise într'o croazieră plăcută de vară în jurul stațiunilor mediteraniene, uitând necazurile ocazionale produse de ciclopi, de Scylla și Charybda.

Versiunea românească a Ciclopilor este reprezantată de Oficiul Național de Turism, sau, referindu-ne la acronimul favorit, ONT. ONT-ul e mai presus de orice descripție. Ba mai mult, după ce ne terminarăm vacanța românească, ne convinserăm (și rămânem convinși) că țara este proprietatea ONT-ului, că nu este dirijată, condusă -controlată- de Partidul Comunist Român or Președintele Nicolae Ceaușescu, ci de către ONT ! Prima noastră întâlnire cu acest monstru birocratic tentacular cu o mie de ochi avu loc în ziua următoare, când ne hotărîrăm să închiriem o mașină ca să o conducem prin Transilvania oprindu-ne oriunde și oricând ne dorea inima.

România are un club automobil - Clubul Automobil Român - unde crezurăm că ar fi cazul să încercăm să închiriem un automobil, unul dintre multiplele servicii pe care le oferă (cel puțin așa sunau reclamele). Pășii în biroul din Cluj la RAC-ului (în România, ACR-ului), cu carnetul AAA și carnetul internațional de condus în mână, plin de optimism... ca să aud: (a) că nu sunt membru al ACR-ului trebue să contactez ONT-ul, și că (b) în orice caz, ca să închiriez o mașină, am nevoie de bani americani ! (Am auzit că este posibil ca turistul să devină membru al ACR-ului, dar cum este încă unul din marile mistere ale călătoritului în România pe care noi n'am fost în stare să le deslușim.) In ceea ce ne privea pe noi, nu ne păsa dela cine închiriem mașina, dar amănuntul neașteptat despre acceptare exclusivă a valutei americane ne modifica planurile în mod considerabil. Si totuși, totul nu era pierdut. Mai aveam destule cecuri cu care puteam închiria o mașină dela ONT, puteam merge până la Râmnicu Vâlcea, oprindu-ne peste noapte la Sibiu. Dela Râmnicu Vâlcea puteam lua un tren (astfel cheltuind și ceva bani românești), pornind spre București, unde fondurile noastre scăzute puteau fi înlocuite cu ajutorul biroului American Express de acolo. Cel puțin ajungem astfel în mijlocul Carpaților (Alpii Transilvaniei), iar mai apoi, după o vizită la Marea Neagră, ne puteam întoarce la Brașov, de unde puteam vedea Carpații răsăriteni.

In fine, sunt convins că afecțiunea pe care o am pentru Cluj se măsoară direct proporțional cu politețea și serviciul primit dela reprezentantul ONT dela care am închiriat mașina. Aceea a fost prima și, cel puțin așa cred, ultima ocazie când am înțeles ce se petrece în România.

Acum poate că este cazul să clarific ceva. Noi nu facem parte din categoria de turiști care se așteaptă ca fiecare european să vorbească neapărat englezește. Inainte de plecarea în România ne-am așteptat la tot felul de dificultăți în comunicare, dar ne-am gândit că engleza, germana mea destul de limitată, și franceza soției, combinate cu obișnuitele gesturi, vom reuși să facem față problemelor legate de găsirea camerelor, comandatul mâncării, găsitul toaletelor, cumpărarea biletelor, și închirierea mașinilor. În România am întâlnit o situație complet diferită de orice situație întâlnită până atunci în cele șase luni petrecute în Austria. Poate că a fost numai șocul schimbării de cultură -dar nu cred. După o sută de drumuri inutile dela birouri de bilete, hoteluri, sau oficii de închiriat, înapoi la ONT, am ajuns să fim absolut convinși că România funcționează în acord cu regulii sau convenții pe care un străin nu le va înțelege niciodată; mai mult încă, chiar și când am găsit pe cineva care vorbea englezește, n'am mai putut să avem încredere în cele spuse de acea persoană.

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

REPORTAJE DIN ȚARĂ

TRANSPORTUL ÎN COMUN DIN CAPITALĂ: REALITĂȚI ȘI DOLEANȚE

In capitala României, cu peste 1, 2 milioane de locuitori, transportul în comun este mereu în actualitate, prin repetatele nemulțumiri ale cetățenilor, cât și prin referirile dese care se fac asupra acestui subiect, în presă.

Dacă ai posibilitatea să privești ca un spectator imparțial cum se desfășoară transportul în comun, ai putea observa aspecte pe care cu greu le poți imagina: mulți cetățeni în stații, care uneori asteaptă 20-30 minute un autobuz sau tramvai; mijloace de transport într'o stare tehnică necorespunzătoare, murdare, degradate, sau cu caroseria prost vopsită după accidente; multe troleibuze și autobuze în pană de cauciuc sau alte pene tehnice.

Niciodată nu s'au afisat graficele de parcurs, în stații, pentrucă ele nu se respectă, și carosabilul lasă mult de dorit: linii de tramvaie denivelate, șosele și străzi care asteaptă mult timp reparații la asfalt sau infrastructură, șanțuri deschise în carosabil și astupate, cu denivelări. De multe ori, mai ales în perioadele de solicitare intensă, tensiunea curentului scade și toate tramvaiele și troleibuzele stau 10-20 minute, asteptând curentul de care au lipsă.

În orele de vârf de transport, multe mijloace de transport circulă cu ușile deschise și cu pasageri pe scări, ceea ce provoacă multe accidente, iar cei care au răspunderi pentru siguranța circulației închid ochii, zicând că "toată lumea trebue să meargă la lucru"! Dar cum ajung oamenii la muncă? De cele mai multe ori obosiți și indispuși, cu nasturi sau ciorapi rupți, cu încălțămintea murdară ! În climatul acesta, nu este de mirare proliferarea furturilor în mijloacele publice de transport, care a devenit o calamitate. De multe ori este o adevărată performanță să ajungi la timp la lucru.

Defectările dese ale mijloacelor de transport în comun, se datoresc și vechimii acestora, multe din ele trebuiau de mult casate; dar nu s'au înlocuit la timp cu altele, iar totodată se constată că întreținerea lor nu se face corespunzător.

Situația devine de nesuportat mai ales iarna, când drumurile nu se curăță la timp de zăpadă și multe autobuze nu pot circula datorită gelifierii motorinei. Atunci se văd șiruri interminabile de cetățeni pe șosele, care merg mulți kilometri pe jos, prin zăpadă și frig, pentru a ajunge cândva la serviciu !

Sunt multe de spus și despre calitatea și promptitudinea intervențiilor de avarii, despre calitatea reparațiilor și a unor piese de schimb, însă este de remarcat lipsa permanentă de șoferi și conducători de tramvaie. Probabil din cauza salarizării necorespunzătoare, nu vin decât cei mai tineri, proaspeții șoferi ! Această situație mărește greutățile transportului în comun. Uneori și atitudinea șoferilor față de călători este total greșită, ceea ce provoacă multe discuții inutile și nervi. Iar cetățeanul pierde zilnic două ore și mai mult, peste cele opt ore de lucru, din cauza transportului în comun. Pentrucă puțini au și merg la serviciu cu mașini proprii.

Ce este de făcut? Multe ședințe, critici în presă și autocritici s'au dovedit că nu ajută prea mult, așa cum n'a ajutat nici dublarea prețului la transportul în comun în anii 1979-80 și nici rentabilizarea întreprinderii de transport.

De bună seamă că s'ar putea lua măsuri urgente și energice care să îndrepte radical situația. Si anume: înnoirea parcului de mijloace de transport prin continuarea și urgentarea introducerii în circulație a autobuzelor, troleibuzelor și tramvaielor articulate, mijloace de mare capacitate de transport; continuarea mai accentuată a introducerii tramvaielor moderne de mică capacitate, import din Cehoslovacia, precum și a noilor tipuri de autobuze produse după licența MAN; renunțarea în scurt timp la mijloacele de transport cu defecte și consumuri mari de energie, combustibili; pentru descongestionarea transportului în anumite intersecții sau puncte supraaglomerate, este bine să se dirijeze unele trasee de tramvaie sau autobuze, pe artere laterale de circulație; unele trasee mai lungi s'au fragmentat, dar totuși se circulă greu, iar călătorul trebue să cumpere două bilete pentru cele două linii noi. Ar fi cazul să fie valabil un singur bilet pentru două trasee care sunt în continuare.

Suntem pentru organizarea mai bună a întreținerii parcului de transport, asigurarea cu materiale și piese de schimb, întreținerea corespunzătoare a liniilor de tramvai și a carosabilului, și intervenția mai rapidă la defecțiuni pe trasee.

Ar trebui să se asigure salarii mulțumitoare la conducătorii mijloacelor de transport, pentru asigurarea numeric și calitativ a nevoilor de personal.

Credem că o analiză amănunțită a ritmului de solicitare a transportului pe fiecare traseu, stație și pe ore, va arăta adevăratele nevoi de mijloace de transport și va pune pe conducători în situația de a lua decizii optime pentru soluționare.

Darea în funcțiune a metroului, în 1979, chiar pe un traseu redus, a preluat o parte din vârfurile de transport. Acest mijloc modern, civilizat și de mare capacitate de transport, va trebui extins cât mai repede pe traseele în lucru, pentru degrevarea parțială a transportului la sol. Realizarea în condițiuni bune a primului tronson de metrou, arată că sunt posibilități pentru continuarea în ritm mai accentuat a celorlalte tronsoane de traseu. Cetățenii asteaptă cu merăbdare și justificat interes darea în funcțiune cât mai repede a acestora.

În încheiere, am dori să se ia în considerație cele arătate, ele venind din partea unor simpli cetățeni, pe care nimeni nu-i ascultă și care suportă zilnic consecințele nepăsării și incapacității unor conducători.

PE SCURT

In România a apărut o nouă lege care urmărește pe cei care se aprovizionează pentru iarnă. Noul decret interzice păstrarea în casă a alimentelor în plus față de cantitățile legale. Astfel nimeni nu are nevoie să aibă depozitate mai mult de 1 litru de ulei pe membru de familie pe timp de o lună, 750 gr. zahăr pe membru de familie și 500 gr. de pâine pe zi. Echipe speciale controlează casele oamenilor și procesele de sabotaj au început. Noua lege încearcă să abată atenția cetățenilor dela grava lipsă de alimente în care se află România în acest an. Conflicte și manifestări împotriva regimului se fac în continuu. Situația gravă poate duce la orice deznodământ.

∴

Din țară ne parvine știrea că la deschiderea anului universitar din Capitala Olteniei, a participat și Nicolae Ceaușescu. După discursul de deschidere, Ceaușescu a plecat imediat și la scurt timp a avut loc o explozie care a atins pe mai mulți membri ai corpului profesoral și studenți. Intrucât în România nu s'a comunicat nimic în legătură cu această încercare de atentat, nu se cunosc victimele nici numărul lor.

In vara acestui an, trei tineri muncitori dela Hunedoara, au atacat postul de miliție dela Miu, au luat armele și au oprit au autobuz încărcat cu pasageri, pe care l-au forțat să se îndrepte spre Timișoara. Pe drum, cetățeni nevinovați care așteptau cursa de autobuze, s'au urcat în acest autobuz, până la refuz. Alertate, de incident, trupe militare și de securitate au blocat șoseaua în dreptul localității Remetea cu tancuri și mitraliere. La întâlnirea cu trupele de securitate, cei trei, au cerut să li se dea un helicopter și să fie trecuți în occident. La o greșeală a șoferului, unul din atacatori l-a împușcat. Trupele au deschis foc în plin, omorînd și rănind peste douăzeci de persoane. Doi din atacatori au fost uciși, iar al treilea a fost arestat rănit.-

∴

Sase turiști au uitat să se întoatcă în țară: Cinci se aflau într'o croazieră pe Mediterana, venind din Izrael. Când vaporul a ancorat la Pireu, ei s'au coborît și au cerut azil dela autoritățile elene. Un alt turist Gunther Alexis, tânăr din Tg.Mureș, aflându-se în Turcia a trecut granița clandestin în Grecia și a cerut azil politic.

SPORT

* Campionatul de fotbal Divizia "A" a ajuns la etapa 8-a, după care s'a întrerupt în vederea pregătirii meciului cu echipa Elveției. In fruntre clasamentului se află tot Dinamo, urmată de U. Craiova, Corvinul și S.C. Bacău cu câte 10 puncte. Studenții craioveni au două meciuri restante, cu Steaua și Poli Timișoara, având astfel posibilitatea trecerii pe primul loc. Corvinul se dovedește cea mai eficace echipă a campionatului iar craiovenii se pare că au cea mai bună apărare. Pe ultimul loc se află Progresul care n'a reușit să câștige niciun meci primind în schimb un număr record de goluri. Echipa trece printr'o criză serioasă, care dacă nu se rezolvă urgent va avea ca rezultat retrogradarea în Divizia "B".

REZULTATE TEHNICE

Chimia Rm. Vilcea	– Progresul Vulcan	3–2 (0–0)
Jiul Petroșani	– F.C. Argeș	1–0 (1–0)
C.S. Tirgoviște	– Dinamo	1–1 (1–1)
F. C. Olt	– A.S.A. Tg. Mureș	1–0 (1–0)
S.C. Bacău	– „Poli" Timișoara	2–0 (1–0)
Sportul studențesc	– F.C.M. Brașov	2–0 (1–0)
F.C. Constanța	– Corvinul Hunedoara	1–1 (0–0)
„U" Cluj-Napoca	– U.T.A.	aminat 7.X
Steaua	– Univ. Craiova	aminat
Steaua	– U.T.A.	1–0 (0–0)

CLASAMENTUL

1. DINAMO	8	5	2	1	20–10	12
2. Univ. Craiova	6	5	0	1	17– 3	10
3. Corvinul	8	4	2	2	21–11	10
4. S.C. Bacău	8	4	2	2	10– 8	10
5. Steaua	7	3	3	1	10– 8	9
6. F. C. Olt	8	4	1	3	11– 9	9
7. F.C. Argeș	8	2	4	2	8– 7	8
8. „U" Cluj-Napoca	7	3	2	2	7– 8	8
9. Jiul	8	2	4	2	8–11	8
10. F.C.M. Brașov	8	3	2	3	7–11	8
11. „Poli" Timișoara	7	3	1	3	10– 8	7
12. Sportul studențesc	8	2	3	3	9–12	7
13. C.S. Tirgoviște	8	3	1	4	8–14	7
14. Chimia Rm. Vilcea	8	2	2	4	9–15	6
15. A.S.A. Tirgu Mureș	8	2	1	5	10–12	5
16. F.C. Constanța	8	1	3	4	8–11	5
17. U. T. Arad	7	1	3	3	7–11	5
18. Progresul Vulcan	8	0	4	4	8–19	4

GOLGETERII

8 GOLURI: Petcu (Corvinul)
6 GOLURI: Iordănescu (Steaua)
5 GOLURI: Cămătaru și Balaci (Universitatea Craiova), D.Georgescu și Augustin (Dinamo), Iamandi (F.C.Olt), Manea (Politehnica Timișoara), Buduru (F.C.Constanța), Gângu (Chimia).

PRELIMINARIILE C.M. DE FOTBAL

* După semieșecul din meciul cu Ungaria iubitorii de fotbal din România au suferit un nou duș rece: România-Elveția 1-2, rezultat surpriză, care reduce practic la zero șansele de calificare ale echipei române. Pierzând jocul cu echipa Elveției reprezentativa României a confirmat faptul că nu știe să joace jocurile cheie, având lipsuri serioase la capitolul pregătirii morale. La Budapesta, Ungaria-Elveția 3-0, rezultat cu care ungurii trec pe primul loc în clasament, ei fiind practic calificați.

Românii susțin ultimul lor meci la 11 Noembrie când joacă în deplasare cu elvețienii.

Balaci (România) după ce la "păcălit" pe portarul Mesaroș, care pleacă în direcție opusă, face un dribling în plus, ratând astfel deschderea scorului (Fază din meciul România-Ungaria 0-0)

CLASAMENTUL

1.	Ungaria	6	3	2	1	9-6	8
2.	Anglia	7	3	1	3	12-8	7
3.	România	7	2	3	2	5-5	7
4.	Elveția	7	2	2	3	9-12	6
5.	Norvegia	7	2	2	3	7-11	6

ULTIMELE MECIURI

31 Octombrie : Ungaria - Norvegia
11 Noembrie : Elveția - România
18 Noembrie : Anglia - Ungaria

* După 8 etape, situația în fruntea clasamentului celor trei serii ale Diviziei "B" de fotbal a rămas aproape neschimbată, pe primul loc fiind aceleași echipe ca în etapa 4-a (nr. trecut al ziarului nostru). In seria 1-a Unirea Focșani reușește să-și mențină poziția datorită unui golaveraj superior lui Poli Iași. In seria 2-a conduce Rapid, dar cu un meci în plus față de Petrolul Ploiești. Lupta dintre aceste două echipe, principale candidate la promovarea din seria a 2-a, va fi pasionantă. In seria 3-a F.C. Bihor și-a mărit avansul la 2 puncte, prestând jocuri bune și fiind foarte eficace în atac. Surprinzătoarea comportarea slabă a Olimpiei Satu Mare, care cu doi ani înainte juca în Divizia "A".

CLASAMENTELE DIVIZIEI "B"

SERIA I-a

1. UNIREA D. Focș.	8	5	2	1	15- 6	12
2. Polit. Iași	8	5	2	1	9- 4	12
3. Gloria Bistrița	8	4	2	2	15- 7	10
4. C.S. Botoșani	8	4	2	2	17- 9	10
5. F.C.M. Galați	8	3	4	1	9- 4	10
6. C.S.M. Sf. Gh.	8	4	2	2	11-10	10
7. C.S.M. Suceava	8	4	1	3	14-11	9
8. Viit. M. Vaslui	8	4	1	3	8- 6	9
9. Gloria Buzău	8	4	0	4	11- 5	8
10. I.M.U. Medgidia	8	4	0	4	11-15	8
11. Viit. Gheorgheni	8	2	3	3	4- 8	7
12. F.C.M. Prog. Br.	8	2	2	4	9- 9	6
13. Ceahlăul P.N.	8	2	2	4	6- 9	6
14. Vict. Tecuci	8	3	0	5	7-14	6
15. C.S.U. Galați	8	3	0	5	9-17	6
16. Delta Tulcea	8	2	1	5	8-13	5
17. Relonul Săv.	8	1	3	4	8-15	5
18. Constr. Iași	8	2	1	5	6-15	5

SERIA II-a

1. RAPID BUC.	9	5	2	2	18- 4	12
2. Petrolul Ploiești	8	5	2	1	11- 6	12
3. Șoimii I.P.A. Sb.	8	5	1	2	13- 5	11
4. Energia Slatina	8	5	1	2	14-12	11
5. Rulmentul	9	5	1	3	12-10	11
6. Automatica Buc.	8	3	4	1	18-14	10
7. Metalul Buc.	8	4	1	3	14- 9	9
8. Metalul Plopeni	8	4	1	3	11-10	9
9. Flacăra Moreni	9	4	1	4	9-10	9
10. Dunărea Călărași	9	4	0	5	12-14	9
11. Autobuzul Buc.	8	4	0	4	13-16	8
12. Chimica Tirnăveni	7	3	1	3	9- 6	8
13. Mec. fină Buc.	9	1	5	3	8- 9	7
14. Gaz metan	7	3	1	3	7-11	7
15. Tractorul Bv.	9	2	1	6	8-16	7
16. Pandurii Tg. Jiu	8	1	2	5	5-16	5
17. Carpați Mirșa	7	1	1	5	7-11	4
18. I.C.I.M. Brașov	7	1	1	5	5-15	3

SERIA III-a

1. F.C. BIHOR	8	6	1	1	21- 8	13
2. F.C. Baia Mare	8	5	1	2	12- 4	11
3. Someșul S.M.	8	5	1	2	13-12	11
4. Aurul Brad	8	5	0	3	12- 9	10
5. U.M. Timișoara	8	5	0	3	10- 8	10
6. F.C.M. Reșița	8	3	2	3	13- 8	8
7. Infrățirea Oradea	8	4	0	4	17-13	8
8. C.I.L. Sighet	8	4	0	4	9-11	8
9. Strungul Arad	8	3	1	4	9-10	7
10. Min. Ilba Seini	8	3	1	4	7-10	7
11. C.F.R. Cluj-Nap.	8	3	1	4	7-16	7
12. C.F.R. Timișoara	8	2	2	4	16-12	6
13. Olimpia Satu M.	7	3	0	4	10- 9	6
14. C.S.M. Drob. T.S.	8	2	2	4	8- 9	6
15. Minerul Lupeni	6	3	0	3	6- 9	6
16. Rapid Arad	8	2	2	4	8-13	6
17. Minerul Cavnic	7	2	1	4	8-12	5
18. Dacia Orăștie	8	2	1	5	8-21	5

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

* La 21 Octombrie a.c. s'au disputat partidele-tur din etapa 2-a a cupelor europene la fotbal. Astfel în Cupa Campionilor Europeni, F.C.Copenhaga - U. Craiova 1-0. Studenții craioveni au pierdut la limită și au prima șansă la Craiova. Ei s'au calificat în etapa 2-a învingând pe campioana Greciei Olympiakos cu 3-0, 0-2. In Cupa U.E.F.A. formația din Pitești s'a deplasat în Scoția, unde a pierdut categoric: F.C.Aberden-F.C.Argeș 3-0. Argeșenii s'au calificat în etapa 2-a învingând pe Apoel Nicosia cu 4-0, 1-1. Cea de a 2-a echipă românească participantă la Cupa U.E.F.A., Dinamo București a jucat la Milano, obținând un rezultat valoros: Inter Milano-Dinamo București 1-1. Dinamo s'a calificat în atapa 2-a învingând echipa bulgară Levski Spartak cu 3-0, 1-2. Echipa Dinamo are prima șansă la București, dar nu trebue uitat că italienii sunt specialiști ai meciurilor în deplasare.

Kallo -în primul plan- marchează al patrulea gol al piteștenilor (Fază din meciul F.C.Argeș- Apoel Nicosia)

ȘTIRI SPORTIVE PE SCURT

* In cursul lunei Septembrie a.c. echipa de rugby a României a susținut un turneu de 3 jocuri în Scoția, obținând următoarele rezultate: Sel. Edinburg-România 13-18, Scoția Sud-România 10-18 și Scoția-România 12-6. Ultimul meci s'a disputat pe ploaie și vânt, care a influențat jocul.

* Ediția din 1981 a CAMPIONATELOR EUROPENE DE TIR, s'a disputat la Titograd, Iugoslavia, la sfârșitul lunei Septembrie a.c. Echipele feminine ale României (senioare și junioare) au dominat categoric întrecerea la pistol standard, câștigând trei medalii de aur, din patru posibile. Iată lista medaliatelor la pistol standard: Ana Ciobanu 591 p., medalie de aur și titlul de campioană europeană; echipa de pistol (Ana Ciobanu, Elena Ghioroaie, Maria Macovei) 1750 0., campioană europeană. Elena Ghioroaie a mai câștigat o medalie de bronz la pistol individual, iar Roxana Lămășanu, cu 593 p. o medalie de argint la pușcă standard 60 f.c. Echipa de junioare (Elisabeta Bădiceanu, Dorina Guler și Emilia Bodrângă) 1730 0., campioană europeană la pistol standard. La băieți Corneliu Ion a câștigat medalia de argint la pistol viteză 60 f.c. cu 598 p.

Ana Ciobanu, Elena Ghioroaie și Maria Macovei
Campioane Europene la pistol standard-echipe.

Elisabeta Bădiceanu, Dorina Guler și Emilia Bodrângă,
Campioane Europene la pistol standard-echipe junioare.

Corneliu Ion   Roxana Lămășanu

* La CAMPIONATELE EUROPENE DE VOLEI, echiele României sau clasat pe locul 5 (băieți) și 7 (fete), performanță considerată sub posibilitățile lor, mai ales la băieți, dela care se aștepta cucerirea unei medalii.

* Marina Pogorevici (România a câștigat turneul zonal de șah disputat la Bydgoszcz, Polonia. Marina este studentă la facultatea de matematică a Universității din București. A învățat șahul în familie, fiind fica fostei campioane de șah a României Maria Albuleț.

* In C.C.E. la baschet, Steaua București- B.S.C. Saturn Koln 85-84. Debutul echipei militare în actuala ediție a C.C.E. a fost plin de emoții, incertitudinea rezultatului menționându-se până în ultimele secunde când militarii au câștigat prin două aruncări libere.

Ștefănescu
Universitatea Craiova

N. Pescaru
F.C.M.Brașov

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ

NICULIȚĂ TITIREZUL

Unii se întorc 90 de grade la dreapta, alții se întorc 90 de grade la stânga. Deseori politicienii fac învârtituri de 180 de grade, dar singurul care se învârte și nu se mai oprește este Niculae al RSR-ului.

Indrumătorul în zilele de Luni, Marți și Vineri suportă pacea participând la lupta de înfrângere a capitalismului; iar Marțea, Joia și Sâmbăta își confirmă neutralitatea ajutând bandele din tufișuri.

Duminică își admiră fotografiile fără crețuri și-și adună adjectivele.

Dăm câteva exemple de logoree cu temperatură. (6, 6, 81)

"P.C.R. nu se amestecă în nici un fel în treburile interne ale altor țări. . ."

Dar în același discurs, și după 2 minute mai la vale, auzim:

". . .sprijinim pe deplin poziția exprimată la ultima plenară a CC de tov. Kania." (N.R. Este vorba despre conflictul dintre Solidaritatea și guvernul din Varșovia)

Nu se amestecă dar. . .suportă.

Aceeași linie fermă, clară și precisă caracterizează și politica economică:

In cadrul emisiunii Glasul Patriei din 16, 6, 81, ora 11:30 p.m.

"Fondul Monetar Internațional (IMF) a acordat României un credit pe trei ani, însumând $ 1102,5 milioane. . . pentru sprijinirea programului privind perfecționarea în continuare a activității economice de comerț exterior."

Dar iată ce-a vorbit Ceaușescu în fața Congresului al 11-lea al Consiliului Oamenilor Muncii":

"România nu va mai contracta credite suplimentare. . . să nu mai admitem nici un fel de creștere a datoriei externe, și să acționăm ferm pentru reducerea continuă a datoriei până la lichidarea completă."

O dilemă precisă: Ori să facem împrumuturi, dar să nu luăm bani, ori suntem neutri și ne amestecăm în afacerile interne.

ALTĂ REVOLUȚIE!

In cincinalul 1981-85 se vor cheltui 18 miliarde lei pentru agricultură și industria alimentară. "Un plan conceput să asigure realizarea noii revoluții agrare." —R.B.

••

Pe valea Crișului în Covasna s'a descoperit un nou zăcământ de lignit.

A fost dat în exploatare tronsonul de cale ferată electrificată dublu, Făurei-Brăila de pe linia Buzău-Galați. Tronsonul măsoară 60 de km.

"ÎNDRUMĂTOAREA"

Industria petrochimică dela Brazi se va realiza cu contribuția directă a tov. Acad. Dr. Ing. Elena Ceaușescu, savanta cu renume mondial. . . (R.Buc.)

PLOAIE DE PROPUNERI

In timpul lucrărilor Congresului al 2-lea al consiliului oamenilor muncii,s'au formulat peste 1600 de propuneri cu privire la îmbunătățirea activității în toate sectoarele de activitate, incluzând și perfecționarea unor metode de muncă ale organelor supreme de conducere. (R.Buc.)

CU "TARÂMA" ÎN R.S.R....

Cetățenii care pleacă în excursie cu "tarâma" rămân foarte dezamăgiți. Ai voie să duci doar un geamantan și o geantă de umăr, (celelalte companii îți permit două geamantane, N.R.). Iată ce ne spune o persoană care a plecat cu ultima excursie organizată de U&L.

O doamnă, care suferea de ulcer, a cerut, în limba engleză, ca să-i dea un pahar de lapte. I s'a răspuns obraznic: "Nu te mai stâlci pe englezește că tot n'avem lapte."

Toaleta a fost defectă și avionul murdar și plin de muște că nu puteai să ațipești. O singură chiuvetă cu apă la coada avionului. (La întoarcere avionul este mai bine aprovizionat, N.R.).

Taxa de $10 lei care ți se promite că nu se încasează, când pleci; se încasează când ajungi. La hotel, dacă plătești în lei, trebue să dovedești că banii sunt obținuți în baza schimbului de dolari. Arăți chitanța și ei îți scriu pe ea câți lei ai cheltuit.

O odaie la hotel în Brașov 450, inclusiv micul dejun.

L-A LUAT GURA PE DINAINTE

Radio Buc. 1 Iulie își începe emisiunea de după masă:

"Astăzi la amiază s'au ÎNCHINAT . . . pardon (s'a corectat repede crainicul speriat de ce-a spus) s'au încheiat, lucrările . . .".

STRĂMOȘII ȘI CEI DE AZI!

Pe lângă Universitatea din București s'a luat ființă Institutul de Tracologie, pentru a studia civilizația tracică, una dintre cele mai înfloritoare ale antichității. După cum se știe strămoșii autohtoni ai poporului român au fost daco-geții, unul dintre neamurile tracice pe care istoricul antic Herodot îi considera cei mai viteji și mai drepți dintre traci!

23 AUGUST...

In acea zi un grup de excursioniști (români din Izrael) se aflau la hotelul Piatra Mare din Poiana (Brașov). In timp ce la radio și TV se demonstrau progresele realizate de noul regim, excursioniștii n'aveau apă ca să se spele.

In București, tot în acea zi, au fost arestați un grup de studenți, care în loc să aplaude discursurile oficiale au început să strige:

LI-BER-TA-TE ! ! ! !
PA-SA-POAR-TE ! ! ! !

A sosit imediat miliția și i-a arestat.

Niculiță rezolvă criza alimentară:

AFARĂ CU TREI MINIȘTRI!

Intr'o țară unde nu se găsesc alimente, prima grijă a guvernului e ca să oprească exportul de alimente. Dacă nici atunci nu se află destulă hrană, guvernul ia măsuri ca să importe cele necesare traiului.

Niculiță a rezolvat problema mult mai simplu, el a dat un ordin care peste noapte va umple hangarele cu grâu iar vitele se vor multiplica la fel ca iepurii ! Indrumătorul a concediat trei demnitari:

Angelo Miculescu, ministrul agriculturii; Iosif Banc, președ. Sindicatului Muncitoresc, și Alexandru Ionescu, șeful dela Radio și TV.

Vina lui Ionescu e că n'a convins lumea că lipsa de alimente este o iluzie creată de capitaliștii neo-naziști.

Pentru a dubla producția, Tovul Mare a cerut ca înalții funcționari din ministere, școli agricole, etc., să îmbrace salopete și s'o ia cu sapa'n spate la prășit.

Noile figuri arată că producția de grâu este sub 23.7 milioane de tone, atât cât s'a prezis că se va realiza conform celor 23.7 milioane de planuri.

Alte motive: Grâul n'a fost cules la timp, transportat la timp, lipsesc părți pentru repararea mașinelor și neglijența.

DIN PRESA COMUNISTĂ

Când ziarele dintr'un regim comunist scriu despre tâlhării, crime, etc., înseamnă că adevărul nu mai poate fi înăbușit iar nelegiuirile au luat proporții epidemice. Compilăm din cele publicate în presa RSR-istă.

Huligani în haine de seară

Aveți un foc, un chibrit, o brichetă?

Omul căruia i s'a adresat întrebarea se oprește din drum, își lasă jos sacoșa și începe să-și caute prin buzunare chibritul. N'a apucat să-l scoată, o lovitură îl trântește la pământ, mai mulți indivizi năpustesc asupra lui, lovesc cu mâinile și picioarele, care unde apucă. Este tot ce-și mai aduce aminte la spital. Abia acum își reamintește c'a fost jefuit, că era căt pe aci să-și piardă viața pentru 55 de lei.

ALTE VICTIME

28 Martie, cartierul Tomis, Constanța:

N'aveți un foc? este doborît la pământ O. Izmet, căruia tâlharii îi iau ceasul și portmoneul. Un amator de chilipiruri cumpără ceasul cu 100 lei. . .banii îi beau la un restaurant nu departe de locul crimei.

Gheorghe B. este o altă victimă care, după ce-i bătut, i s'a luat ceasul și verigheta. Victima a stat 5 luni în spital.

FĂRĂ PANTALONI

Eugen P. este jefuit de 150 lei, brichetă, un pachet de țigări și pantaloni. Hoții nu aleg, iau totul. Nimic nu-i prea puțin când este vorba de jefuire.

Au fost arestați sapte indivizi care au primit pedepse grele. Intre 6 și 12 ani închisoare.

CINE-I GAZDĂ HOȚILOR?

Ancheta a dovedit că tâlharii erau adăpostiți la Căminul de nefamiliști al șantierului Constanța. Loc,transformat ad-hoc, în "depozit" și "refugiu", deși cei condamnați nu mai lucrau de multă vreme la șantier, și deși acest lucru era demult cunoscut administrației căminului.

Este de neconceput că nici unul din cei ce locuiesc la căminul Șantierului naval să nu fi observat prezența acestor indivizi în clădire, să nu fi sesizat absența lor îndelungată dela lucru, absența lor seara din cămin, și banii cheltuiți cu o ușurință nejustificată. (România Liberă, 9 Sept. 1981).

Niște oi care au fost pierdute și o furtună care nu a avut loc

Mutarea ciobanilor cu turmele de oi la sute de kilometri, dela munte la șes și invers, a fost una dintre modalitățile avantajoase de creșterea animalelor.

Azi întâlnim ciobani puși pe căpătuială, nepricepuți și incorecți. Exemple:

Cooperativa agricolă Racoș (Brașov) a contractat ca să i se ducă 870 de oi în com. Vâlcele, jud. Călărași.

Pe drum oile au fost prinse de un viscol, ciobanul a adăpostit oile într'o șură de paie (contrar legii), șura s'a dărâmat și 323 de oi, care urmau să fete, au fost omorîte.

Cooperativa Ucea de Jos a încredințat unui cioban 394 de oi. Șeful cooperativei primește într'o zi un telefon că 334 de oi au fost omorîte într'un accident de cale ferată. Ciobanul a prezentat acte "oficiale" care arătau că oile păsteau la 2 km. de linia ferată și că a venit o furtună care a împins oile ce s'au găsit moarte sub roțile trenului. Buletinul meteorologic arată că în acea zi era un vânt de 32 km. pe oră (cca 20 mile), vizibilitate 10 km. și . . fără precipitații, fără fenomene meteorologice; deci fără furtună.

Cooperativa Șercaia, din 657 de oi, predate unui cioban, au murit de foame, în două luni, 186 de oi; iar restul își mâncau una alteia lâna. . .

Din șirul lung al ciobanilor notăm carnetul unuia care trebuia să-și dea socoteala că ce-a făcut cu cei 37 de miei:

"Un miel l-a mâncat lupul, altul președintele Prună. . ."

(România Liberă, 22 Iulie, 1981)

••

În absența controlului

Moțăței-gară nu este nici metropolă, nici stațiune balneoclimaterică și nici măcar oraș, ci pur și simplu o comună în sudul jud. Dolj.

Dar Victor Nițulescu din Drobeta-Turnu Severin vizita cu regularitate Moțățeii ca să ia masa cu Adrian Cerga.

Numitor comun era greu de găsit. Nu erau nici rude, nici să se încuscrească n'aveau de gând și totuși vizitele se țineu lanț și Nițulescu se ospăta cu regularitate în casa lui Cerga.

POTRIVIRE DE CARACTER

Ce-i atrăgea pe ei era altceva: potrivire de caracter, amândoi gestionari, amândoi specialiști în mânuirea materialului lemnos, amândoi puși pe valorificarea lemnului până la ultima surcea.

Nițulescu era om plin de idei, și în calitate de gestionar la Combinatul de prelucrarea lemnului din Drobeta-T. Severin, el a profitat de pe urma unei defectuoase evidențe a materialelor.

Gestiunea făcută de Nițulescu se încărca nu prin cântărirea deșeurilor (care ar fi dat un rezultat exact) ci prin socotirea unor procente arbitrare de cât lemn se pierde în cursul prelucrării.

SURCEA SAU CHERESTEA?

După socotelile lui Nițulescu rămânea mai mult lemn nefolositor decât lemn bun de construcție, și expedia acest lemn "nefolositor" prietenului din Moțăței, care însă alegea lemnul bun și-l vindea cu 40 bani kgr., în timp ce deșeurile se vindeau cu 15 bani.

Diferența dintre 15 și 40 de bani o împărțeau frățește. Și cum se lucra cu cantități mari de lemne, ei au reușit să-și însușească 120.000 lei.

ACTELE ERAU ÎN REGULĂ

Totul se făcea în mod legal, fiecare tranzacție era confirmată în trei copii. Un singur amănunt. Copiile de vânzare, cumpărare, etc. nu se asemănau între ele. (România Liberă, 25 Iulie, 1981).

Rubrică întocmită de ARGUS

SUDAN

Dacă la prima impresie, până acum, Sudanul nu prezenta o importanță strategică în continentul African, acum, după moartea fostului președinte Sadat și până la consolidarea noului regim din Egipt, Sudanul apare ca un factor delicat în această regiune. Dacă Sudanul ar cădea sub influență comunistă, Egiptul s'ar găsi înconjurat numai de dușmani. Tactica comunistă este de a pune mâna pe bogata Arabie Saudită, dar pentru acest lucru, trebue să neutralizeze Egiptul, care poate fi strangulat odată cu căderea Sudanului. Pentru a arăta interesul pe care Statele Unite îl acordă acestei regiuni, în cursul lunii viitoare, se vor desfășura manevre militare, incluzând trupe americane, egiptene și sudaneze. Până atunci Statele Unite au plasat în această regiune două avioane de observație AWACS, care pot detecta orice mișcare a Libiei contra Sudanului sau chiar contra Egiptului.

EGIPT

Oribil, ca într'un film de teroare, secvențele prinse de camerele de televiziune, ne-au arătat măcelul din Cairo, de pe data de 6 Octombrie 1981. Mohamed Anwar Sadat, președintele Egiptului, erou al războiului și păcii, a fost asasinat de fanatici musulmani, în timpul unei parăzi militare care comemora războiul Arabo - Izraelitean din 1973. Cu Anwar Sadat, s'a stins ultimul om politic contemporan de mare valoare. Cine îi va lua locul ca prestanță, spirit vizionar și forță de acțiune pe plan mondial, rămâne de văzut. Lângă vechile piramide s'a înălțat încă un obelisc, pentru a fi mărturie lumii că Egiptul este încă viu în spiritul și esența umană.

STATELE UNITE

Senatul american a votat anularea legii cunoscute sub numele de Amendamentul *Clark*, care interzicea Statelor Unite să ofere ajutor luptătorilor naționaliști din Angola, care s'au ridicat împotriva regimului comunist impus de ruși și susținut cu trupele de soldați cubanezi.

ITALIA

Mult așteptatele motivații ale sentinței condamnării pe viață a lui Mehmet Ali Agca, turcul care a tras în Papă, au fost publicate.

Judecătorii Curții cu Juri au stabilit că "killer"-ul nu a acționat în stare de delir mintal sau ideologic, ci în cadrul strategiei unui vast complot internațional care urmărea slăbirea și doborîrea unei lumi a cărei a Papa este cea mai înaltă forță morală.

Delicatețea și complexitatea actului criminal nu au permis magistratului redactor să fie destul de clar, de aceea s'a exprimat metaforic. El a conclus: "dovezile culese, echivoce și discordante, nu rezultă suficiente probe pentru a garanta un adevăr definitiv".

In ultimul timp se vorbește cu insistență de reluarea cercetărilor. Faptul însă că Justiția a recunoscut existența complotului international, pentru a stabili adevărul ajunge întrebarea: pentru cine ofensiva spirituală și morală a dinamicului, neobositului, providențialului Papa Ion Paul al II-lea prezintă un pericol mortal?

Infrângerea comunismului a început: din Polonia.

DOMNUL SA FIE LAUDAT!

CUBA

Surse provenind dela Agenția de Informații a Apărării Statelor Unite, au făcut cunoscut că instructori sovietici instruiesc în Cuba, unități speciale armate pentru aplicarea războiului chimic. Una din acțiunile la care sunt instruiți cubanezii, este contaminarea fluviului Mississippi cu otrava sovietică T2, cunoscută și sub numele de "ploaia galbenă". Stirea a urmat după dezvăluirile făcute în Germania Occidentală de către Secretarul de Stat american Haig, de folosirea gazelor toxice de către sovietici împotriva populației din Afganistan.

ROMÂNIA

Ministrul agriculturii Angelo Miculescu, Iosif Banc și Alexandru Ionescu directorul dela radio și televiziune, au fost demiși de către N. Ceaușescu la sfârșitul lunii Septembrie crt. Ei sunt învinuiți de dezastrul în care se află agricultura, economia și activitate de informații în resere.

ITALIA

Cu tot avertismentul dat de Statele Unite țărilor din vestul europei, de a nu încheia contracte de cumpărare a gazului natural sovietic, compania națională de gaz a Italiei, a semnat cu Uniunea Sovietică un contract în care Italia va cumpăra 100 bilioane de metri cubici de gaz, începând din anul 1984. Teama Statelor Unite este bazată pe faptul că prin aceste contracte, țările din vest vor începe să depindă de Uniunea Sovietică.

POLONIA

Jaruzelski

Comitetul Central al Partidului Comunist Polonez în urma unei adunări extraordinare, care a avut loc pe data de 11 Octombrie, a înlăturat dela conducerea partidului pe Stanislaw Kania și a ales în locul lui pe Generalul Wojciech Jaruzelski. Jaruzelski, în vârstă de 58 de ani, este deasemenea ministrul apărării și el a devenit primul șef polonez care conduce armata, guvernul și partidul comunist. In cuvântarea sa de admiterii a alegerii ca Secretar General al Partidului Comunist Polonez, el a menționat că "partidul a ajuns la limita concesiunilor făcute Uniunii Sindicale Solidaritatea". In această adunare extraordinară, Jaruzelski a cerut să se termine cu grevele și ordinea să fie restabilită, pentru a putea pune pe picioare economia țării.

GRECIA

Alegerile generale de Duminică 11 Octombrie a adus la conducerea țării un guvern socialist. Pentru prima dată în istoria Greciei a fost ales un președinte socialist. Anreas Papandreou și Mișcarea Socialistă cunoscută prin numele PASOK a obținut 48 la sută din voturile populare. Rezultatul alegerilor a fost o surpriză, care va aduce multe schimbări în politica internă și externă a Greciei. Printre promisiunile făcute în timpul campaniei electorale, a fost și ieșirea Greciei din NATO, lucru care va periclita enorm de mult securitatea Sud-Est Europeană. Să nu uităm că în Grecia forțele NATO-ului au o mulțime de baze navale și aeriene.

CHINA

La 30 Septembrie 1981, China comunistă a înaintat o notă Chinei Naționaliste de pe insula Taivan, pentru unificare pașnică. După o introducere banală, comuniștii propun o serie de contacte "prietenești" între cele două Chine: vizitarea rudelor, schimburi poștale, comerciale, navigații aeriene și maritime, vizite turistice, academice, culturale și sportive.

EGIPT

HOSNI MUBARAK

Noul Președinte al Egiptului Hosni Mubarak, a declarat în cuvântarea sa de inaugurare, că, va continua politica fostului președinte Sadat, atât internă cât și externă. In prima săptămână după inaugurarea sa au fost arestați o mulțime de extremiști musulmani.

TURCIA

După lovitura de stat de acum 13 luni de către armata turcă, partidele politice care au fost oprite să se mai manifesteze, au fost dizolvate în luna aceasta de către Consiliul Național al Turciei format din cei cinci generali.

POLONIA

In urma ordinului guvernului de sub conducerea noului Președinte Jaruzelski, de a se termina cu grevele muncitorilor, și amenințării cu declararea stării de asediu, pentru prima dată în 14 luni de zile de nemulțumiri și proteste, în orașul Katowice, muncitorii au trecut la violență. A fost atacată o stațiune de poliție și răsturnată o mașină a securității, în urma arestării a trei reprezentanți ai Uniunii Solidaritatea. Muncitorii au reușit să elibereze pe doi dintre arestați, iar al treilea a fost eliberat în urma protestelor celor 5.000 de mineri

MUNCITORII MINERI DIN KATOWICE ATACAND STAȚIUNEA DE POLIȚIE

Actualitatea internaţională

U.S.A. ŞI U.R.S.S.

Gheorghe BĂLTEANU

Raporturile dintre cele două supraputeri determină astăzi politica şi viaţa lumii. Pe de o parte, astfel s'a conturat mersul politicii internaţionale determinate de nivelul puterii, pe de altă parte, guvernele şi mass-media din spaţiul dintre supra-puteri, au promovat gruparea problemelor internaţionale la cei doi poli. Motivul pentru ultima, este dat de costuri şi riscuri. Dar medalia are două părţi. URSS este o putere agresoare ce forţează hegemonia lumii, iar cei care se găsesc în spaţiul "dintre" sau acceptă vasalitatea faţă de Moscova sau. . . Fiecare om cu mintea sănătoasa preferă o apropiere faţă de U.S.A., singura speranţă a rezistenţei faţă de agresiunea sovietică şi deci, chezăşia sigură a libertăţii.

In ultima vreme între cele două supraputeri au existat puternici confruntări. E drept, mai mult indirect. Tema: înarmarea şi dezarmarea. Teren: Europa, în special. Cu titlu de informare amintim că anul trecut terenul de confruntare era Orientul Mijlociu. Afganistanul era "proaspăt", iar petrolul, ceva mai important decât anul acesta. In plus, când este vorba de înarmare, ştiu Sovieticii unde să acţioneze.

Precum adeseori am afirmat, impunerea unei puternice curse a înarmării, mai ales în condiţiile crizei economice din URSS şi ţările satelite, duce la sufocarea URSS. Acest lucru a şi început. Normal cel care se îneacă se agaţă de ce poate. Sovieticii organizează mişcări "paciiste" în Europa mai ales în RFG şi forţează pe toate căile negocieri cu USA. Moscova nici nu avea o altă cale la îndemână. Să ne dăm seama deci, de limitarea mijloacelor tactice sovietice în acest domeniu. Este adevărat că mai există o cale pentru sovietici, cale care ar da rezultate foarte bune în influenţarea USA. Dar această cale o ignoră total sovieticii: încetarea supra-înarmării, retragerea rachetelor din Europa şi a trupelor invadatoare din Afganistan, şi retragerea trupelor din Lumea a 3-a. Aceasta o folosesc Sovieticii drept contra-greutate în balanţa negocierilor pe care le forţează.

După cum Alex. Haig a anunţat în vară, în septembrie, cu ocazia sesiunii ONU, el se va întâlni cu A. Gromiko şi vor începe preliminariile negocierilor pentru dezarmare. Acestea au început la data de 23 Sept. la New York. Alături de cei doi miniştri de externe participă cele mai puternice echipe de experţi adunate vreodată pentru dezarmare. Presa a denumit această întâlnire: "Intâlnirea care va schimba lumea". Dacă s'ar ajunge într'adevar sincer la o înţelegere de dezarmare, da, dar cum prea mult nu se va realiza, considerăm că vorbele presei sunt cam mari. Să ne amintim că nici măcar acordul SALT II nu a fost ratificat.

Trăim cea mai mare cursă a înarmărilor din istoria omenirii. Dezarmarea ar elibera lumea de coşmarul războiului atomic şi de rachete. Atât dezarmarea ca şi înarmarea trebue să fie acte bilaterale care se desfăşoară în condiţii de echilibru strategic global. Echilibrul nu duce la război nici în condiţii de înarmare. Doar dezechilibrul ispiteşte. Dacă negocierile de dezarmare eşuează înarmarea, în continuare, în păstrarea echilibrului, ar spori doar balastul cheltuielilor ce trebue suportate. Altele sunt astăzi, în condiţiile existenţei strategiei globale, strategiile care pot duce la victorie. Strategia militară s'a transformat în strategie a intimidării.

Cu ocazia negocierii dezarmărilor Haig cere Sovieticilor demontarea celor 250 de rachete de tip SS 20 existente în Europa centrală, care pot distruge toate marile oraşe ale Europei de Vest. Dacă Gromiko refuză USA au la dispoziţie multe mijloace de contraacţiune: fabricarea superbombardierului secret B 1, staţionarea în Europa a rachetelor M 2, staţionarea rachetelor Pershing 2 şi Cruisse Missile ca şi a bombei cu neutron. Preşedintele Reagan a declarat: "Sovieticii nu vor putea câştiga această cursă a înarmării". Deci, dacă sovieticii au forţat negocieri de dezarmare, ei trebue acum să fie forţaţi să dezarmeze sau, în caz contrar să li se impună o nimicitoare cursă a înarmării. De rezultatele negocierilor de dezarmare depind anumite relaţii şi existenţe, din care amintim, relaţiile USA - RFG şi situaţia din Polonia.

Relaţiile USA-RFG. Am mai vorbit despre marea mişcare zisă pacifistă din RFG, care are multe nuanţe anti-americane. Amintim că în 9 luni din 1981 în RFG au avut loc 10 atentate contra armatei USA. Ultimele două de cea mai mare gravitate: la cartierul general al forţelor aeriene din Ramstein şi contra generalului F. J. Kroesen, comandantul şef al armatei americane în Europa, soldată cu rănirea uşoară a acestuia. Cu ocazia vizitei lui Haig în Septembrie în Berlinul de Vest, s'a organizat o puternică demonstraţie soldată cu ciocniri cu poliţia. Amintim, pentru comparaţie, că acum 20 de ani, cu ocazia vizitei lui J. F. Kennedy în Berlin, populaţia i-a făcut o foarte călduroasă primire. Când el a spus în germană: "Ich bin ein Berliner" (Eu sunt un Berlinez) entuziasmul a fost de nedescris. Să nu vadă oare Berlinezii că zidul construit de Sovietici încă există în jurul lor şi că fără prezenţa americană ar fi de mult sub cizma sovietică şi tirania comunistă, sau KGB poate lucra prea în voie în Berlin şi RFG? Negocierile USA-URSS vor hotărî în curând şi soarta coaliţiei SPD-FDP, ca şi a lui Helmut Schmidt care este mereu la răscruce între politica SPD şi politica guvernului. Dar trebue să fie clar: în RFG se hotărăşte soarta Europei.

URSS-Polonia. Dacă negocierile USA-URSS nu vor avea succes se consideră că URSS vor invada Polonia. Pentru a pune în mişcare negocierile URSS s'au abţinut dela invazie. In caz de eşuare URSS nu mai au un motiv puternic de abţinere. Dar, vorba este dacă şi poporul polonez este de acord. . .

USA-Orientul Mijlociu. In Israel au început negocierile (23.9.81), USA, Israel şi Egipt privitoare la autonomia palestinienilor. Se pun mari speranţe în acest sens. Calea începută la Camp David se dovedeşte ca fiind calea cea mai bună pentru rezolvarea acestui conflict. Cu ocazia vizitei lui M. Begin în USA s'au pus bazele unei mai strânse cooperări militare USA-Israel pentru o comună strategie în această zonă, contra URSS şi aliaţilor săi. Totodată USA dezvoltă cooperarea politică şi militară cu Egiptul şi Arabia Saudită.

URSS-Republica Sud-Africană. Cu ocazia incursiunii unor trupe ale Africii de Sud contra bazelor SWAPO plasate în Angola, au fost ucişi patru ofiţeri sovietici care se găseau în aceste baze (doi bărbaţi şi două femei) şi a fost capturat un subofiter. Se dovedeşte deci că URSS are ofiţeri în Angola cât şi în rândul mişcării SWAPO. URSS a cerut predarea prizonierului. Până acum poporului sovietic nu i s'a spus nimic despre prezenţa sovietică în Angola. Acum a fost nevoită să dea un comunicat despre aceasta prin facerea publică a morţilor şi prizonierului de către massmedia din Lumea Liberă.

URSS (Foamea) - USA (Abundenţa). URSS importă cantităţi uriaşe de cereale din USA. In ultimul timp însă URSS nu mai are devize pentru plata cerealelor. A cerut credite pe termen scurt dela băncile USA. Până la 20.9.81 a importat între 500.000 şi 1 milion tone de cereale pe credit. Sovieticii au intrat în criza de bani prin reducerea preţului aurului şi petrolului pe care le exportă, cât şi prin faptul că exportul de armament (cel mai înfloritor comerţ sovietic din ultimii 25 de ani), a scăzut vertiginos.

URSS-Propriile generaţii. In cadrul "Nomenclaturii" se discută cu voce tot mai tare despre inflexibilitatea "bătrânilor" din conducerea URSS, incapacitatea evitării încercuirii URSS de forţe antisovietice, ineficienţa ideologiei ca strategie în politica externă şi necesitatea unei politici externe fără ideologie. URSS a devenit un centru incapabil pentru exportul de ideologie şi ca acum doar prin forţă armată se mai poate avea succes extern. Se cere renunţarea la foarte costisitoarele experimente în Lumea 3-a. Ştie Brejnev de ce la congresul din anul trecut al partidului comunist i-a menţinut în funcţie pe cei ruginiţi. Toţi au peste 70 de ani. Dar vor trebui să părăsească şi ei odată scena. Sperăm că noua generaţie va ajunge să conducă URSS înainte de a ajunge la 70 de ani. Oricum aceştia nu i-au cunoscut nici pe Lenin şi nici pe Stalin.

Privirile omenirii sunt aţintite spre cele două supraputeri, spre USA cu speranţa, spre URSS cu teama. Speranţa va triumfa. •

Efemeride

De mai bine de un an, Polonia, luptă singură împotriva celei mai inumane ideologii transpusă în practică în ţările abandonate "pentru experienţă socialistă".

Este o copilărie să mai creadă cineva astăzi, că regimul comunist - din ţările cotropite de această pacoste- s'a înstaurat la conducerea ţărilor respective prin voinţa liber exprimată a popoarelor.

In Rusia ca şi în China, în Germania de Răsărit ca şi în Coreea de Nord, în Europa dela Marea Baltică la Marea Neagră ca şi în Indochina, regimurile comuniste au fost înstaurate cu forţa armată şi aprobate tacit de democraţiile apusene, fie în cadrul unei strategii globale, fie influenţate la timpul lor de infiltraţii oculte, care urmăresc dezagregarea credinţei şi a naţiunilor din lume.

Dela Lenin la Fidel Castro, nici un dictator n'ar fi avut o viaţă mai lungă la conducere, dacă popoarele vestice ar fi vrut să curme abuzul dictatorilor. Nu s'a întâmplat aşa, ci împotriva oricărei raţiuni normale, lumea capitalistă a ajutat în momentele cruciale comunismul, scăpându-l de prăbuşirea totală şi definitivă, deşi pe cârpele roşii fluturate în vânt, scria mare de tot "groparii capitalismului."

Teoria plus-valorii, furată de Marx dela economiştii englezi ca şi ideile ateiste şi liber cugetătoare opuse credinţei creştine, erau în vogă în secolul trecut. Legiuirile Asigurărilor Sociale şi aprofundarea doctrinei creştine de intelectuali laici de mare prestigiu, erau suficiente spre a fi opuse propagandei comuniste colportate de indivizi inculţi şi corupţi. Dar, nu s'a întâmplat aşa !

Apusul sătul şi decăzut, a încurajat pe cât i-a fost în putinţă despicarea firului de păr în patru, încercată de pseudo-intelectualii ipocriţi, care vorbind în numele muncitorimii, n'au pus niciodată mâna pe o seceră sau ciocan, să vadă ce-i munca.

Apusul nu avea decât să organizeze nişte excursii plătite de stat, pentru muncitori, să-i ducă să vadă comunismul la el acasă şi dacă vor, să-i lase să trăiască un an de zile cu munca la normă şi coada la pâine, ca să-i sature de comunism. N'au făcut-o nici pe asta !

Au dat în schimb jumătate de Europă lui Stalin, ca după aceea să se'ntrebe -mai mult de formăcum poate fi recuperată. Şi cum recuperarea cerea forţă, au lăsat-o baltă şi s'au apucat să se întâlnească în conferinţe inutile, de unde fiecare pleca mai încurcat decât a venit. Naţiunile înrobite, minţite de atâtea ori, uitau tot de atâtea ori şi se amăgeau cu noi speranţe la fiecare conferinţă. Este psihologia flămândului şi a celui închis, de a crede nelimitat în salvare şi minuni. . . . .

La început, simţul realităţii nu era tocit şi Românii, au dat semnul nesupunerii. Când trupele ruseşti erau primite cu flori la Budapesta ca şi la Bratislava, la Varşovia ca şi la Praga, Românii, la apelul Generalului Rădescu, s'au ridicat - cu masina ocupaţiei sovietice în ţară - împotriva tiraniei. Forţele fiind inegale, au fost ocupaţi la 6 Martie 1945, pentru a doua oară şi mai dur decât la 23 August. De data aceasta însă, nu cu preţul trădării de atunci.

Stalin, l-a trimis la Bucureşti pe Vişinschi şi oricât de brav este Românul, pieptul este piept din carne şi oase, iar tancul este tanc şi nu te poţi bate cu el.

Bucureştiul a fost golit de ostaşi români, trimişi într'o singură noapte pe front fără niciun fel de echipament de război. Regimentele care asigurau paza Capitalei, au stat săptămâni întregi în spatele frontului, fără echipament. A urmat marea grevă studenţească dela Cluj, din toamna anului 1945 şi Marea demonstraţie şi luptă din Piaţa Palatului dela 8 Noembrie 1945. Toate au fost înăbuşite brutal, iar despre ele, tinerele generaţii n'au auzit nimic, de aceea nu este de mirare când tineri sosiţi în lumea liberă, cred că istoria rezistenţei româneşti începe cu ei.

Dela sufocarea acţiunilor de luptă, o stare de moarte s'a aşternut peste Europa de Răsărit. Germanii din Berlin în 1953, Ungurii şi Polonezii în 1956, Cehoslovacii în 1968 şi alte încercări de scuturări de jug, s'au stins ca niste focuri de artificii sub ţestul de fier, rusesc.

Dar iată, vine anul 1980 şi Polonia - ca o mină îngropată în pământ - a sărit în sus, dând peste cap întregul eşafodaj comunist.

Cine prevăzuse dintre marii politicieni de azi, explozia poloneză?

Nu este exclus ca în birourile arhitecţilor lumii, Polonia să fi încurcat anumite planuri detaliate pe ţări, epoci şi popoare. Este însă o Mână nevăzută, care împinge căruţa istoriei pe drumul bun şi în fa El, amuţesc turnurile şi se opresc tancurile. Polonezii au simţit ajutorul Ei, şi i-au ieşit în cale cu stegul Crucii.

Urmează oare rândul Românilor?

CRONICA VREMII

Propaganda maghiară,

care se desfășoară pe zone large geografice, este viciată de contradicții interne, fundamentale și imposibil de priceput pentru interesele ungurilor din lumea liberă.

În condiții normale, ungurii din lumea liberă, ar trebui să se intereseze de soarta neamului lor, în sensul de ași recâștiga libertatea, de a scăpa din sclavia comunistă. În Ungaria dominată de regimul comunist se găsește cheagul adevărat al poporului maghiar. Acolo sunt riscurile cele mari ale dispariției ungurilor de pe harta lumii, sub presiunile extraordinare ale Sovietelor. Lupta maghiarilor din lumea liberă, însă, nu are ca obiectiv primordial înlăturarea dominației comuniste dela Budapesta, și, deci, eliberarea poporului maghiar, care să-și hotărască singur soarta lui în viitor. Această luptă (firește, mai mult propagandistică și retorică) se îndreaptă către populația maghiară din România. Adică, maghiarii se plâng și bat tobele la încrucișări de drumuri, că co-naționalii lor din România comunistă sunt lipsiți de libertățile fundamentale umane.

Noi, nu putem contesta valabilitatea acestor plângeri, căci și noi luptăm pentru eliberarea poporului român, de sub asuprirea tiranică a regimului comunist. Dar, atât regimul dela București, cât și regimul comunist dela Budapesta, au fost instalate de guvernul Sovietelor dela Moscova.

Toată populația din România, deci și minoritățile, este supusă sclaviei comuniste. Obiectul Moscovei este să lichideze populația României, indiferent de origine etnică, și să anexeze întreaga țară imperiului sovietic. Problema principală, în cazul României, este să anihileze structura etnică a poporului român, care este majoritar, băștinaș și cu o structură etnică română, deci în afară de orice aderențe cu asiatismul sovietic.

Dacă planurile sovietice se realizează, România va fi anexată Moscovei comuniste, poporul român va dispărea ca entitate etnică și națională în amalganul de naționalități -fără culoare și istorie- din Rusia Sovietică. În cazul acesta, nu va mai exista nici un fel de viitor nici pentru populația maghiară.

Pentru a putea reuși, în planurile sale, guvernul dela Moscova, menține și controlează pe comuniștii dela București, care sunt străini de idealurile de existență ale poporului român. Mai mult, partidul comunist român, impus și dirijat de Moscova, a asociat în acțiunile lui politice un important segment din minoritățile naționale, în special din minoritatea maghiară transilvăneană, tocmai pentru a înnăbuși cu toată rigiditatea orice manifestare națională, cu caracter românesc.

Participarea masivă a ungurilor transilvăneni, la alcătuirea cadrelor centrale de conducere comunistă din România , demonstrează cosmopolitismul și internaționalismul comuniștilor români, care este complet străin de spiritualitatea și existența istorică a neamului românesc.

Rolul esențial, primar și direct indicat de Moscova, al Partidului Comunist Român este destrămarea unității naționale românești.

Deci, nu vreo persecuție a minorității maghiare, căci toată lumea, absolut toată lumea, din regimurile comuniste, dominate de Moscova, este supusă acelorași restricții legale și ilegale.

Guvernul comunist dela București, nu este un guvern reprezentativ al poporului român. Acest guvern nu este decât o păpușă, un instrument politic, în mâinile Moscovei.

Același lucru se întâmplă în Ungaria. Toată lumea, deci, inclusiv minoritățile, este supusă restricțiilor impuse de guvernul comunist, care este ilegal și simplu instrument al Moscovei.

În lumina acestor considerații, toată propaganda maghiară din țările libere apare contradictorie, căci poporul maghiar este amenințat cu dispariția lui, în Ungaria, unde este majoritar și unde își are așezămintele sale istorice și geografice, dela venirea lui în Europa.

Pentru a putea fi salvat poporul maghiar dela lichidarea planificată de Rusia Sovietică, nu există decât o singură direcție și șansă: lupta anti-comunistă, deci, eliberarea acestui popor, din Ungaria.

Ungurii liberi, în schimb, se agită pentru soarta conaționalilor lor din România. Dar, aici, intervine o altă contradicție. Acești unguri liberi nu se arată doar îngrijorați de soarta populației maghiare minoritare din România comunistă, ci, merg mai departe, nici mai mult nici mai puțin decât până la a cere eliberarea Transilvaniei și, eventual, independența acesteia. Aici, începe o serie lungă de contradicții, care, toate acestea, arată un anacronism acut al pretențiilor maghiare.

Aceste contradicții merg dela o logică simplă, imposibilă, până la implicații juridice, economice, spirituale, istorice, politice, morale și geografice. Nu este locul să le analizăm aici, dar vom reveni cu o altă ocazie.

Am dori însă să subliniem un alt aspect contraductoriu, pentru momentul de față. Si, acesta ne arată viciul de bază al propagandei maghiare din lumea liberă. Este vorba de paralelismul atitudinilor, de o oarecare conjugare a eforturilor, pe de o parte a comuniștilor dela Budapesta, pe de altă parte, a celor ce au inițiat și deslănțuit campania anti-românească, nu anti-comunistă, în lumea liberă, sub camuflajul persecuției populației maghiare din România comunistă.

Chiar înăsprirea relațiilor, dintre comuniștii din Budapesta și București, nu ne apare legitimă și naturală. Mai degrabă credem că înăsprirea acestor relații este determinată de interese comune ale partidelor comuniste. Fiecare din cele două partide comuniste -român și maghiar - are nevoie de suport intern, de coloratură națională, și pentru a obține acest suport, lansează în mod artificial ideea unui conflict între cele două state. În felul acesta, se contează pe o recrudescență a sentimentului național, care este ultragiat de comunism în toate formele.

Ne surprinde faptul că ungurii liberi nu au sezizat și posibilitatea acestui joc politic al comuniștilor și, că, dela niste persecuții locale, în afară de sfera teritoriului statal maghiar, au ajuns la revendicări istorice asupra Transilvaniei. Ca și cum soarta unor bucăți din întregul teritorial, care parține unui popor, s'ar putea decide prin manifestații de stradă și prin răspândirea propagandistică a unor date care falsifică documentarea istorică. Normal ar fi ca noi românii liberi, să cerem chemarea în fața tribunalelor a celor unguri -din partidul comunist român- care timp de 36 de ani au participat la exercitarea tiraniei asupra poporului român, chiar dacă acești membri și conducători ai acestui partid au fost eliminați ori s'au eliminat ei însiși, și trimit astăzi scrisori în străinătate, prin care se transformă în acuzatori, fără respectul celor mai elementare reguli ale decenței.

Ungurii liberi și Românii liberi nu au decât un singur drept național, să participe la toate acțiunile care vizează eliberarea țării lor de sub tirania comunistă. Să asigure libertatea și suveranitatea națională a popoarelor lor. Apoi, în cadrul statelor naționale, independente și suverane, vor putea găsi formule necesare pentru o conviețuire pașnică, ca cele două popoare să-și asigure împlinirea idealurilor lor morale și naționale -prin cultură și civilizație.

O conviețuire pașnică ar putea fi realizată, încă de pe acum, între cei liberi, dacă s'ar renunța la retorica falsificatoare a propagandei, care în bună măsură ar putea fi influențată de către cei ce doresc menținerea unor raporturi încordate între cele două popoare.

Cu un efort de luciditate, toate contradicțiile propagandei maghiare, pot fi identificate și înlăturate, dacă există o dorință reală de a respecta adevărul, care singur poate triumfa în lume, oricâte falsități ar încerca să-i acopere fața. ■

Ion BOIERU

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

LA MOARTEA UNUI TITAN

Marți 6 Octombrie 1981, pentru a treia oară în mai puțin de șase luni, omenirea a fost zguduită de năpraznica veste că, în timp ce privea defilarea trupelor țării sale cu prilejul "Zilei Armatei", Președintele Anwar Sadat al Egiptului a căzut răpus de gloanțele a patru soldați ai propriei sale armate, descriși mai apoi drept "musulmani fanatici". Mai întâi a fost Președintele Ronald Reagan al Statelor Unite, apoi Papa Ion Pavel II, victime ale unor alți "fanatici" ce au încercat să-i asasineze pe motive ce vor rămâne poate pentru totdeauna ascunse în negura istoriei . . . Dacă primii doi au reușit să supraviețuiască atentatelor comise asupră-le, Președintele Egiptului Anwar Sadat a fost cel dintâi care să plătească cu propria-i viață, în acest lanț de atentate. . .

Acum 11 ani, după moartea în urma unui atac de inimă a Președintelui Egiptului, Gamal Abdel Nasser, la 28 Septembrie 1970, Anwar Sadat, care deținea funcția de Vice-Președinte în guvernul respectiv, reușește să fie ales Președinte al Egiptului. In primii trei ani după alegerea sa ca Președinte, Anwar Sadat, nu numai că nimicește o revoltă internă dusă împotrivă-i, dar schimbă complect politica externă a Egiptului dusă de Nasser, expulzând din Egipt pe cei 15.000 de așa ziși "sfătuitori sovietici", îndreptând politica externă a Egiptului spre lumea liberă din Vest, și în special, spre Statele Unite ale Americii. Cu acest curajos gest politic al său, Anwar Sadat și-a câștigat, nu numai o reputație mondială, ci, cu adevărat a schimbat întreaga atmosferă politică a țărilor arabe din regiunea respectivă.

Ca mare vizionar și atlet al unei stabiliri pacifice între popoarele și țările din regiune, cu toate acuzațiile ce i-au fost aduse și asta absolut pe nedrept, că anume, ar fi trădat interesele arabe, făcând pace unilaterală cu Statul IZRAEL, Anwar Sadat a mărturisit întotdeauna că o pace durabilă nu va putea fi realizată atâta timp cât problema palestiniană nu va fi rezolvată în termeni mulțumitori pentru ambele părți. Pentru împlinirea acestui deziderat, Sadat și-a dat singur seama și a afirmat-o în repetate ocazii, că este nevoie de multă înțelegere și lepădare de interese meschine și șovine. La ridicarea acestui etern MAUSOLEU, Anwar Sadat a muncit cu abnegație, sacrificând timp și energie, neglijând chiar, am putea spune, rezolvarea unor probleme interne de ordin politic și economic. De aceea, Premiul Nobel pentru Pace ce i-a fost acordat în anul 1978, l-a bine-meritat.

Născut în ziua de Crăciun a anului 1918 în sătulețul sărac Mit Abu Al-Kom din delta Nilului, Anwar Sadat a rămas întreaga-i viață credincios poporului său ale cărui nevoi și suferințe le-a cunoscut încă din copilărie . Astfel se explică, de ce anume, după alegerea sa ca Președinte al Egiptului, el părăsește politica externă a predecesorului său Nasser, trimițându-i "la domiciliu" pe toți muscalii din țara sa și deschizând larg ferestrele Egiptului, spre lumea liberă din Vest.

DA, și cu adevărat, Anwar Sadat a fost un mare vizionar și un TITAN al secolului nostru, a cărui moarte, văduvește istoria de unul dintre cei mai mari și autentici reprezentanți ai ei. Si asta, tocmai atunci când i-se simțea prezența, mai necesară ca oricând altădată, în lupta omenirii împotriva destrăbălării comuniste.

NU, nu putem crede și nu putem admite că asasinarea lui s'ar datori unui gest, comis de câțiva "fanatici musulmani". Ba, dimpotrivă, credem că, uciderea lui a fost pregătită și aranjată în amănunt de către lojele mafiotice ale "Internaționalei Comuniste". Drept dovadă a afirmațiilor făcute mai sus, vizionând la televiziune dramatica scenă a uciderii lui Anwar Sadat, am rămas surprinși că, exact în minutele în care treceau pe deasupra pavilionului de onoare formații de avioane, având îndreptată atenția tuturor asupra zborului lor, un camion de origine sovietică, se oprește în fața tribunei oficiale, sar din el câțiva soldați, aruncă grenade și apoi deschid foc de mitraliere.

Să fi fost o simplă coincidență?

Greu de crezut ! . . .

In Autobiografia sa: "IN CAUTAREA IDENTITATII", Sadat scrie aceste rânduri adânc grăitoare: "Baza relației dintre Om și Dumnezeu, în mod ideal, n'ar trebui pusă pe teamă, (pedeapsă și recompensă), ci pe o valoare mult mai înaltă: PRIETENIA. Creatorul este iertător, drept și iubitor. El este puterea supremă, căci El a creat totul. Dacă-l ai pe El prieten, vei avea întotdeauna și'n toate împrejurările, gândul împăcat . . . Creatorul fiindu-mi prieten, nu mă tem de oameni. . . căci El controlează viața tuturora și a întregului Univers" . . .

Această spovedanie îl definește pe acest titan al timpului nostru: ANWAR SADAT.

Nicolae NOVAC